

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv01i04

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 1 Issue 4
February 1919

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 1, Iss. 4)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכטיגקייט

מיר ווילען, מיר
מוזען זיין געזעס
אפילו צו די, צו ווער
מען עס נאכט זיך אונז
צו זיין אונגעזעס.
ווארדן ווילען.

בזעסטי, ווערענדיק
ארבעט (אויב, ב"ד, 6)
ען מיין גערעכטיגקייט
האלט איך זיך שטארק
און וועל איהר גוט שפילן
לשוען.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידעס נאכגעט ווארדערס יוניאן

Vol. I. No. 4. Price 3 cents.

Friday, February 7, 1919.

פרייטאג, דעם 7טען פעברואר, 1919

א גוטער, מזל'דיגער אנהויב

אינהאלט-פארצייכנים
נומער 4, גערעכטיגקייט

- זייט 1. א גוטער מזל'דיגער אנהויב, ווערענדיק גרויסען ספרייטשער פון קלאסקאכער-רעדאקציע.
- זייט 2. ביי אונז אין לאנד (די וויכטיגסטע פאסירונגען פון וועך - הלל ראנגא, דער בויערן באַלל.
- זייט 3. מיטגליד פון דזשיינט באַשער פון דער קלאסקאכער יוניאן-5. לאַנגע 1909-1908 - פאנעל מ. קאהן.
- זייט 4. עקאנאמיע און עפישענס אין דער קלאסקאכער יוניאן אין ניו-יאָרק-פילי קאפלאוויטש. דזשיינט באַשער פון דער קלאסקאכער יוניאן גוט 50 מויערער פאר פאר דעם וויכטיגסטען ספרייטש.
- זייט 5. ביי די שפיק שניידער און עקאנאמיע באַשער - ד. רובין. וועט הערן זיך ביי די ריינגאס מאכער? - ס. פרידמאן אין דער ריפערמאכער יוניאן לשקאל 7 דזש. העללער.
- זייט 6. א ברעט פון קליולאנד-מ. פערל שטיין. דער זינג פון דער פערל יוניאן.
- זייט 7. אין מעמער-יענטע סאדראקאכער יוניאן-מרים קארפליאוו. איז געבאָרן (רעסאן)-קעללערמאן.
- זייט 9. שלום פון "מאנירע" און רעסאן.
- זייט 10. פון רעדאקטאָרס נאָטיץ ביכל.
- זייט 11. די מורא פאר אַ מאַסען-אימיגראַציע אין אמעריקא-ליליפוט.
- זייט 12. די לעבענס פראַבלעמען פון דער ארבייטער מוידעל-דזשוליעס סטאָרט פאנימץ. דער קאמפא פאר דער עקזיסטענץ פון דער וויכטיגסטער יוניאן - עליאס ליבערמאן.
- זייט 13. אינטערנאַציאָנאַלע ארבייטער וועלט-וויילאם מ. פייגענבוים.
- זייט 14. די ספרייט באוועגונג אין ענגלאנד און איהרע אורזאכען-א. זעלדן. אה, די מענער (פעליעטאן)-ארקאדיע אווער-שענקא.
- זייט 15. פראנץ מעהרינג-דר. אסתר לוי ריע. א באַגריסונג-ה. וויינער.
- זייט 16. קורצע שמועסען צווישען רעדאקטאָר און לעזער. לעבען און מעגליכקייט אין אונזער יוניאן-5. פינקעלשטיין.
- זייט 17. געשעענישע פירמען אין דרעס און וויכטיגסטע ספרייטש.
- זייט 18-19. אדווערטייזעמענטס.
- זייט 20. א געדענקווידיגער מאַגאזין-סטער-רעדאקטאָר.

פארגעסט נישט די גרויסע פיקעט-דעמאנסטראציע נעקסטען מאנטאג!
מעהר ווי א דריטעל פון די ספרייטער פון דער ליידעס וויכטיגסטע יוניאן, איבער 12 מויערער אין צאָהל, צוריק צו דער ארבייט. — די האַלסייל דרעס מאנופעקטשורערס אסס'ן און די דרעס-קאנטראקטארס מאנופעקטשורערס אסס'ן שליסען אן אגרימענט מיט דער יוניאן, אין וועלכען זיי אונטערשרייבען זיך אונטער אלע יוניאן-באדינגונגען, און לייגען איין יעדער צו 20 מויערער דאלאר קעש סעקורירטי, און דער אגרימענט זאל אפגעהיט ווערען אין אלע פרטים. — 12 מויערער ארבייטער האָבען שוין געוואונען 44 שטונדען א וואך, א העכערונג פון צעהן פרא-צענט גלייך, מיט דעם תנאי, אז די איבעריגע 5 פראצענט, פאר די שטיק ארבייטער. און די 15 פראצענט פאר די וואך ארבייטער זאלען דעפאזיטעט ווערען מיט דער יוניאן פאר א קורצע צייט, ביז אן ארבייטערטאג, וואס זאל זיין אדער לאזט מארשאַל, אדער פריינד פ. וואלש, אדער דזשאָדזש דזשוליען וו. מעק וועט ארויסגעבען זיין ענטשיידונג וועגען דעם. קיינע דיזששאר-דזשעס אָהן א טרייעל אין דעם משך פון 48 שטונדען. פון נעקסטע וואך אן הויבען אן די ספריי-קער צו קריגען ספרייט בענעפיטס. — די וועלכע האָבען זיך שוין צוריקגעקעהרט צו דער אר-בייט, האָבען זיך פארפליכטעט צו שטיצען די ספרייטערס מיט 10 פראצענט פון זייערע וויי-דזשעס, און לאנג ווי דער ספרייט וועט אנהאלטען. די דזשאָינט באַאָרד באשטימט צו שטי-צען די ליידעס וויכטיגסטע יוניאן מיט 50 מויערער דאלאר. א טשעק פון די ערש-טע 25 מויערער דאלאר שוין אריינגעשיקט.

דישע און נישט-אידישע ארבייטער-באווע-גונג, סו ווערט דאך צושמאלצען ווי א זייפען-בלאז דער נאנצער באַשיסער הלום צו באזיגען די ספרייטער דורך דעם הונ-גערבייטש.

אָס דאָס איז די לאַגע פון דעם ספרייט פון די ליידעס וויכטיגסטע יוניאן ערשט צוויי וואָכען נאָך דעם, ווי ער האָט זיך אָנגעפאנגען. זי איז פול מיט ערמוי-גונג פאר די ארבייטער, און פונקט אזוי פול מיט פינסטערען יאוש פאר די באַ-סעס. די ארבייטער מענען איצט זיכער זיין, אז זייער פאמפּה איז שוין א גע-וואונענער; און, אויב די באַסעס קענען נאָך אַביסעל טראכטען, מוזען זיי איצט וויסען, אז זיי האָבען זייער בייזען שפיעל פארלאָרען, און אַן עס איז נישט פאר זיי די מינדעסטע האַפנונג אויסצופיהרען דאָס מינדעסטע דורך א פיעל לענגערע אָנ-האלטען פון דעם קאמפּה. נאָך אַ ביסעל לע נאָכדענקען, און זיי וועלען מוזען קור-מען צום שלום, אז זייער איינציגער רע-טונג פון זייער גאנץ אונגלייכער אוואַנט-טירע, אין וועלכער זיי זיינען באַרפיהרט געוואָרען סיי דורך זייער זעלבסטזוכט און סיי דורך זייער קורצזיכטיגקייט, איז זיך אונטערצוגעבען.

יע, די מאנופעקטשורערס מוז דער לעצטער דיינסטאג געבען פיעל צו טראכטען. און וואָס זיכער זיי וועלען זיך דערטראכטען צום געדאנק אויפצוגעבען דעם בייזען שפיעל, דאָס בעסער און גע-זינטער פאר זיי, נעווער מינד זייער חכמה'דיגען לאַזער, וועלכער איז דער איינציגער, וואָס האָט אַ ווירקליכען אינ-טערעס, אז דער אונגלייכער ספרייט פאר די באַסעס זאל זיך ציהען וואָס לעב-נער.

אויך דער טויט-אורטייל פאר דעם נאכ-צען שעה-אויסגעקלינגעלעטען פלאן פון די מאנופעקטשורערס, וועלכע האָבען דורך זייער בלינדע עקשנות געצוואונגען ממש די ארבייטער צו ערלערען זיי א ספרייט. ביי די דאָזיגע מאנופעקטשורערס זיינען מיט איינמאל ארויסגעריסען געוואָ-רען פון זייערע הענד אלע זייערע וואַפּען, מיט וועלכע זיי האָבען זיך עס צוגעגרייט צום קאמפּה: זייער געשרי, אז אָהן דאָס רעכט פון ארויסצואוואַרפען יעדען ארביי-טער, ווען נאָר עס פארנאכט זיך זיי, קע-נען זיי נישט אָנפיהרען זייער ביזנעס, קלינגט איצט קאָמיש אין דעם פנים פון דעם געשעהענעם פאקט, ווען דריי הונ-דערט און פופציג באַסעס ערקלערען, אז די באדינגונג פון דער זייט פון די אר-בייטער איז א גאנץ פארניגטעט, און אז זיי זיינען בארייט הייליג אפצוהיטען אָס די באדינגונג. אויך קענען די באַ-סעס פון דער ליידעס וויכטיגסטע יוניאן אסס'ן איצט מעהר נישט טענה'ן, אז צו באווייזען דעם פארלאנג פון די ארביי-טער: א 44-שטונדיגע ארבייטס-וואָך און א העכערונג אין לוי, מיינט פאר זיי אמת'ער באנקראַט. אָס האָבען דאך אי-בער 350 מאנופעקטשורערס איינגעווי-זיגט אויף דעם, און נישט נאָר האָבען זיי נישט מורא פאר קיין באנקראַט, נאָר זיי רעכענען נאָך צו מאכען א שעהנעם פרא-פיט. די הונדערטע מאנופעקטשורערס זיינען דאך אין טרייט נישט פון נעכטען. זיי זיינען אויך נישט קיין אוואַנטורניקעס. זיי האָבען געלד, זיי האָבען איינגעלעגט אין דער יוניאן 40 מויערער דאלאר קעש. זיי ווייסען, אַלזא, וואָס זיי טוען. און ווען די קענען עס, דארפן עס אויך קענען זיי באַסעס פון דער אסס'ן.

און די ערנסטע בשורה פאר די אסס'ן באַסעס האָט געווען נעמוזט זיין דער בא-שלוס פון דער דזשענעראל ספרייטקאמי-טע שוין נעקסטע וואָך אָנהויבען צו צאָה-לען ספרייט-בענעפיטס צו אלע ספרייטער, וועלכע וועלען נאָר זיך נויטיגען. דאָס האָט זיכער געמוזט זיין אן אמת'ער סא-לאר פלעקסוס קלאפ פאר די באַסעס. בא-טראכט נאָר: פון איין זייט וועלען 12 מויערער ארבייטער אריינטראַגען יעדע וואָך, אזוי לאנג ווי דער קאמפּה וועט אָנגעהן, אין דער יוניאן צעהן פראַצענט פון זייערע ווייזשעס; פון דער אנדערער זייט איז שוין דער דזשאָינט באַאָרד פון דער קלאסקאכער יוניאן ארויס מיט דעם שעהנעם ברידעליכען בייטראַג פון 50 מויערער דאלאר, און שוין געשיקט די העלפט פון דעם אין קעש. עס איז אויך קיין צווייטעל נישט, אז פונקט אזוי גרויס-מוטיג וועט זיך אַפּרופען די נאנצע אי-

פונקט צוויי וואָכען נאָכדעם, ווי די ליידעס וויכטיגסטע יוניאן דרעס מייקערס יר-ניאן האָט ערקלערט א גענעראל ספרייט פון אלע ליידעס וויכטיגסטע יוניאן ספרייט, ווייל די ליידעס וויכטיגסטע מאנופעק-טשורערס אסס'ן האָט זיך גע'חלום'ט אז ענדליך איז געקומען זייער צייט, דאָס איצט מוז די יוניאן געבראכען ווערען, וואָרעם אויב נישט איצט, סו ווען? ערשט צוויי וואָכען נאָכדעם, ווי דער ספרייט איז ארויסגערופען געווארען, אין וועלכען די באַסעס האָבען געהאַפּט צו געווינען בלייבן מיט איין מעגליכער וואַפּען — מיט אויסהונגערען די ארבייטער, איז דער ספרייט פון די ארבייטער שוין כמעט א געוואונענער. ניין, איז שוין פאלשטענ-דיג געוואונען, ווייל עס איז נישט אין שאַנס פון הונדערט, אז די ארבייטער זא-לען פארלירען.

לעצטען דינסטאג, ווען די "האַלסייל דרעס מאנופעקטשורערס אסס'ן" פון איין זייט און די דרעס-קאנטראקטאָרס מא-נופעקטשורערס פון דער אנדערער זייט, וועלכע באשעפטיגען איבער 8 מויערער ארבייטער, האָבען זיך פארפליכטעט אָנ-צונעמען אלע יוניאן באדינגונגען, און אויך זיך פארפליכטעט נישט צו קויפּען און נישט צו מאכען קיין ארבייט, און אויך נישט פארקויפּען זייער סחורה צו קיינע שעהער, מיט וועמען די יוניאן האָט איר גענדר וועלכען סכסוך, און פאר וואס זיי, ביידע אסאסיאציעס צוזאמען, האָבען איינגעלייגט ביי דער יוניאן 40 מויערער דאלאר קעש, אלס סעקורירטי; לעצטען דינסטאג, פונקט צוויי וואָכען, זינט דער ספרייט איז ארויסגערופען געווארען, ווען די דרעס קאנטראקטאָרס מאנופעקטשור-ערס און די האַלסייל דרעס מאנופעק-טשורערס, איבער 350 אין צאָהל, האָבען אונטערגעשריבען דעם יוניאן אגרימענט, לויט וועלכען אן ארבייטס-וואָך פון היינט אָן און ווייטער טאָר נישט און וועט נישט זיין מעהר ווי 44 שטונדען, און דאָס דער ארבייטס-לויף איז געהעכערט געווארען מיט 10 פרא-צענט, און וועגען די איבעריגע 5 פראצענט פאר די שטיק ארבייטער און די 15 פרא-צענט פאר די וואך-ארבייטער וועט אר-בייטערס ווערען, אָבער דערווייל מוז דאָס געלד יעדע וואך דעפאזיטעט ווערען אין דער יוניאן; לעצטען דינסטאג, ווען די צוויי אונטערגעשריבענע באַסעס אסאסיא-שאַנס האָבען איינגעשטימט, אָן אן אר-בייטער טאָר נישט געסעקט ווערען לויט דעם זיסען ווילען פון באַס, נור דאס ער איז שולדיג די ארבייטער אן ערקלע-רונג פאר זיין האַנדלונג, — אָס דעם דינסטאג איז אונטערגעשריבען געווארען

צום גרויסען ספרייט פאנד פון די קלאסקאכער

עקזיסטענץ אלס ארבייטער און מענשען, ווי אויך שטעלען די נאנצע קלאוק אינזוס, טרייע אויף א פעסטען באַרען. מיר קאָנען זיך מאַכענמאן נישט פאר ברייטען וועגען דעם, און באטראכטען די וויכטיגקייט פון דער אונטערגעהמונג פון אלע שטאנדפונקטען. מיר וועלען צו דעם זיך נאָך צוריקסעהרען. אבער צו איין פונקט מוזען מיר ציהען די אויפגעקוי-זאמקייט פון די קלאסקאכער. די געפלאַנטע דעוואלוציע אין אונזער טרייט קען בעצם זיין א גאנץ פרידליכע, ווען די באַסעס זאלען עס נור ריכטיג בא-גרייפּען, אז די געפלאַנטע דעוואלוציע איז בשום אופן נישט געגען זייערע אינטערעסן.

דער באשלוס פון דער דזשאָינט באַאָרד פון דער קלאסקאכער יוניאן צו שאפּען א גרויסען פאָנד, צו וועלכען יעדער קלאוק מאכער דארף בייטראַגען די סומע פון 5 דאלאר, דאָס, מוז אפּעלירען צו יעדען דענקענדיקן קלאוק מאכער, וועלכער פאר-שטעהט די לאַגע, און וועלכער ווייס, אז דער פאָנד, און א רייזיגער פאָנד, איז אבסאלוט נויטיג אום צו קענען איינמאל פאר אלע מאַל אבשאפּען די אונגלייכקייט שטיק-ארבייט-סיסטעם און איהר פארביי-טען אויף די סיסטעם פון וואך-ארבייט, וואס דאָס איז דער איינציגער ראדיקאלער מיטעל, ווי איינמאל פאר אלע מאַל צו פארזיכערען די קלאוק מאכער מיט זייער

עדיקטישטאנאל ארבייט אין אונזער יוניאן

אזוי ניד ווי אונזער עדיקטישטאנאל דעפארטמענט האט באשלאסען צו אראפ-
זשירען לעקטשורס פאר די לאקאלס הא-
בען זיך אונזערע לאקאלס נאנט ווארים
אבערופען.

לאקאל 20 פון די וואסערפארן נאר
מענטס אין געווען דער ערשטער דורך
זיין לאקאל עדיקטישטאנאל קאמיטע מיט
אונז אויסצוגעהען די פראגע און עס
איז שוין אראנזשירט געווארען א סעריע
פון 4 לעקטשורס און א קאנצערט וואס
זאלען אָבערהאלטען ווערען ביי זייערע
רעגולערע ביזנעס מיטגינגען. די ערשטע
פון דיזע לעקטשורס איז געווען מיט
וואך, דעם 20טן יאנואר, מיט גענאסע
אלדערמאן וואלדעם אלס לעקטשורער.
דער מיטגליד איז געווען א גרויסער ער-
פאלג.

לאקאל 23 און לאקאל 1 האבען זיך
אויך אפגעטרעפן און מיר מאכען אראנזש-
מענטס פאר אינטערעסאנטע, באאלעהרענ-
דע לעקטשורס.

לאקאל 66 און לאקאל 48, אונזער
איטאליענישע לאקאלס, האבען נאך אונז
זיך פארלאנגט ערוועהלט א ספעציעלע
עדיקטישטאנאל קאמיטע און זיי פאר-
האנדלען מיט אונז אויף דעם זעלבען גע-
ביט. אבוואהל מיר זיינען שטארק פאר-
נומען מיט דיזער ארבייט, זאגען מיר זיך
נישט אפ פון נאך, און מיר האבען נישט
גענוג ווערטער אויסצורייסען צו אונזערע
לאקאלס אונזער דאנקבארקייט, וואס זיי
ארבייטען מיט מיט אונז. זאלען זייערע
קאמיטעס מיט אונז זיך דורכרייען אדער
דורכשרייבען.

מיר זיינען איינשטאנד צו באזארגען
אונזערע לאקאלס מיט לעקטשורערס, אין
אידיש, איטאליעניש אדער ענגליש; קאנ-
צערטען, ליטערארישע פראגראמען, ענג-
לישע קלאסען און ז. ו.

זאלען נור די לאקאלס קומען, זאלען
זיי זיך לאזען הערען.

דער ווייטסטמאכער סטרייק באאיינ-
פלוסט אביסעל אונזער עדיקטישטאנאל אר-
בייט אין די סענטערס. אבער דאס וועט
האפענטליך לאנג נישט אנהאלטען. די קור-
סען אין וואשינגטאן און וואוואנג היי סקול
זיינען זעהר ערפאלגרייך. איבערהויפט
דער קורס פון עווערעט דין מארטין מאנ-
טאג אבענד, און הענרי ניומאן, איבער
ליטעראטור, דאנקשאטאג אבענד, ספע-
ציעלע אויפגעקומענע ווילען מיר צו
הען אויף דעם סעמינאר, וועלכער ווערט
אבערהאלטען יעדע פרייטאג אבענד אום
צו דיסקוסירען קאָפּעראציע.

דיזען פרייטאג וועט אין רום 635 רע-
דען דר. אייוואק שוירמאן, דער מענע-
דזשער פון מאסקו נאראדני בענק, אר-
בער קאָפּעראציע אין רוסלאנד.

דיזען שבת, אום 4 נאך מיטאג, פאנגט
אן דר. הערי ליידילו אן אינטערעסאנטע
סעריע לעקטשורס איבער ארבייט און גע-
זעץ. די טעמא ווענען דיזען טאג וועט
זיין, באקאנט און בלעקליסטס.

דאס איז א זעהר אינטערעסאנטע טע-
מא אין יעדענער צייט. אויך זיינען גע-
בעטען די סטודענטען, וועלכע קומען צום
פאבליק קורס יעדען זונטאג אום 3 אוהר,
צו קומען פריה.

די יוניטי סענטערס געהען אן אזוי
רענעלמעסיג ווי מעגליך. די ענגלישע
קלאסען זיינען פיליכט גראדע יעצט נישט
זעהר גוט באזוכט אבער זיי ווערען אב-
געהאלטען רענעלמעסיג אין די בראנקס,
איסט סייד און בראזנוויל.

מיר האלטען יעצט אין באטראכטען א
פלאן דורך וועלכע, אויב גוט אויסגע-
פיהרט, וועלען די פרויען פון אונזערע
מעמבערס קענען לערנען ענגליש צוויי
מאל א וואך מיט רעגולערע טימערס און
בייטאג, ווען עס איז זיי מעגליך צו קר-
מען.

מיר זוכען יעצט די פאסענדע פלעצער
פאר די קלאסען, אבער עס איז זעהר וויכ-
גענדיק שטענדיק און די מעמבערס וועלכע זי-
גען פאראינטערעסירט אין דיזער פראג-
נע זאלען אונז אריינשיקען די נעמען און
אדרעסען אזוי ניד ווי מעגליך. דיזע
קלאסען זיינען נאך פאר די פרויען פון די
מעמבערס פון די אינטערגרייטאנאל.

מעהר אויסגיפטיגע איבער אונזערע
נייע סעמינאריען — נעקסטע וואך, 11
קומט, אדער שרייבט צו אונזער דע-
פארטמענט, 31 יוניאן סקווער, רום 1002
ס. ל. ב. ע. פ. י.

עדיקטישטאנאל אראנזשירט

א ריעזיגע פיקעם דעמאנסטראציע דעם מאנאט ביי די ווייטס און דרעס שעפער

די גאסען וואו עס געפינען זיך די שעפער וואס זיינען אין סטרייק דארפן זיין פול מיט פיקעטס
דעם מאנאט 7 אויגער אין דער פריה. סטרייקערס און סטרייקעריןס, קומט אלע!

מאמענטאן ווארים אפרופען, מיט די
ברייטעס, ברייטעליכע און שוועסטער-
ליכע געפיהלען. די מיטגלידער פון אונז-
זער אינטערעסאנטע האבען שוין דאס
באוויזען גוט אין מאל פריהער און זיי
וועלען דאס זיכער טאן אויך איצט.
די 140 מויזענד מיטגלידער פון אונז
זער אינטערעסאנטע באטראכטען זיך
אלע ווי קינדער פון איין גרויסער משפחה.
אלע אונזערע לאקאל יוניאנס פון איבערן
נאנטען לאנד און קענעדע זיינען צווישען
זיך אזוי ענג פארבונדען, דאס ווען נור
אין טייל פון דער גרויסער יוניאן ווערט
אנגעגריפען פיהלען דאס באלד א ל. ע.
אלע לאקאלס און מיטגלידער פון דער
נאנטער אינטערעסאנטע, פונקט, למשל,
ווי ווען אין אונזער קערפער ווערט אָנגע-
גריפען איין עבר פיהלען דאס גלייך דער
נאנטער קערפער. סו ווער קען דעריבער
אפילו נאך צווייפלען, דאס זיי זענען אויב
נאך נויטיג, וועלען באלד קומען צו הילף
אונזערע בראווע סטרייקער?

אָבער דאס איז נאך נישט אלעס. אוי-
סער אונזערע אייגענע מיטגלידערשאפט
שטעהט מיט די סטרייקער די נאנטע אר-
בייטער באוועגונג אין אמעריקא, און אייך
אלע רעכטענדיקע מענטשן אפילו פון
אנדערע קלאסען אין דער געזעלשאפט.
אלאז, מוט און אביסעל אויסדויער, ברא-
ווע סטרייקער! אמת און גערעכטיגקייט
איז אויף אונזער זייט און מיר מוזען און
וועלען זייערען.

ווערט געגרינדעט, וועט זוכען אויסצונר-
צען די פאליטישע מאכט פון די ארביי-
טער, די צאהל שטימען וואס זיי קענען
אָפּגעבען אין די וואהלען, אלס א מיטעל
צו געווינען דורך דער געזעצגעבונג פאר-
בעסערונגען פאר די ארבייטער.
דאס מיינט נישט, אז די ארבייטער,
אָנגעהערנדיג דעם פאליטישען וואפען,
דארפען זיך אָפּזאָגען פון זייער עקאָנאָ-
מישען וואפען. דאס מיינט בלויז, אז
מיט דער הילף פון דער פארטיי וועלען
זיי קענען עמפפערן מיט א מאָפּעלעמען
וואפען — א פאליטיש און אי עקאָ-
נאמיש.

מען קען חסירה'ן אָהן אן אויפהער
ווענען די מעלות אָדער חסרונות פון אן
ארבייטער פארטיי, אָבער דער אמת איז,
אז אָס די אלע חסירות זיינען גוט ווערט
דעם פאפיר אויף וועלכען זיי ווערען גע-
שריבען. "קיינ זאך איז נישט זיכער אין
פאליטיק", זאגט אן אמעריקאנער ווער-
טעל, און ער איז איבערהויפט ריכטיג אין
דער איצטיגער צייט, ווען אלעס פאָרמען
ברעכען זיך מיט יעדען טאָג און נייט
פארנעמען זייער פלאץ.

מען וואָלט געקענט ריידען ווענען די
מעלות און חסרונות פון דער ארבייטער-
פארטיי, ווען מען וואָלט געקענט זיין
זיכער מיט די פאליטישע פארהעלטניסע
אין לאנד, ווען מען וואָלט געקענט זיין
זיכער אין דער דויערהאפטיגקייט פון די
אלטע פארטייען. עס זעהט זיך אָבער אָן,
אז דער גרעסטער שטורם וואָס טרייסעלט
איצט אויף די נאנטע וועלט וועט נישט
אינגאנצען פארבייגעהן אמעריקא. די
קלאסען אין אמעריקאנער לעבען דעפּי-
נירען זיך, און די אלטע פארטייען ברע-
כען זיך. די צייט, זעהט אויס, איז שוין
נאך גוט ווייט ווען די געזעלשאפטליכע
כחות אין אמעריקא וועלען אנדערש דאר-
פן גרויסע ווערען. די אלטע בורזשואז
זע פארטייען וועלען לענג זיך נישט קענען
האלטען אין זייער איצטיגער פאָרט, ווען
יעדע פארטיי האָט א פראָגרעסיווען און
רעאָקציאָנעריען פלינעל. אונזער דעם
דרוק פון די נייע אויסשטענדע וועלען
די רעאָקציאָנעריע, פונקט ווי די פראָגרע-
סיווע עלעמענטען מוזען פאראייניגען
זייערע כחות אויפ'ע גענען די אנדערע אין
צוויי באזונדערע פארטייען.

אין אזא צייט וואָלט פשוט געווען א
גרויסע נאכלעסיגקייט פון דער זייט פון
די ארבייטער ווען זיי וואָלט בלייבען ווי-
סער שטעהן פון דער זייט און איבער-
לאָזען דעם נאנטען פאליטישען מעלד נאך
פאר די בורזשואזע אָדער קאפיטאליס-
טישע פארטייען.

וואס זיינען גרייס געווען צו סעטלען מיט
מיט דער יוניאן, לויט די נייע באדינגונג
נען.

און ביי דער סעטלעמענט קאמיטע איז
געווען נאנט ביז.
נאטירליך, די סעטלעמענטס ווערען גע-
מאכט נאנט פארוויכטיג, די קאמיטע זוכט
אפריהער נאך צו דער מאנופעסטור-
רער וואס קומט סעטלען, וויל נישט אפאל
מאכען ארבייט פאר פירמען, וועלכע זי-
נען אין סטרייק. די סעטלעמענטס ווע-
רען געמאכט בלויז דאן, ווען ביי דער
סעטלעמענט קאמיטע איז נישט קיין חשד
ווענען דעם.

אלאז, א סך ארבייטער קערען זיך
אום צו דער ארבייט יעדען טאָג אין די
אינטערעסירטע שטעטער, אונטערן נייעם
אנרימענט, לויט די נייע באדינגונגען. עס
איז איבריג צו זאגען דאס די סטרייקער,
וועלכע פאנגען אָהן ארבייטען אין די גע-
סעטלעטע שטעטער וועלען העלפען מיט
אלעס מעגליכעם זייערע שוועסטער און
ברידער, וועלכע בלייבען נאך אין סטרייק.

און נישט בלויז דיזע ארבייטער
אליין, אלע 140 מויזענד מיטגלידער פון
אונזער אינטערעסאנטע איבערן נאנטען
לאנד, באטראכטען דעם גרויסען ווייטס
און דרעס מאכער סטרייק אין ניו יארק
אלס זייער אייגענעם קאסאפ און עס איז
קיין פראגע נישט, דאס ווען מען וועט נאך
פון זיי עפעס פארלאנגען וועלען זיי זיך

צוליעב וואס איז נויטיג אן אר- בייטער פארטיי אין אמעריקא?

(שליס פון זייט 11)
א מיינונגס פארשידענהייט. אייניגע
דענקען, אז מען דארף די פארטיי ער-
מוטיגען און אנדערע דענקען פארקעהרט.
דער שטארקסטער ארגומענט גענען
דער פארטיי, וואס קומט פון דעם סאך
ציאליסטישען צד, איז דער, וואס אָס די
פארטיי וועט דיענען נישט די אינטערעסען
פון די ארבייטער, נאך פון זייערע בירגער-
קראטישע פיהרער, אז זי וועט בלויז העל-
פען צו פארשטארקען די טרייד יוניאנס
טישע בירגערקראטיע וואָס געוועלטיגט אי-
בער די אמעריקאנער טרייד יוניאנס.

אויף דעם ארגומענט איז דער בעס-
טער ענטפער די שטעלונג פון דעם פרע-
זידענט פון דער אמעריקען פערעריישאן
און לייבאר, סעמיועל נאָמפערס, וועלכער
האָט זיך ענטשידען אויסגעשפראכען גע-
נען אן ארבייטער-פארטיי און האָט ער-
קלעהרט אז די אמעריקען פערעריישאן
און לייבאר וועט אזא פארטיי נישט אנער-
קענען אלס א נאציאָנאלע קערפערשאפט.

די אמעריקען פערעריישאן און ליי-
באר קען אָנגענומען ווערען אלס די פאר-
קערפערונג פון א ספּייריטואליסטיש-
שער בירגערקראטיע און אויב זי וואָלט
געפיהלט, אז די פארטיי וואָלט געקענט
פארשטארקען איהר מאכט וואָלט זי זי-
כער איהר נישט באקעמפסט. זי וואָלט
זי, פארקעהרט, געוויס ערמוטיגט. דער
פאקט וואָס די אמעריקען פערעריישאן
און לייבאר באקעמפסט די פארטיי, בא-
ווייזט אלאז, אז דער אָנגעגעבענע ארגו-
מענט איז נישט ריכטיג.

די אידעע פון דער געפאלטער אר-
בייטער פארטיי איז אין שארפען גענען-
זאץ צו דער גרונדאידעע פון דער אמע-
ריקען פערעריישאן און לייבאר, ווי זי
ווערט פארשטאנען פון איהר פערזענלעכע
און אנדערע פיהרער. נאָמפערס'עס אי-
דעם איז, אז דער איינציגער מיטעל פאר'ן
ארבייטער צו פארבעסערען זיין לאנע איז
דער עקאָנאָמישער קאסאפ. נאָמפערס
איז געווען גענען דעם, אז דער קאָנגרעס
זאל באשטימען די ארבייטס-שטונדען און
די ווידערשטע פון די אייגענבאדן ארביי-
טער. די ארבייטער פארטיי, ווען זי

מיר האָבען שוין דאָ אונטען גע-
שריבען א וואָרט צו די פיקעטס אין
דעם ווייטס און דרעסמאכער סטרייק.
איצט אָבער, געהערנדיג צום פרעס, לאָזט
מען אונז וויסען, דאס אויף דעם מאָנאט
7 אָ זיינער אין דער פריה, דעם 3טן מער-
וואך, וועט זיין נאך א באזונדער פיקעט
דעמאנסטראציע אין דעם ווייטס און דרעס
דיסטריקט, ארום די שעפער וואָס זיינען
דאָרט אין סטרייק.

די צעהנדיגער מויזענדר סטרייקער,
אין זייער נאנטער מאכט דארפען זיין ביי
דער פיקעט דעמאנסטראציע! די באך
סעס רומען די ארבייטער זיי זאָלען קר-
מען אלס סעקעס צו דער ארבייט, סו לאך
מיר זיי, שוועסטער און ברידער, ווייזען,
דאס קומען וועלען מיר — מיר וועלען
אָבער נישט קומען ארבייטען, מיר וועלען קר-
מען בלויז א בליק טאָג פון דרויסען אויף
די פוסטע, וויסעט שטעטער, אין וועלכע
עס הערשט איצט א טויטע שטילקייט.
לאָמיר זיי ציינען דאָס מיר זיינען דאָ,
מיר זיינען גרייט צו ארבייטען, מיר ווע-
לען אָבער דאָס נישט טאן סיינען די מא-
נופעסטורערס וועלען נאָכגעבען די גע-
רעכטע פאָרערונגען פון אונזער יוניאן.
שוועסטער און ברידער! אויף צו דער
גרויסער פיקעט דעמאנסטראציע מאָנאט
7 נאך פריה!

עס לעבע דער קאסאפ! עס לעבע
דער וועג!

א וואָרט ווענען סטרייק אין אַלגעמיין
אונזער גרויסער סטרייק שטעהט אויס
געצייכענט! עס איז גענוג א בליק צו
טאן אין אונזער "קעמפס", אין די האַלט
וואו עס געפינען זיך אונזערע בראווע
סטרייקער, צו זעהן די באנייטערונג, דעם
מוט און ענטשלאסענהייט פון די פיעלע
מויזענדר סטרייקעריןס און סטרייקער,
און מען קאן שוין גלייך זעהן ווי עס האלט
מיט'ן סטרייק.

וואס אמבאלאנט אונזער יוניאן ווערט
אלעס געטאן צו פארזיכערען דעם וועג.
די פארשידענע סטרייק קאמיטעס אר-
בייטען מיט פיעל ענערגיע און איבערגע-
בענהייט. עס איז נישט עטוואס וואס זאל
זיין צו שווער פאר זיי.

באוונדערס אונטערמירליך ארבייט די
"אום אוו סאון" קאמיטע. דיזע קא-
מיטע איז אויף דער וואך, עס זאל נישט גע-
מאכט ווערען קיין סעקע ארבייט אין די
ארומינע שטערס און שטערטלאך.
עס איז שוין פון לאנג א באוואוסטע
זאך, דאס ווען עס מאכט זיך א גרויסער
סטרייק אין ניו יארק, זוכען די מאנופעס-
טורערס צו מאכען זייער ארבייט אין
אנדערע פלעצער, און די "אום אוו סאון"
קאמיטע טוט דאס בעסטע די מאנופעס-
טורערס זאל'ן זיך דאס נישט איינגעבען.
רעגערנדיג ווענען דעם וועלען מיר שוין
זאגען א וואָרט צו די פיקעטס אין ניו
יאָרק. זייער ארבייט איז אפער איינע
פון די סאמע וויכטיגסטע! זיי דארפען
אימער זיין צייט און אויפ'ן פלאץ.
די פיקעטס דארפען זיין ביי די שעפער
וואס זיינען אין סטרייק, צו דער מינוט,
וואס די פיקעט קאמיטע ארבעט זיי צו
זיין דארט. פון די פיקעטס-הענגט אפ
ווער פיעל דער סטרייק זאל זיך נישט לאנג
פארציהען. טוט וועט, אלאז, שוועסטער
און ברידער, אייער פליכט! זייט אויפ'ן
פלאץ און קומט אין צייט, צו דער בא-
שטימטער מינוט.

און די פיקעטס זיינען אין דער אר-
בייט נישט אליין. די קלאמאכער, די
פאָרער און אנדערע ארבייטער וואס גע-
פינען זיך אין די זעלבע בילדינגס וואו
עס געפינען זיך די ווייטס שעפער וואס
זיינען אין סטרייק, זיינען אימער גרייט
די פיקעטס אויסצוגעהלען. יענע ארביי-
טער באטראכטען דעם סטרייק אויך אלס
זייער סטרייק און זיי זיינען מער ווי
נומריערען אויסצוגעהלען די פיקעטס, די
פיקעטס דארפען אבער זיין אויפ'ן פלאץ
צו באקומען די הילף פון זייערע ברידער
און שוועסטער אין די אנדערע טריידס.

לעצטען מאָנאט האָט די סעטלע-
מיטע קאמיטע אָנגעהאנגען סעטלען מיט
די אינטערעסירטע מאנופעסטורערס,

מיטען פון דזשיינעס באארד פון דער קלאוס מאכער זינאן אין ניו יארק

עס ווערען אויפגענומען קאמיטעס.
א קאמיטע פון דעם נאך וואס אָרנאָד
נייזרען רעזיניערט לאַקאל באַדאָנט דעם
דזשיינעס באַדאָר און דער אינטערנאַציאָנאַלער
נאָל דערפאַר וואָס מען האָט זיי אַרױס-
געגעבן אַ מאַרשער, וועלכער באַשטע-
טיגט, דאָס זיי ווײַזן אַ מײַל פֿון דער
גרויסער אַרבייטער באַוועגונג. די קאָ-
מיטע אינפֿארמירט, אַז קומענדען שבת
וועלען די רעזיניערט האָבען זייער ערש-
טען מיטינג אונטער דעם מאַרשער פֿון
דער אינטערנאַציאָנאַל און זיי פאַרלאַנגען,
אַז אַ קאָמיטע פֿון דזשיינעס באַדאָר זאָל
אַנטווענדן זיין בײַ דעם מיטינג. זייער
פאַרלאַנג ווערט נומערהייטען און אַ קאָ-
מיטע פֿון די ברידער פֿערלומטער, שוואַרץ
און מאַריטאָנא ווערען אָפּגײַמטעט.

ברודער וו. ד. פֿעטערסאָן, אַ בעאַט
טער פֿון דער קאַרפּעטערס יוניאָן, ער-
שיינט בלוגע דער קיים פֿון סטאַטאָס מר-
נאָ. אין אַ קורצער שילדערונג גיט ער
אײַבער די איינצעלהייטען ווי אזוי די פֿאַר-
שווערונג גענען די פינף אַרבייטער-פֿיה-
רער איז געמאַכט געוואָרען, און ער ער-
קלערט ווייטער, אַז די אַרבייטער אין
אַמעריקא און אױף דער גאַנצער וועלט
וועלען גיט רוהען אַזוי לאַנג ווי מען וועט
סטאַטאָס מרנאָ און וואָרען ס. בילינגס
גיט געבען קיין געזעלשאַפֿטיקייט. דער ברר
דער פֿאַרלאַנגט פֿון דזשיינעס באַדאָר
פֿאַלגענדעס: (1) פֿינאַנציעלע שטיצע,
(2) אַז דער דזשיינעס באַדאָר מיט זיינע
לאַקאַלע זאָלען אויפֿגעהעבן די פֿראַגע
פֿון דעם באַשלוס פֿון דער קאָנווענשאָן,
וואָס איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין שר-
סאָנג, אַז אַ גענעראַל-סטרייק זאָל ער-
קלערט ווערען אײַבער'ן גאַנצען לאַנד

דעם 4טען דזשוליי אום צו צווייגען די
געזעצמאַכער צו געבען די פֿאַרמאָרטייל-
טע אַ נייעם טרײַזל. מיר ווילען אַ
נייעם, עהרליכען און אונפֿאַרטייאַשען
מרייטל פֿאַר סטאַטאָס מרנאָ, ערלעכערט
ער. דאָס איז דעך געשריבן פֿון אַלע אַר-
בייטער פֿון אַמעריקא. די ערות אין דעם
ערשטען טרײַזל ווײַזן געווען די גרעס-
טע אויסוואַרענען פֿון דער געזעלשאַפֿט.
אױף ערות זאָגען פֿון מענשען וואָס ווײַ-
דערשפּרעכען זיך אױף יעדען שריט און
טריט קען מען גיט לאָזען אָפּפֿינסטערען
מענשען אין פֿרויזאָן דאָס גאַנצע לעבען.
ברודער פֿעטערסאָן אָפּפֿעלערט צו דעם
דזשיינעס באַדאָר פֿאַר פֿינאַנציעלע און
מאַרשאַלע שטיצע. מרנאָ און זיינע פֿריינד
וואַלמען היינט געווען פֿרייע מענשען,
זאָגט ער, "ווען זיי וואַלמען געווען פֿון
דעם זעלבען מאַטעריאַל ווי זייערע ערות
זיינען. זיי שטאַכטען היינט הינטער די
אײַגענע טירען פֿון אַ פֿרויזאָן פֿון קאַל-
פֿאַרגיא סטייט, ווייל זיי האָבען זייער
גאַנצען לעבען אוועקגעגעבען פֿאַר די אַר-
בייטער." די פֿראַגע ווערט דיסקוטירט
און עס ווערט באַשלאָסען צו שטיצען די
מוני דעפּענס נאָך מיט 300 דאָלאַר. די
פֿראַגע פֿון גענעראַל-סטרייק ווערט איבער-
געגעבען צום באַדאָר אָון דירעקטאָרס.
אונזער אינטערנאַציאָנאַל באַדאָנט
דעם דזשיינעס באַדאָר פֿאַר דער מאָר-
לער שטיצע וואָס ער האָט ביז יעצט גע-
לייטעט אין דעם לידיעס ווייטע מאַכער
סטרייק, און עס ווערט פֿאַרלאַנגט, אַז
ברודער לאַנגער, דער סעקרעטער פֿון דעם
דזשיינעס באַדאָר זאָל פֿאַר אַ געוויסער
צייט אויסהעלפֿען די, אַז אַזאָו טאָן קאָ-
מיטע" פֿון דער ווייטע און דרעס דזשע-
נעראַל סטרייק קאָמיטע אין דעם איצ-
טיגען קאַמפֿ. דער פֿאַרלאַנג ווערט בא-
וויליגט.

די פֿינאַנץ קאָמיטע באַריכטעט, אַז זי
האָט אויפֿגענומען דעם פֿאַרלאַנג פֿון דעם
רוסיש-פּוילישען ברענטש און זי רעקאָ-
מענדירט, אַז די צייטונג, "אַרבייטער און
בויער" זאָל געשטיצט ווערען מיט 25 דאָ-
לאַר. די רעקאָמענדאַציע פֿון דער קאָ-
מיטע ווערט נומערהייטען.

עס ווערט דאָן אויפֿגענומען די פֿרא-
גע פֿון פֿינאַנציעלער שטיצע פֿאַר אונזער
שוועסטער-אַרגאַניזאַציען, דער לידיעס
חייטס מאַכער יוניאָן לאַקאַל 25, וואָס
איז יעצט פֿאַרוויקעלט אין אַ קאַמפֿ פֿאַר
בעסערע באַדינגונגען. יעדער דעלעגאַט
פֿיהלט, אַז דער אויסגאַנג פֿון דעם סטרייק
וועט האָבען אַ גרויסע ווירקונג אויך אױף
אונזער אינדוסטריע. עס ווערט אויסגע-
דיקט דער געדאַנק, דאָס מיט דעם יענע
פֿון די לידיעס ווייטע מאַכער וועלען די
קלאָקמאַכער האָבען געוואונען 50 פּאַר-
צענט פֿון די פֿאַדערונגען, וואָס וועלען
געשטעלט ווערען צו די קלאָקמאַכערקאַנאָ-

טען נאָך אײַדער דער אַגרימענט וועט
אויסגעקן.

עס ווערט באַשלאָסען צו שטיצען
דעם לידיעס ווייטע מאַכער סטרייק מיט
פּופּציג טויזענד דאָלאַר. דער סעקרע-
טער ווערט אינסטרווירט גלייך אריינצו-
שיקען אַ שטעק פֿון 25,000 דאָלאַר אַלס
ערשטע איינצאָהלונג.

דער דזשיינעס באַדאָר באַשליסט אויך
צו מאַכען אַן אויפֿדרוה צו די קלאָקמאַ-
כער, אַז זיי זאָלען העלפֿען די ווייטע-
מאַכער פֿיסטענען די שטעפּער, וואָרעם זייער
סטרייק איז אויך דער סטרייק פֿון די
קלאָקמאַכער און די קלאָקמאַכער דארפֿען
זיי העלפֿען מיט אַלע מעגליכקייטען איהם
געווינען.

רעפּאָרט פֿון באַדאָר אָון דירעקטאָרס.
אַ קאָמיטע פֿון די אַרבייטער פֿון
פֿיליפּ ברויז פֿאַרלאַנגט פֿאַר אײַן וואָך
סטרייק-בענעפיט. זייער פֿאַרלאַנג ווערט
באווייליגט.

אַ קאָמיטע פֿון די אַרבייטער פֿון
סאַנטעגודסקי ענטזאָגט זיך צו אַרביי-
טען מיט די פֿיער סעקעס, וואָס זיינען
דאָרט פֿאַרבליבען אַרבייטען. די קאָמיר-
טע באַהויפטעט, אַז זיי וועלען גיט אַר-
בייטען מיט די סעקעס און זיי פֿאַרלאַנג-
ען, אַז זיי זאָלען פֿאַרלאָזען דעם פֿלאַך.
דער פֿאַרלאַנג פֿון דער קאָמיטע ווערט
נומערהייטען.

אַ קאָמיטע פֿון די פֿעלער הענד פֿון
מאַס קובעל ערקלערט, אַז אַרבייטערנדיג
פֿאַר די פֿינישערס פֿון דער אויבערדער-
מאַנטער פֿירמע, מאַכען זיי גיט קיין לע-
בען. זיי פֿאַרלאַנגען אַז דער באַדאָר און
דירעקטאָרס זאָל זיך פֿאַראַינטערעטירען
אין זייער לאַנגע.

עס ווערט באַשלאָסען צו האָבען אַ מי-
טינג מיט די פֿינישערס און פֿעלער הענד
און די ברידער קושנער און שנייד זא-
לען אַמענדען דעם מיטינג.

אַ קאָמיטע פֿון די אַרבייטער פֿון
סמירלדינג קלאָק פֿאַ. אינפֿארמירט אַז
אַרבייטערנדיג פֿאַר דער פֿירמע מאַכען זיי
גיט קיין לעבען. די קאָמיטע פֿאַרלאַנגט
אַז אַ שטעלונג זאָל גענען זייער פֿירמע
גענומען ווערען, צווייגענדיג איהר צו גע-
בען די אַרבייטער גענוג אַרבייט.
די קיים ווערט איבערגעשיקט צום
אָפּיס.

עס ווערען אויפֿגענומען צושריפטען.
עס ווערט אויפֿגענומען דער צו-
שריפט פֿון לאַקאַל 1, אין וועלכען עס
ווערט פֿאַרלאַנגט אַז דיסטריקט מיטינגען
פֿון שאַפּ שטערלייטע זאָלען גערופֿען ווע-
רען אום זיי צו באַקענען מיט די פֿאַר-
שידענע פֿאַרבלעמען וואָס שטעהען יעצט
פֿאַר דעם דזשיינעס באַדאָר. עס ווערט
באַשלאָסען אַז אַזעלכע מיטינגען זאָלען
גערופֿען ווערען גלייך ווי דער דזשיינעס
באָדאָר וועט האָבען די נויטיגע צייט
פֿאַר דעם.

לאַקאַל 3 אינפֿארמירט אַז זייער עק-
זעקוטיוו באַדאָר האָט אויפֿגענומען די
פֿראַגע פֿון מר. ווייל'ס שאַפּ און די אוי-
בערערמאַנטע קערפּערשאַפט פֿאַרלאַנגט
אַז אַ געוויסער מאָן זאָל פֿון דעם פֿלאַך
אָרגאַניזירענע ווערען, אפילו ווען מען
זאָל דארפֿען ערקלערען אַ סטרייק אין
דעם שאַפּ.

עס ווערט באַשלאָסען אַז דער דער-
פֿאַרשטענד אין וועלכען יענער מאַן אַר-
בייט, זאָל געסטאַפּט ווערען.

לאַקאַל 35 רעקאָמענדירט די ברידער
רעמער און גאָלד פֿאַר ביזנעס אַיי-
רעזענט פֿאַר דעם דזשיינעס באַדאָר. דער
ערשטער איז גיט געקומען צום מיטינג.
דער צווייטער איז געקומען אין ער ווערט
אפּאָלומטעט.

ברודער ס. פֿערלשטיין באַדאָנט דעם
דזשיינעס באַדאָר פֿאַר דעם צומרויען וואָס
מען האָט צו איהם אַרויסגעוויזען ערוועה-
לענדן איהם אַלס מענעדזשער פֿון דעם
ריפּער-דעפֿאַרסטענט און ער אינפֿארמירט
אַז ער קען גיט קומען אין ניו יארק פֿאַר
די נעקסטע פֿיער וואָכען צייט צוליב
דער לאַנגע אין קליוולאַנד. גאָך דעם ווי
דער צושריפט ווערט דיסקוטירט ווערט
זיין פֿאַרלאַנג באַוויליגט און אין דער-זעל-
בער צייט ווערט באַשלאָסען אַז ברודער
בערקאָוויטש זאָל עסטען אַלס צייטוויילי-
גער מענעדזשער אין דעם ריפּער דער-
פֿאַרשטענט.

רעפּאָרט פֿון מענעדזשערס.
ברודער פֿינקעלשטיין בעריכטעט, אַז
דער סטרייק גענען י. קאַמינסקי'ן איז
שוין געשטעלט געווארען.

נען דער פֿירמע שער און מיינער.
אַ סטרייק אין ערקלערט געווארען גע-
גען דער פֿירמע לעבערמאַן און דאָרף.
דער סטרייק גענען דער פֿירמע בענ-
דזשאַמין מאַרטין ווערט נאָך אָנגעפֿיהרט.
ברודער זינגאן בעריכטעט, אַז אַ
סטרייק איז ערקלערט געווארען געגען
דער פֿירמע ה. זיידענבערג, ווייל די פֿיר-
מע שיטט אַרױס די גאַנצע אַרבייט און
די אינסייד אַרבייטער הונגערען.
די פֿראַגע פֿון קליפּשטיינ'ס שאַפּ
ווערט אויפֿגענומען. די פֿירמע האָט גיט
געוואלט נאָכקומען דעם באַשלוס פֿון דער
יוניאָן און עס ווערט באַשלאָסען דעם
שאַפּ צו ערקלערען אין סטרייק.
ברודער זינגאן בעריכטעט ווייטער, אַז
אַ מיטינג פֿון אַלע שאַפּ שטערלייט וועט

א מיטינג פֿון אַלע שאַפּ שטערלייט וועט

1909-1919

פֿון פֿאַניאַ מ. קאַהן.

סעס נאָכגעגעבען די פֿאַדערונגען פֿון זיי-
ערע אַרבייטער אבי גיט דורכצומאַכען אַ
צווייטען סטרייק.
צעהן יאהר נאָכאַנאַנד האָבען די באר-
סעס נאָך אַלץ גיט פֿאַרגעסען דעם סטרייק
פֿון יאהר 1909.

און יעצט, ווען די אַרבייטער פֿון דער
זען לאַנד, אזוי גוט ווי אנדערע לענדער,
פֿיהרען אַן גרויסע קעמפּע פֿאַר'ן פֿרייז
ציפּ פֿון אינדוסטריעלע דעמאָקראַטי, ד.
די אַרבייטער פֿאַרלאַנגען בירגער רעכט
אין די שטעפּער און קיין אויפֿריכטיגער
מאָן אדער פֿרויעווייפּעלעט מעהר גיט אין
דעם אַרבייטער'ס רעכט צו האָבען עס
וואָס צו זאָגען אונטער וואָס פֿאַר אַ קאָ-
דיציאָנען ער זאָל אַרבייטען. — אין אַזאָ
צייט וואָנען די ווייטע און דרעס מאַר-
נופּעקטשודערס צו פֿאַרלאַנגען פֿון זייער
רע אַרבייטער, אַז זיי זאָלען זיך ענטהאַ-
נען פֿון יעדע רעכט וועלכע זיי האָבען
ערוואַרבען, — זיי ווילען אַז זייערע אַר-
בייטער זאָלען זיך ענטוואַנען פֿון דאָס
רעכט צו באַשיצען זייערע מיטמאַכער
טער גענען באַליידיגונג און גענען אונזער
רעכטע באַהאַנדלונג! זיי ווילען די אַר-
בייטער באַזייענען פֿון דאָס רעכט צו אַר-
בייטען אין סלעס סיאָן!

מיט זייער פֿאַרלאַנג צוריק איינצופֿיהר-
רען אַן אויסטאַראַטישע הערשאַפט אין
זייערע שטעפּער און צו בריינגען אַרביי-
טער צו אַ צושטאַנד פֿון שקלאַפּעריי, וואָך
בען די ווייטע און דרעס מאַנופּעקטשוד-
ערס געוואלט געבען דעם גרעסטען פּאַסש
אין פֿנים זייערע אַרבייטער.

אַבער דעם ענטפּער וואָס די אַרביי-
טער האָבען געגעבען זייערע באַסעס אין
דער איינציגער וועלכען שטאַלצע אַרביי-
טער קענען געבען — אַ סטרייק! און
יעצט וועלען זיך די באַסעס איבערזיי-
נען אַז זיי האָבען געמאַכט אַ טעות. דען
דיעזע אַרבייטער, מענער און פֿרויען, זיי
נען ענטשלאָסען אָנצופֿיהרען אַ קאַמפּף
פֿאַר זייער יוניאָן, פֿאַר דער יוניאָן וועל-
כע איז דער שטאַלץ פֿון דער פּראָגרעסי-
ווער אַרבייטער באַוועגונג; פֿאַר דער יד
ניאָן וועלכע האָט אָפּגעשאַפט די "סווע-
טינג" סיסטעם און האָט אַרויסגעשטעלט
דעם אַרבייטער פֿון די בייטעמנט און
די, בעס בערדומס" און האָט אָפּגעשאַפט
די פֿאַרפֿעסטעטע שטעפּער פֿול מיט שווינד-
ווכס באַזיילען.

די ווייטע און דרעס מייקערס וועלען
קעמפּען ווי לייבען גענען יעדען פֿאַר-
זיך גיט נאָך צוצושטערען זייער מאַכט,
נאָך גענען יעדען פֿאַרווך אפּצושוואַכען
די מאַכט פֿון זייער יוניאָן. די ווייטע
און דרעס מייקערס וועלען קעמפּען פֿאַר
זייער יוניאָן דורך וועלכער זיי קענען
אויסקעמפּען די 44-שטונדיגע אַרבייטס-
וואָך. דורך זייער ענטשלאָסענהייט ווע-
לען די ווייטע און דרעס מייקערס גע-
בען אַזאָ לעהרע זייערע באַסעס אַז זיי
וועלען אַמוווייניגסטען פֿאַר די קומענדע
צעהן יאהר גיט וואָנען צו אונטערשטע-
די אינטעליגענץ פֿון זייערע אַרבייטער
און דערלאָזען צו אַ סטרייק.

שוועסטער און ברידער! געדיינקט,
אַז די אַרגאַניזירטע אַרבייטערשאַפט פֿון
דיעזע לאַנד אזוי גוט ווי פֿון אנדערע לענד-
ער, פֿאַלגען נאָך אײַער געזעכטען
קאַמפּף און ערוואַרען אַז דער גיט
פֿון יאהר 1909. וועלכער האָט געמאַכט
די ווייטע און דרעס מייקערס דעם שטאַלץ
פֿון אונזער אינטערנאַציאָנאַל, אַז דרער
גייסט באַהערשט און באַגייטעט אַר-
אין דיעזען, זייער ערנסטען און געזעכטען

פון הלל ראבנא

די וויכטיגסטע פאליטישע און
עקאנאמישע פראגע פון מארגן

True translation filed with the Postmaster at New York City, on Feb. 7, 1919, as required by the Act of Congress, approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

דורכגעווארפן ביי די פריימעריס און נאך מינירט נעגן איהם אן אלטען מאשיין פאליטישען, דעם מיליאנער ניובעררי. ביידע פארטייען האבען אנגעפיהרט א פיערדיגען קאמפיין. פארד איז זיין מישיגען סטייט זעהר פאפולער און בא-ליעבט. ניובעררי האט אבער געשאפטן מיט נאך. דער אפיציעלער רעזולטאט פון די וואהלען האט געציגט א קליינע מאיאריטעט פאר ניובעררי.

האבען די דעמאקראטען געבראכט קלאגען פאר דעם איצטיגען סענאט, אז ניובעררי'ס עלעקשאן איז געווען א אונ-געזעצליכער, א געפערליכער; און די סע-נאט קאמיטע איבער דיעזע אנגעלעגנהייטען האט באשלאסען, אז אן אונטער-זוכונג זאל שוין אפגעהאלטען ווערן, און אז דער איצטיגער סענאט, וועלכער האט א מאיאריטעט דעמאקראטען, זאל בא-שליסען ווער עס זאל פארנעמען דעם סט אין נעקסטען סענאט, ניובעררי אדער פארד. און דאס ווערט איצט געמאכט די רעפובליקאנער פראטעסטירען. זיי שרייען, אז דער איצטיגער סענאט האט קיין דעה נישט איבער די מיטגלידער פון דעם נעקסטען סענאט. זיי זאגען, אז ערשט ווען דער נייער סענאט וועט זיך פארזאמלען, וועט פארד קענען אריינפאר-גען קלאגען געגען ניובעררי. זאגען די דעמאקראטען: דער נעקסטער סענאט וועט דאך זיין צוטיילט כמעט העלפט אויף העלפט, וועט דאך אויסקומען אז

ניובעררי וועט זיין דער ריכטער אויף זיין אייגענער קייט. ענטפערען די רעפוב-ליקאנער: איצטער וויס איהר דעמאקרא-טען און מאיאריטעט, וועט איהר דאך גע-וויס ענטשיידען געגען אונזער ניובעררי, ווייל דאס איז די איינציגע האפנונג וואס איהר האט צו ראטעווען פאר זיך כאטש איין צווייט פון קאנגרעס.

אויב די דעמאקראטען וועלען דורכ-פיהרען זייער פלאן און ווידעליך באשלי-סען נישט אריינצולאזען ניובעררי אין סענאט, וועט זיך פאנאנדערשלאסערען א סאמפאר אין קאנגרעס און אין די נאציא-נאלע קאורטס, וועלכער וועט אנהאלטען יאהרען לאנג. ערפאהרענע פאליטיקער האבען מורא, אז דאס קען האבען זעהר ערנסטע רעזולטאטען, ווייל די רעפובלי-קאנער וועלען אנטווערען אלע מיטלען צו שטערען די דעמאקראטישע ארמיניסטיקע שאן אין אנגען מיט די געוועהנליכע רעגירונגס ארבייט; און אין די נעקסטע עטליכע יארה וועט דאך די ארבייט פון דער אדמיניסטראציע ווען פון דער סא-מע העכסטער וויכטיגקייט אי פאר אונ-זער לאנד אי פאר דער גאנצער וועלט.

די צאהל פון ארבייטסלאזע אין אונ-זער לאנד האלט נאך אלץ אין וואקסען. אין אנטאגא פון דיעזער וואך האט דער דעמאקראטען און ליבאר פון וואשינג-טאן ערקלעהרט אין זיין אפיציעלען רע-פארט, אז די לאנד ווערט ערגער און אז אויסוויכטען אויף בעסער ווינען נישט. אין אנטאגא מאנאט דעצעמבער ווינען אין לאנד געווען בלויז 12 טויזענד ארבייטער און דעם וואכען. איצטער גרייכט די צאהל ביז 265 טויזענד. אין ניו יארק סטייט איז כמעט נישט קיין איין איינציגע שטאדט און א באדייטענדע ארבעט פון ארבייטסלאזע.

קלאוס אינדוסטריע, וואס מוז קומען, זאל וויי א ווייט מעגליך פירליכע. און וואס ניעהל און פלייסיגער און ענערגישער דער פאנר וועט צוזאמענגע-בראכט ווערען, דאס אלץ גרעסער ווינען די שאנסען פאר א פירליכע לייזונג פון די אלע צייטיגעווארענע ענערגיען אין דער קלאוס אינדוסטריע.

דאס דארפען די קלאוסמאכער האבען אין זינען, ווען זיי געהען שאפען דעם נרויסען פאנר. עס איז אמת, אז פאר מאנעכע 5 דאלאר נישט אזוי לייכט ביי ציטראנען, אבער, וואס העלפט עס? לייכט, נישט לייכט, דער פאנר מוז געשא-פען ווערען. די סאמע עקוויסטענץ פון דעם קלאוס מאכער שטעהט אין קאן. מוז זאל עס טאקע נעמטן ווערען מיט דער גאנצער ענערגיע און מיט'ן גאנצען האר-צען.

דער איצטיגער קאנגרעס אין וואשינג-טאן האט נאך א דריי וואכען צו לעבען. אין אנטאגא מארטש וועט ער זיך מווען שליטען און אין מאכט וועט אריינמער-טען דער נייער קאנגרעס, וועלכען די ביר-גער האבען ערוועהלט לעצטען נאכדעם. אבער טראץ דעם וואס דער עלטע-שאן פון די נייע קאנגרעס-מעמבערס איז אפגעהאלטען געווארען מיט איבער דריי מאנאטען צוריק, און טראץ דעם וואס דיעזע מעמבערס דארפען אין קורצען אין סאט אריינמערטען, קען מען אויף זיכער נישט האבען איצטער צו דער נייער קאנ-גרעס וועט שטעהן אונטער דער אבסא-לוטער קאנסטראל פון די רעפובליקאנער צו נישט.

וועגען דעם נידריגערען צווייט פון קאנגרעס, די האז און רעפערענסיסיווס, איז קיין צווייטעל נישט. דארטען ווע-לען די רעפובליקאנער האבען א מאיא-ריטעט פון מעליכע צעהנדליק מעמבערס. דער צווייטעל איז אבער וועגען דעם אוי-בערשטען צווייט, דעם סענאט. די לאנד דארטען איז אן אינטערעסאנטע.

נאך די אפיציעלע רעזולטאטען פון די וואהלען האבען די רעפובליקאנער אין דעם נעקסטען סענאט מיט צוויי מעמ-בערס מער ווי די דעמאקראטען. די רעפובליקאנער האבען 49 אין די דעמא-קראטען 47. זוכען אבער די דעמאקרא-טען צו באווייזען, אז אין מישיגען סטייט איז אין די וואהלען באגאנגען געווארען מעלשונגען און אז דארטען איז ערוועהלט געווארען א דעמאקראט, נישט א רעפובלי-קאנער, ווי די אפיציעלע ריכטיגהייט האבען אנגעגעבען. אויב עס זאל זיי געלינגען דאס פעסטצושטעלען און איבערבייטען דעם רעזולטאט אין מישיגען סטייט, וועט דער נייער סענאט באשטעהן פון א גליי-כע צאהל רעפובליקאנער און דעמאקרא-טען. די ענטשיידונגס שטימע וועט דאן דארטען האבען דער שטערמאן און דער שטערמאן פון סענאט איז דער ווייט-פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאט-טען, און דער ווייט פרעזידענט איז דאך א דעמאקראט. פון דעם אויסגאנג פון דיעזען "פייט" צו ענדערען דעם עלטע-שאן רעזולטאט אין מישיגען סטייט הענגט אפ אז דער נעקסטער קאנגרעס וועט זיין איין גאנצען אונטער דער קאנסטראל פון דער רעפובליקאנער פארטיי, צו ער וועט צוטיילט זיין צווישען די רעפובליקאנער און די דעמאקראטען.

דער סענאטמאך קעמפיין אין מישיגען סטייט האט געציגטען די אויפמערקזאם-קייט פון לאנד פון דעם ערשטען מאג-וואס ער האט זיך אנגעפאנגען. מישי-גען איז שטארק דעמאקראטיש. איצטער געוועהנליכע אויסשטענדען וואלען די דעמאקראטען קיין שום שאנס נישט גע-האט דארטען צו געווינען. האט אבער פרעזידענט ווילסאן אפגעטאן א קלוגע שטיקעל ארבייט. ער האט געשריבען א בריעף און דעם אויסגאנגליכע מאנאט, הענרי פארד, ער זאל לויפן פאר סענאט טאג אויס ריין פארמיאטישע מאטיווען. פארד האט די איינלאזונג פון פרעזידענט אנגענומען. די דעמאקראטישע פארטיי האט דאן פארד'ן נאמינירט. פאר די רעפובליקאנער איז אבער פארד געווען צו ליבעראל, צו פראגרעסיוו. דערוואגן האבען זיי געוואוסט, אז ער איז א צו גרויסער חסיד פון ווילסאנען, האבען זיי איהם

סען. אבער וועלען די באסעס עס בא-גרייטען? עס קען דאך פאסירען, אז די באסעס זאל קומען אן אונגלייכער גי-דאנק אין קאפ אריין, אז עס לוינט זיך צו רייקירען א קאמפף. איבערהויפט, ווען זיי וועלען דענקען, אז די יוניאן-קאסע איז נישט רייך גענוג, אום אויס-צוהאלטען אזא קאמפף. גאנץ אנדערש אבער וועלען די באסעס דענקען, ווען זיי וועלען וויסען, אז די יוניאן האט פאר דעם קאמפף א ספעציעלע קאמפער-פאנר פון א האלבען מיליאן דאלאר, למשל. מן מען ווען זיכער, אז דאן וועלען זיי זיך אן איבעריגען מאל מיט זיין, צי זיי זאלען נאר דעראזען צו א קאמפף. און אויף אזא אופן קען אס דעם קאמפפס פאנר נאר ווערען אן אמת'ער פירערשאפט. ער קען אס בעסטען וויר-טען, און די גאנצע רעוואלוציע אין דער

די רעגירונג אין וואשינגטאן און אין די פארשידענע סטייטס האבען פארלויפן קיין פראקטישע שריטע ווי אזוי צו לעזען די פראגע נישט גענומען. פלענער ווערען פארנעמלעך פילע. אין קאנגרעס ווינען שוין אריינגעטראגען געווארען ביללס זאגנאר. אבער ווער וויס צי מען וועט די ביללס זאגנאר פארהאנד-לען איידער דער קאנגרעס וועט זיך שליסען.

צווישען די שווערסטע פראבלעמען וואס דער נעקסטער קאנגרעס וועט דאר-פען לעזען איז די "ברויט פראגע", אדער אויב איהר ווילט רופט עס די ווייז אדער נאך די פארמער-פראגע. זי איז ווירק-ליך אזא פארפלאגטע, אז מען קען קיין אויסוועג נישט זעהן.

אין די מלחמה-יאהרען ווינען די פארמערס געווען די גרעסטע יחסנים. אמעריקא האט אין די לעצטע פאר יארה פאקטיש געשפייזט די עלויס לענדער. און אום די פארמערס אדער די ווייז-הענדלער זאלען נישט אויסנוצען די געלע-גענהייט און ארויפרייסען די פרייזען צו הויך, האט די אמעריקאנער רעגירונג בא-שטימט דעם פרייז פון ווייז. דער בא-שטימטער פרייז איז געווען נישט קיין קליי-נער חס ושלום, אן ערד פון צוויי מאל אזוי פיל ווי אין פריעדליכע צייטען, אבער פיל א קלענערער ווי די פרייע קאנקורענץ וואלט עס מעגליך געמאכט פאר די פארמערס צו געהען.

מיט א צייט צוריק, איידער די מלחמה האט זיך געענדיגט, האט די רעגירונג באשטימט דעם פרייז פאר ווייז פאר דעם נעקסטען יארה, אום די פארמערס זאלען זיכער זיין און נישט מורא האבען צו איי-וועסטען געלד און ארבייט וואס מעהר ווייז צו זייען און שניידען. דער פרייז דארף זיין צוויי דאלאר מיט צוואנציג סענט א בושעל. האט זיך אבער די

מלחמה געענדיגט. די לענדער אין איי-ראפא האבען איצטער די מעגליכקייט צו קויפן ווייז אין אזוינע לענדער, צו וועל-כע זיי האבען אין מלחמה-צייט נישט גע-קענט צושטעהן, אויס מאנעל אין שיפען און אויס מורא פאר סוכמארינס. דער צו זינען איצטער פאראן מעהר מענשען צו בעארגייטען די פעלדער אין די איי-גענע לענדער. די באכפראגע אויף אמע-ריקאנער ווייז איז פילע געפאלען און די ווייטע לענדער, ווי ארגענטינא, אינדיען, סיביר ווינען בארייט צו פארקויפן ווייז פאר א סך ביליגער ווי די באשטימטע פרייז אין אמעריקא.

וואס אלזא זאלען די היגע פארמערס טאן? די רעגירונג האט זיי גארמירט \$2.20 א בושעל, האבען זיי א רעכט צו האלטען די רעגירונג פאראנטווארטליך און פארערען אז די רעגירונג זאל ביי זיי אפקויפן די גאנצע ווייז פאר דיעזען פרייז.

זאל דאס די רעגירונג טאן? איז די פראגע, ערשטענס, וואו וועט די רעגירונג אהין טאן די ווייז. אמעריקא קען נישט פארברייטען די גאנצע ווייז, וואס זי פאר-דוצירט. פארקויפן די ווייז אין איי-ראפא וועט די רעגירונג מווען פאר א ביליגערען פרייז ווי זי וועט באצעהלען די פארמערס. וועט אויסקומען, אז דאס פאלק וועט צאהלען די פארמערס א טעקס, א באנוס; אויסער דעם וואס ער וועט זיי צאהלען א מייערענען פרייז פאר ווייז ווי מען דארף צאהלען אין גארמאלע ציי-טען, ווי מען צאהלט אין אנדערע לענדער. ענטוואנען די פארמערס וויעדער קען מען אויך נישט. זיי וועלען דאך האבען א גערעכטע טענה: זיי וועלען זאגען: מיר האבען אינוועסטעט ארבייט און געלד. מיר האבען געצאהלט ארבייטער הויכע מלחמה-ווייזשעס. מיר האבען געקויפט די נויטיגע מאטעריאלען און מאשינען פאר די הויכע מלחמה-פרייזען, ווייל מיר האבען געמירט דער רעגירונג, אז זי וועט האלטען ווארט און אונז צאהלען דעם גע-העכערטען פרייז אויף אונזערע פראדוקט-טען. איצטער וועט די רעגירונג חסמה האבען און לאזען אז דער פארלוסט זאל פאלען אין גאנצען אויף אונז?

דער נעקסטער קאנגרעס וועט מווען

לעזען דיעזע שווערע פראגע. מייערע ווייז הייסט מייערע ברויט, און די לאסט פון מייערע ברויט פאלט אס שווערסטען אויף די ארימע ארבייטער מאסען. האל-טען דעם פארשפערען צו די פארמערס הייסט צווינגען די ארבייטער צו צאהלען הויכע פרייזען פאר ברויט, ווען עס איז מעגליך צו קוינען ברויט פאר ביליגערע פרייזען. זיין גערעכט צו די פארמערס וועט הייסען זיין אונגערעכט צו די אר-בייטער-מאסען אין די שטערט.

אין דער פאליטישער וועלט פון ניו יארק האט די טעג געפלאצט א באמבע, וועלכע האט אלעמען צוטומעלט. וואס די רעזולטאטען פון דיעזער עקספלאזיען וועלען זיין ווייט נאך קיינער נישט. מען ערווארטעט אבער זעהר ערנסטעס זאל דערפון ארויסקומען.

די באמבע האט אריינגעווארפען הוירסט. ער האט פלוצלונג אטאקירט דעם ברוקלינער טעמעני באס מעקווא, און באוויזען אז דיעזער פאליטישער האלט א שטארק-דזשאבעל, וועלכער צאהלט איהם 9 טויזענד דאלאר א יארה, כאטש ער איז נישט פאר'ן דזשאב און דער דזשאב איז נישט פאר איהם.

מעקווא איז אימער געווען א הוירסט מענש. די לעצטע צייט זייט הוירסט איז געווארען אין האנד מיט טעמעני איז מעקווא אוראי און אוראי געלאזען א נא-הענטער מחותן מיט הוירסט'ן. פארוואס אלזא האט ער איהם פלוצלונג אטאקירט? די דירעקטע אורזאכע איז אלעמען באקאנט. עס איז ארויסגעקומען דערפון וואס אין ברוקלין ווינען אפאיינטעט גע-ווארען אויף דער רעסעפשאן קאמיטע פאר די צוריקגעקומענע סאלדאטען מענשען וואס אטאקירען הוירסט'ן אלס פאררעד-סער צום לאנד. הוירסט האלט מעקו-וא'ן פאראנטווארטליך פאר דיעזע אפאיינט-מענטס. אמת טאקע, די אפאיינטמענטס זיינען געמאכט געווארען נישט פון מעקו-וא'ן נאר פון דעם באראר פערזענעס פון ברוקלין. אבער דער באראר פערזענעס האט זיך דאך אין אזא וויכטיגע ענין געוויס מילש געווען מיט באס מעקווא און דער באס וואלט דאך געקענט וויר-קען ער זאל יענע לייט נישט אפאיינטען אדער זיי שפעטער אראפווארפען.

דאס איז די דירעקטע אורזאכע פון הוירסט'ס כעס געגען מעקווא'ן. די פרא-גע איז אבער פארוואס איז מעקווא ווירק-ליך נישט געווען פארוואקסען? און פאר-וואס ערליכט ער אז זיין פריינד הוירסט זאל אטאקירט ווערען פון די קאמיטע-לייט? און עס פרעגט זיך נאך ווייטער, שטעהט אין דעם מעקווא אליין אדער די גאנצע טעמעני מאשיין? הייסט עס אז טעמעני איז מיעד געווארען און וויל זיך פריינדשאפט מיט הוירסט'ן און וויל זיך פון איהם אפמיריטלעך?

דער בויער-באלל פון דער "פרייער ארבייטער שטימע" דיעזען שבת!

דיעזען שבת אונזער, דעם 8טען פעב-דואר, איז דער גרויסער יעהרליכער היס-טארישער, בויערן באלל פון דער "פרייער ארבייטער שטימע".

דער יעהרליכער באל פון דער "פרייער ארבייטער שטימע" נוימינט זיך נישט אין שבתים. עס איז דער פאפולערסטער באל אין אמעריקא און ווער עס באזוכט דעם באל איין מאל, קומט שוין אלע מאל. עס איז א גייסטיגער פארנעניגען צו פאר-ברענגען דעם אונזער בייס באל אין אן אטמאספערע פון אמת'ער נוממוטיגקייט און לוסטיגקייט.

דערביי דארף מען אויך נישט פארנע-סען, דאס דער ערפאלג פון דעם "בויערן באל" איז נויטיג פאר דעם לעבען פון דער "פרייער ארבייטער שטימע", און עס איז פשוט א פליכט פון יעדען איינעם, וואס איז נאך אויף דאס מינדעסטע פאר-בונדען מיט דער ארבייטער-באוועגונג, צו קומען צום בויער-באל.

אלזא, טרעפען מיר זיך דעם שבת אונזער אין הארלעם ריווער קאסינא, 127טע סטריט און 2טע עוועניו!

GERECHTIGKEIT

Maintained by and in the interest of the International Ladies Garment Workers Union, Office, 31 Union Square, New York, N. Y. B. Schlesinger, President; S. Yanofsky, Editor; A. Baroff, Sec'y-Treas.; E. Lieberman, Business Manager.

Vol. I. Friday, February 7, 1919. No. 4.

Entered as Second Class matter January 25, 1919, at the Postoffice at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

מיט אייניגע וואכען צוויי האב איך
פאראויסגעזאגט, דאס דער איצטיגער ס'־
נאן וועט זיין א גוטער פאר די שטח-

דער אָנפאַנג פון דעם סיזאָן, ווי עס
עהט אויס, איז לײַט שלעכט, און ער זאָגט
וואָס אונזערע מיטגלידער זועלען דעם
אָהר פאַרדיעלען אויף אַ לעבען.

יבדענקס נאך א זאך, ווען איהר
עמעלס איינמאל אפ א שטיק ארבייט,
עפס איהר עס פעהר נישט אפערעסעלען.
אס איז נאך אן ארגומענט פאר וואס
יהר דארפט זיין אזוי שטרענג אפגעהיט
זיט דעם סעלען די פרייזען.
לאמיר האפען, דאס איהר, שטיק-
גייהער, וועט סאן דאס בעסטע אין דער
ניזוכט.

מיר זיילען וויסען וואו איהר ארבייט
וועט זיין. וויילען הערען אייערע שאפער-
עס. ווידער זיינען דא צו פארהאנד-
לען זעהר וויכטיגע פראגען, וואס זיינען
טאקט נאכ אונזער לאקאל אלס לאקאל.
זייערע שטעהענע פאר דעם באנייאונג פון
גרימענט מיט די קלאס-מאנופעסטור
וועט דער נייער אנגרימענט דארף מא-
כן א רעוואלוציע אין אונזער נאנצען
לייב. דער אנגרימענט וועט ארויס-
געבן פארשידענע פראגען וואס יעדער לא-
גט דעם דושאנט באקאנט וועט דאך
פאר אונזער זיך. פארמאכט איבער
אונזערעם באשליס.

צוילעב דעם ועלבען צוועק האט אונ-
ז ארגאניזירטן קאמיטע' באשלאסען
רופען א רייזע מאס-מיטינגען צו יע-
דע צייט, ווען זי וועט געפינען פאר
מיט'ן וואס אויך באשלאסען צו רר-
אייניגע מיטינגען אין די בראנקס,
און א גרויסע צאהל פון אונזערע מיט-
גלידער וואוינען. די מיטינגען וועלען
געהן איבערעסאמט. אלזא, האט
אין זינען, מיטגלידער, פארנעמט
אין אונזערע מען וועט אויך רופען

מיט די ארבייטער פון דער פירמע
 א. דוש. אלע מענען מיר זיך דאס מאל
 גראטולירען. מיר מוזען זאגען דעם אמת,
 דאס מיר האבען אלע מאל געצווייפעלט
 אין דער שטעלונג, וואס די ארבייטער
 פון דעם שאפ וועלען נעהמען, ווען נאך
 זאונט איז אויסגעקומען עטוואס דורכצו
 פייהרען אין דעם שאפ און ווען מיר האבן
 בען באדארפט די שטיצונג פון די ארביי-
 טער. דאס מאל אבער איז עס געווען
 אנדערש. די ארבייטער זיינען געווען
 עקסט אין זייער באשלוס און זיינען גע-
 ווען פארטיג פאר אלעם. דאס האט מען
 עקענט זעהן פון זייערע מיטינגען. און
 דאס מאל האבען זיי ווירטליך אויסגע-
 פייהרט זייער פארלאנג, א דאנק זייער
 זינגעמייט און ברודערליכעייט.

זאם הערם זיך ביי די ריינקאזן מאכער?

פאר די לעצטע פאר יאָהר אין
ען בעוועג ביי אונז פארנומען מיט מאַ-
ען סלימערס און נעדרמאסקס, און עס
זיין גיט געלעגען אין זייער צו ווינאָג
ען די אלע שעפער וואָס האָבען גע-
רביים פאר ציוויליזאָן געברויך. עס האָט
זיך אויסגעקומט, אז מען וועט שוין גאָר
וויין מאל גוט סטאַפּען צו מאַכען סלי-
עס גאָרע, נעדרמאסקס, אָבער מיט דער
געדע פון דיעזער ארבייט האָט מען זיך
רומגעזעהן, אז אַ גאָנצ וויכטיגער טייל
פון אונזער אינדוסטריע איז גאָר ניש-
ט שטאַנדיג פארנאָלעסיגט געוואָרען, און
עס פאָרערט זיך יעצט אונערמיטליכע
רבייט דיעזע אלע שעפער צו קריגען
דערהי אָדער וועניגער אונטער קאָנסטראָל.
ווען מען נעהמט אין אַנכאָטראַכט די
נגינסטע צייט אין אונזער אינדוסטריע,
זוכערס, ווי אייניגע, צעהנדיג שעפער
אָבען זיך פארמאכט און הונדערטער אַר-
ימער זיינען געבליבען ארבייטסלאָז, אַ
ייט ווען די אינדוסטריע האָרע ערשט
פאָנגען קומען צו אַ גאָרמאלען לעבען,
זי ווירקליך, באַוואונדערען די
שלאָסענהייט צו האָבען דעם טרייב
10 פראַצענט אַרלאַניירט.

די ארבייט האט זיך אָנגעפאָנגען און
זינגט שטענדיג זיינען שוין אַראָנזירט
וואָרען, צווישען זיי אויך דער שאַפּ
און האָט און מאָניטאָרס פון בראַנזוויל.
זיך וועלכען אונזער יוניאָן האָט שוין
אָנגעקענט און הייבט ביסל מיה און
ערנע צו האָבען דעם שאַפּ אונטער
אונטער.

ווען מיר ריידען שוין וועגען אַרנא-
אציאנסאקרויטס און וויכטיג צו דער
געזעלשאַפֿט, אז עס איז נעמליך צו
בשטענדיג צייט, אז דער באשלוס פון דער
סטאנדער קאנגרעססאן אינצושטעלען אן
אנאליזע פאר דער רייכקייט אינדרום-
נייע זאך געבראכט ווערען אין לעבען.
אן אנדער צייט איז נים געווען אויף
כטיג ווי די יעצטיגע צו האבען א
שטענדיג אקאליזע פאר די פארשידע-
נע קאנגרעססער, וואו עס געפינט
א באדייטענדע צאך גרויסע שטעט.
קין צייט איז נים געווען אויף ערנסט
די יעצטיגע, אז די ארבייט זאל נישט
ווערען. עס איז אמת, אז דער אנדער
רעגירונגס אפיס איז איצט א פינף
רומען מיט'ן גרויסען ליידיס ווייסע
קערס סטריק און מיט אנדערע ער-
רעמעטע סטריקס אין די פרויען און
לעס. אבער דיעזע פאדערונג איז איי-
נליך נים קיין נייע און מיר זיינען
עכטיג באהאנדעלט צו ווערען אין
שטריקער. מיט דעם וואס איז

עס איז לעצטענס איינגעפיהרט גע-
וואָרען אַ רעזשיסטרישאַן ליסט ביי אונז
אין אָפּיס, אַז די ענינע, וואָס זיינען אַר-
בייטסלאָן, דארפֿען זיך רעזשיסטרירען,
און אויב עס איז פאַרלאָן אירענער וועל-
כער דזשאַב צו פלייסען אַן אַרבייטער
צו דער אַרבייט, ווערט דאָס גענומען פֿון
דער רעזשיסטרישאַן ליסט און נאָכ'ן
געקעסטמאָך געשיקט צו דער אַרבייט. זיי-
גען אָבער אונזערע בעל'מאָכות ניט צו-
געוואוינט צו אַזעלכע נייע רעסאָרמען און
מאַכען-זעהר פיעל שוועריקייטען דעם
אָפּיס אַנצונעהן מיט דער אַרבייט אין אַ
ריכטיגען וועג. דיעזע נייע רעסאָרמע-
האָט אייניגע זעהר גוטע זייטען. ערש-
טענס, וועט דאָס אָפּסטאַפּען דאָס קלא-
פּען אין די סטודענטן פֿון די שטעטער פֿון
אזוי פיעל לעדינגעהער, וואָס דאָס מוז
בלויז האָבען אַ שעדליכע ווירקונג אויף
דעם טרייב און די קאָנדישאַנס אינער-
האַלב די שטעטער, צווייטענס, וועט דאָס
געבען אַ געלענענהייט דעם אָפּיס צו האָ-
בען אַ פּאָליטעניגע קאָנטראָל איבער די
מעמבערס. איז אָבער די צרה וואָס די
מעמבערס ווילען ניט פאַרשטעהן דעם
גרויסען נוצען, וואָס דאָס וועט ברענגען
דעם טרייב און קומען מיט טענות, אַז
דעם זאָל זיי געבען אַרבייט. עס זעהט
אויס ווערלייג אויף די אָפּיסערס האָבען
אָנגעגרייט דזשאַבס און מען וויל זיי ניט
געבען צו די לעדינגעהער.

פאר די לעצטע אנדערהאלבען יאהר
אבען אין אונזער טרייז וועארנינג האט

ערמער) און הונדערטער מעמבערס פון דעם פאליטישערענע לאקאלס פון דעם דושאָינט באָארד, און מיט האָבען קיין עס פון זיי נים געצואונגען צו טראַנס-עיריען צו אונז אין לאַקאל טראַץ דעם דאָס מיר האָבען געהאט א קאָנסטיטוט-יאָנעלעס און געזעצליכעס רעכט דאָס צו טאָן. נאָך מעהר, מיר האָבען געזעהן, אז זיי זאלען ווערען געשטענענר אין זייער באטרעפערענע לאקאלס, און מיר האָבען זיי באהאנדעלט ווי אמת'ע בריר-ער אין די שפער, און היינט צו טאָג דרייטען נאָך אין אונזערע שפער-עגהדליכער מעמבערס פון די דושאָינט באָארד לאַקאלס אָהן וועלכע שטערונגען און זיי קריגען די פולע פראָטעקשאַן פון אונזער יוניאָן גראַדע ווי אונזערע איי-גענע מעמבערס. מיר האָבען געוואוסט זיי אַפצושראָצען די מאָראַלע ווירקונג, אַלס אז-האנדלונג ווילענס אינזער יונ-גען וועט האָבען איה די לערניגעהערע-לאָקאליטערס. מיר פארלאנגען נים קיין נאכ און אויך נים קיין אנערעקענונג פאר אונזער אמת-כרידעליכער האנדלונג, וואָס אַלס ווירקליך געמענט'דיגען אַלס א סיסטעם פאר די אייגענע לאַקאלס אינער-אָב דעם דושאָינט באָארד. אָבער וואָס מענען פארלאנגען און ערוואַרטען פון די דושאָינט באָארד לאַקאלס און בע-טקע איה, אז ווען איינלע פון אונזערע מעמבערס זיינען צוליבע די יעצטיגע משטענדען געצוואונגען צו זוכען אר-יט ביי קלאָוס, זאָל מען זיי נים בא-רען מיט קיין טרענספערס און נים זוכען קיין שטערונגען צו געהן ארביי-טן אין א יוניאָן שטאָט. מיר האָבען די צעט צייט געקריגען אייגיגע קאָמ-ייטס, האט מען צווינגט אונזערע מעמ-בערס צו טראַנספערירען זיך. מיר האָ-בן דאָס זיכער נים פארדיענט פון די דושאָינט באָארד לאַקאלס.

* * *
 ביו דעם, לעצמן קיינע פון דעם
 עקסיוו באארד האבען מיר געהאט א
 הן ביסעל שפאם פון דעם שפאנעל-
 עס קארפאריישאן-שאפ פון דער יוני-
 טראט ריינקאט קא., אין 49 אטע סם.
 בעלי בתים פון ריעזען שאפ, מר. הער
 און מר. דרעמאן האבן זיך געפונען

לעצמון מיטוואך, דעם 29טן יאנואר,
אד, האבען מיר געהאט א מעכטיגן
טינג צוזאמען מיט א לעקטשור, און
דער מיטינג איז נישט געווען גענוג גרויס.

זוכט. אבער מיר דענקען, אז מ'ס'וועט
 איז נים קיין פאסענדער טאג פאר מיר
 מינגען. אורטיילענדיג אבער פון מיר
 שטילקייט, רוהיגקייט און ערנסטער באד
 נעהמונג פון די מעמבערס ביי דיעזען
 מיטינג, מוזען מיר אָנזען, אז די ריזיג
 קאט מיסקערס זיינען ווירקליך פאראייניגט
 מערערס אויך ווייטער צו האבען אונז
 בע מיטינגען, ביי וועלכע עס זאל אויסט
 די געוועהליכע רוטינע ליזונגען פון דע
 יוניאן אויך דיסקוסירט ווערען און איר
 מערעסאנטע פראגע, וואס זאל פייסטל
 שארפען די מחות פון אונזערע מעמ
 בערס.

דער נעקסטער מיטינג וועט איד ויין
אין פארבינדונג מיט אן אינטערעסאנטע
פארטראג. זאלען אונזערע מעמבערס וואו
משען די ווייטערע אנאנסמענטס.
סעס פרידסאן. סעס. 20.5

צו זיין א גוטעם יוניאן מאן מיט דער

צייט פון „כיו" אזוי קיין גאווונע ניט
ביי אן ארבייטער. ווען דער באגערעל איז
גרויס, דער פייענוועלאך א דיקליכער,
דאן זיינען אלע נומע יוניאן לייט. וואל
אונז מאקע צו קיין גנאי ניט זיין אבער
דאס איז א פאקט: ווען די צייט איז
גוט דאן פאלען מיר אריין אין אונז
האלהבת וועגען דער יוניאן אז פיעלע
מאל שרייבען מיר צו אלע נומע [נאמען]
וואס זיינען נאך דא אויף דער וועלט צו
דער מאכט פון דער יוניאן.

די הויפט פראבלעמע אבער איז: צו
זיין א יוגנט מאן א ל ע מאל, זאגאר
צו סלעק צייט, און ווען די צייט איז
אלגעמיין איז נישט אמבעסטען. דאס
ליידער, האבען מיר זיך נאך נישט
לערענט אפצושטאען.

נעמט, צום ביישפיעל די יעצטיגע
ציים: עס איז יעצט די געוועהליכע
סלעק, צוזאמען מיט דער אונגעוועהליכער
נער לאגע, וואס עס הערשט יעצט אין
לאנד אין אלגעמיין. פיעלע פון אונזערע
מעמבעס זיינען ארבייטסלאז און עס
וואלט זיך געדאכט, אז גראדע יעצט האט
זיך געדארפט אנפאנגען אקטיוויטעט אין
דער יוגיא. יעדער איינער האט געדארפט
לומען צוליב די מיטינגען און צייגע ווין
אינטערעס אין דער יוגיא; זעהן זיך גיין
גרייסע צו דער צייט ווען עס וועט ווער
דען ארבייט, אז די יוגיא וואלט ווין
טשאנס נענט צו קריגען גוטע קאנדישאנעס
און די שטער א. א. ו. ו. לאזט זיך נאר
אויס פונקט קאפויר. אזוי שנעל ווי עס
ווערט סלעק, דארף מען זוכען א מעמבער
ווען עס ליגט, ביי די מיטינגען. האט
זינט ווי וועגניס מיר באגרייפן אונזערע
אליכטע אלס יוגיא לייט.

נעהמס נאך א ביישפיעל פון אונזער
היגענער אונדאנטבארקייט און אונזער

עקאנאמי און עפישענסי אין דער קלאוס מאכער יוניאן פון ניו יארק פון פיליפ קאפלאוויטש

אין די לעצטע נומערען פון דער "נייער וועלט" האט ברודער זינמאן אנגעוויזן אזוי א פלאן, ווי אזוי די ניו יארקער קלאוסמייסערס קענען שפארען ארום 60 טויזענד דאלאר עהרליך און דערביי נאך אנפיהרען די ביזנעס פון דער יוניאן פיל בעסער ווי יעצט.

אירער איך נעה איבער צו דער פראגנעלעכסט, וועל איך זיך אפשטעלען אויף א פאר פונקטען, וועלכע איך וועל שפעטער פארענטפערען.

אייניגע אקטיווע מענשען פון אונזער יוניאן האבען זיך אויסגעשפראכען, דאס איידער זינמאן האט פארענטליכט דעם פלאן אין דער "נייער וועלט". האט ער פריהער באדארפט דאס פארברענגען פאר דעם דזשיינט באדאר און קריגען זיין צושטימונג, און נאכהער די גוט-הייט סונג פון די מעמבערס דורך די לאקאלע עקזעקוטיוו באדארס, און ערשט דאן וואלט ער געמעגט אנמאנען אן עפענטליכע אינטימאציע צווישען די מעמבערס.

אין וויל דערווייל נאך זאגען, דאס דיעזע פראגע דארף זעהר קלאר דיסקרטימירט ווערען און יעדער מעמבער דארף זיך מיט דעם גוט באקענען. דאן וועט עס שוין מוזען גוטגעהייסען ווערען. דיעזע פראגע איז נישט ארויפגעשווארען מען פלוצלונג, נאר איז געקומען פון יאהרען און יאהרען ערפארונג.

אין 1909, ווען פלעטער פאר א גרויסער יוניאן זיינען אויסגעלעגט געווארען, זיינען די בויער געווען יענע מענשען, וועלכע האבען געהאט נאך א קנאפע בא-גרייטע ווי א גרויסע יוניאן דארף געבויט זיין, און די גרויסע יוניאן איז צוזאמענגעשטעלט געווארען אויף דעם שטייגער פון די אמאליגע קליינע יוניאנס. קיינער האט דאן נישט געקענט וויסען וואס עס וועט זיך דערפון אויסארבייטען. מען איז ווירקליך געווען מער אינטערעסירט אין ארגאניזירען די קלאוסמאכער ווי צו טראכטען פון דער פארמע פון דער יוניאן.

די גרויסע יוניאן איז אלץ אויפגעוואקסען אויפ'ן זעלבען שניט ווי יענע קליינע יוניאנס.

אין 110, נאך דעם סטעטלעמענט פון סטרייט, זיינען די מעמבערס אריינגענוערט געווארען אין די פארשידענע לאקאלע סאלס לויט ויער פאר, און די ביזנעס פון דער יוניאן האט אנגעפאנגען צו מאכן דער דזשיינט באדאר.

דער דזשיינט באדאר האט נאכ'ן סטרייט געהאט אין אפ'ס. ווען די ארבייט האט זיך פארגרעסערט, זיינען געפונען געווארען נאך אפ'סעס אין פארשידענע טיילען פון שטאט. יעצט ווערען אטענדענט די ביזנעס פון די מעמבערס אין 7 אפ'סעס פון דזשיינט באדאר, 8 אין ניו יארק, איינער אין ברוקלין, בראונזווייל, דזשיורזי סיטי און נאמאר. אין די אלע אפ'סעס ווערען געשלאסען אונטערמיטעלע מיט באסעס; עס ווערען אויפגענומען אלערליי קלאנען פון די מעמבערס. עס ווערען געגעבען אלערליי אינפארמאציעס; עס ווערען גערופען שפאטיטינגען און עס ווערען צופרידענע געשטעלט אלע איבעריגע באדינסטע פון דער יוניאן. די זעלבע בעזאמטע קאנ-טראלירען אויך די שפער און קאלעקט פון דיוס און אלע אנדערע צאחלונגען. ביז 1918 פלענען דיעזע אפ'סעס קאלעקט פון 70 פראצענט פון די דיוס פון דער נאנצער יוניאן. יעצט איז דאס פיל וועניגער. די אורזאכע וועל איך שפעטער ערקלערען.

דער ניו יארקער דזשיינט באדאר איז צוזאמענגעשטעלט פון אלע לאקאלעס, וואס מאכען קאוסט, סוטס, סטרייטס, דעסעס און רימערס. איינער זיינען דא אין דעם דזשיינט באדאר 12 לאקאלעס אין אפריי-מארס, פינישערס, פרעסערס, קאמערס, סטרייט מייקערס, ריפער מייקערס א. ו. ו. לויט דער קאנסטיטוציע פון אונזער א

קאמפא. און מיר אלע ערווארטען אז די ווייטע און דעם מייקערס מיט זייערע יעצטיגע קאמפא וועלען איבערצייגען די ארבייטער פון דיעזע לאנד, אזוי גוט ווי פון אנדערע לענדער, אז זיי זיינען וויר-דיגע נאכמאלער פון ווערען שוועסטער און ברודער וועלכע האבען דורך זייער העלפישע קאמפא פון 1909 אויפגעבויט די גרויסע ווייטע מייקערס יוניאן.

טערנעשאנאל, מוז א דזשיינט באדאר עקזיסטירען, אום צו מאכן די ביזנעס פון דער יוניאן געמיינשאפטליך, און זי איז די איינציגע קערפערשאפט וואס קען שלי-סען אונטערמיטעלע מיט באסעס. דאס שטערט אבער נישט יעדען לאקאל באזונ-דער פון צו האבען אפ'סעס מיט אלע קלאפערנעצייג, פון א סייף ביז א סטע-נאגראפער.

די ארבייט פון די לאקאלעס באשטעהט איצט אין אריינגעהען נייע מעמבערס אין דער יוניאן, קאלעקטען דיוס, אסעס-מענטס און פארשידענע אנדערע צאח-לונגען, אזוי ווי אין די דזשיינט באדאר אפ'סעס, מיט דעם אונטערשייד, וואס אין די דזשיינט באדאר אפ'סעס ווערען גענומען צאחלונגען פון אלע מעמבערס פון דער יוניאן און אונטערשיידען פון וועלכען לאקאל זיי זיינען מעמבערס, און אין די לאקאלע אפ'סעס ווערען גענומען צאחלונגען נאר פון זייערע מעמבערס.

אין די דזשיינט באדאר אפ'סעס ברענגט דער שפאטיטינג-אלע קאלעקט-טירטע ביכלעך מיט די געלדער בן אלע ארבייטער פון שאפ, ווייל עס איז נא-איהם העלפער באקומען ווי צו לויפן גא-לען אין יעדען לאקאל-אפ'סעס באזונדער. און ווען מיר גיבען א טראכט, דאס די לאקאלע אפ'סעס טוען פראקטיש די זעלבע ארבייט, וואס די דזשיינט באדאר אפ'סעס, מוז זיין דער שלוס, דאס איינס איז איבעריג. אויף דער 14טער סטריט, קארנער-סעקאנער עוועניו, געפי-נען זיך 4 אפ'סעס פון 4 באזונדערע לא-קאלעס, וואס טוען די זעלביגע ארבייט.

די געשעפטען פון די 4 אפ'סעס וואלטען זעהר באקומען געקענט געטאן ווערען אין איין אפ'סעס אדער פילע אינאנצען אין די אפ'סעס פון דזשיינט באדאר.

אין יעדען פון די 12 לאקאל-אפ'סעס געפינט זיך א סעקרעטער. אין די גרע-סערע לאקאלעס — אויך א בוקסיפער מיט קלויקס צו אטענדען צו ביזנעס. דער סעקרעטער, בוקסיפער און די קלויקס אטענדען אז די פינאנציעלע ביזנעס: צו קאלעקטען צאחלונגען, און אזוי ווי דאס געלד וואס ווערט קאלעקטירט אין די דזשיינט באדאר אפ'סעס ווערט דאך אויך איבערגעגעבען צו די לאקאלעס, די צו וועמען דאס געלד געהערט, ווערט עס א געוואוינהייט ביי די לאקאל-אפ'סעס צו מאכען אזוי פיל שוועריקייטען ווי נאך מעגליך פאר די דזשיינט באדאר-קלויקס, אזוי אז די מעמבערס מיט זייע-רע צאחלונגען זאלען קומען נאך אין די לאקאלעס, אום צו קענען ווייזען, דאס די לאקאלעס קאלעקטען דאס מייסטע געלד, און אז ווען די צאחלונגען אין די אפ'סעס פון דזשיינט באדאר וואלטען אין נאנצען אויפגעהערט, וואלט דער לאקאל פילע פראפאגאנדע דערביי. עס איז נאטירליך, אז דיעזער געפיהל זאל עקזיסטירען; ווען נישט, וואלט דער סיסטעם שוין לאנג צו-ריק געענדערט געווארען.

אין די גרויסע לאקאלעס איז אויך דא א מענדעווער. דער אטט איז באשא-פונען געווארען, ווען די סעקרעטער, וואס זיינען געווען מעמבערס אין אונזער יונ-יאן, זיינען אוועק פון אטט און עס איז איבערגעבליבען בלויז דער בוקסיפער, און אזוי ווי דער בוקסיפער איז נישט קיין פאך-מאן און מען מוז א מאל א מעמ-בער עטוואס ענטפערען ווענען יוניאן-פראגען, האט מען געדארפט אריינשטע-לען א יוניאן-מאן. אזוי איז באשאפען געווארען דער לאקאל מענדעווער. אין וואס זיין ארבייט דארף באשטעהן איז שווער צו זאגען, און דערפאר טוען זיי וואס עס לאזט זיך: זיי נעהמען אויך אויף קאמפליינטס, אזוי דאס א מעמבער אין טראכט, דענקענדיג דאס אויב ער וועט קאמפליינען אין צוויי פלעצער וועט זיין שטארקער, נעהט אויך אין לאקאל. און אויב עס איז נישט ווער עס זאל קומען, מוז מען פשוט רופען מעמבערס און מא-אייניגעס, אום צו געפינען ארבייט.

אין מיין דאך נישט צו באשולדיגען די לאקאל-מענדעווערס. זיי קענען זיך נישט העלפען, ווייל זיי טוען די ארבייט, וואס דארף געטאן ווערען פון דזשיינט באדאר. איינס פון די צוויי איז איבעריג, ווא-ריס אויב די דזשיינט באדאר אפ'סעס זאלען נישט אויפגעהמען קיין קאמפליינטס, דאן מוז מען זיי אינאנצען אפשטעלען. די אלע לאקאל-מענדעווערס וואלטען

געווען וועלכע גוטע מענשען אין דזשיינט באדאר.

ביז איצט האב איך געוואלט אויס-מיידען צו דערמאנען די פינאנציעלע זייט, ווייל, ערשטענס, האט דאס זייער מאן שוין געטאן, און צווייטענס, האב איך געוואלט באווייזען, דאס די אלטע סיסטעם ברענגט גענוג אנדערע צרות אוי-סער דעם וואס זי קאסט עקסטרא געלד. ד אלע לאקאל-אפ'סעס, מיט רענט, סייפס, דעסעס, מענדעווערס, קלויקס און אלעס וואס מען דארף אויף אויפ-האלטען אן אפ'ס, וואלטען מיר געקענט איינשפארען. און דאס אלץ קאסט א ריעזיגער סומע.

אויף די פראגען פון אונזערע מעמ-בערס ווארום מיר האבען דאס נישט איי-געזעהן פריהער און דאס נישט אפגעשאפט אין די ערשטע יאהרען, קען מען נאך ענטפערען דאס פאלגענדע: די ערשטע צייט האט מען נישט געוואוסט ווי די וועט זיך אויסארבייטען. מען האט נישט ערוואוסט, דאס די לאקאל-אפ'סעס וועלען מאכן די זעלבע ארבייט, וואס דער דזשיינט באדאר. אין די שפעטערע יאהרען איז יעדער לאקאל געווארען א וועלטלע פאר זיך, און אלע אנגעשטעלטע זייערע ווינען מיט דער מיינונג, דאס דער דזשיינט באדאר איז איבעריג און דאס נאך די לאקאל-אפ'סעס זיינען גענויג פאר דער יוניאן.

עס איז ווערט צו באמערקען, ווי ווייט דער סעפאראטיזם קען פיהרען. די לאקאל-אפ'סעס האבן נישט זיך אזוי אויסגעבליקט, דאס עס ווערט אפסט בא-טראכט, דאס די לאקאלעס און דער דזשיינט באדאר זיינען באזונדערע קער-פערשאפטען.

וואלט איהר זיך געקענט פארשטעלען אזא זאך? ווען איך בין אריין אין מיין יעצ-טיגען אטט אלס טרעזשורער פון דזשיינט

עס איז אימער א פארענניגען, זאגאר א פרויווילעגיע, בייצואוואוינען א מיטג-לד פון דעם דזשיינט באדאר פון דער גרוי-סער, וואונדערבארער ארגאניזאציע, די קלאק, סקוירט און רימער מאכער יוניאן פון גרייטער ניו יארק. זעלטען ווען פאר-סירט עס, ווען איהר זיצט ביי א מיטג-לד פון דעם דזשיינט באדאר און איהר זאלט נישט האבען פון וואס זיך צו באנייטקע-רען; זעלטען ווען טרעפט עס, ווען איהר זיצט ביי דעם מיטג, זאל אויך נישט דורכלויפן אן אנגעזעהער ציטער דורכ'ן לייב, וואס קומט, געוועהנליך, ווען מען לעבט איבער א גרויסען מאמענט, א מא-מענט פון אמת'ער, הארציגער ברידער-ליכטיג, א מאמענט, ווען איהר דער-פיהלט די ווירקליכע קראפט וואס ליגעט אין די אייניקייט פון די מאסען, אין דער ארבייטער-ארגאניזאציע, ווען דאס ווערט נאך געפיהרט מיט טאקט און אויף דעם ריכטיגען וועג!

נעהמט א שטייגער דעם דזשיינט באדאר מיטג פון לעצטען שבת אונזער. עס איז בלויז צוויי וואכען צייט ווי די שוועסטער און ברודער פון דער ווייטע מאכער יוניאן זיינען אין סטרייט, און אויפ'ן טאנעס-ארדננג שטעהט שוין דער פונקט: הילף פאר די-בראדער סטריי-קער.

דער דזשיינט באדאר ווארט נישט אויף פארשטאליכעמען; ער ווארט נישט אויף א צושריפט, אדער א קאמיטע זאל קומען בעמען הילף. א, ניין! ער ווייס, אז מען דארף זי העלפען, און ווארום נישט, סא-קע באלד, שוין, נאך איידער אפילו די שוועסטער-יוניאן גייט זיך אין הילף? און אט רעדט מען שוין ווענען דעם פונקט. עס קלאפט ביי מיר שנעל דאס הארץ. עס כאפט זיך אריין א געדאנק: ווער ווייס ווי די דעלעגאטען צום דזשיינט באדאר וועלען האנדלען? וועלען זיי זיך אויפהויבען צו דער זעלביגער הויך, ווי זיי האבען עס באוויזען א סך מאל פרי-הער, ביי אן עהנליכער געלעגנהייט? אבער מען נישט אייך קיין צייט נישט לאנג צו שפעקולירען. אט איז שוין דא א פארשלאג צו נעמען פאר ציג ס'ו-זענד דא א לא-25 טויזענד גלייך אויפ'ן שטעל און 25 טויזענד אביסעלע שפעטער.

די דעלעגאטען פאנגען אן רעדען צום פארשלאג, און מיר אלע ערווארטען אז די ווייטע און דעם מייקערס מיט זייערע יעצטיגע קאמפא וועלען איבערצייגען די ארבייטער פון דיעזע לאנד, אזוי גוט ווי פון אנדערע לענדער, אז זיי זיינען וויר-דיגע נאכמאלער פון ווערען שוועסטער און ברודער וועלכע האבען דורך זייער העלפישע קאמפא פון 1909 אויפגעבויט די גרויסע ווייטע מייקערס יוניאן.

באדאר, ווען איך געפונען פילע ווער דזשיינט באדאר איז דאן פינא-סירט געווארען דערמאן וואס יעדער לא-קאל פלעגט צאחלען 7 סענט פון יעדען סטעמפ, וואס מען פלעגט פארטיילען, און פון א האלב פון די איינמירטענדעל פון נייע מעמבערס. די 7 סענטיגע האבען נישט געקענט אויף די דזשיינט באדאר עקספענסעס, פלעגט דער דזשיינט באדאר בארענען געלד אין א באנק און צאחלען 6 פראצענט אינטערעסעס כדי צו קענען אנהערען זיינע געשעפטען. און אין די לאקאל-טרעזשורעס איז דאן געווען איר בער א פערסעל מיליאן דאלאר, און זיי האבען מער נישט געקאנען ווי 4 פרא-צענט אויף זייער געלד. עס פארשטעהט זיך, דאס אינדירעקט האבען די לאקאלע געדארפט באצאחלען דעם קרן מיט די אינטערעסעס, וואס דער דזשיינט באדאר האט אנגעהויען אגב באנק, ווייל די איי-נאכמע פון דזשיינט באדאר קומט נאך פון די לאקאלעס, וועלכע צאחלען צום דזשיינט באדאר פראפארציאנעל, און די אלע צאחלונגען פון די מעמבערס, וואו זיי זאלען נישט געמאכט ווערען, געהען אין יעדען לאקאל באזונדער.

די רעקאמענדאציע פון ברודער זייע-מאן און נישט צו מאכען איין לאקאל פון אלע לאקאלעס. דאס איז געגען דער קאנ-סטיטוציע פון דער אינטערנעשאנאל. זיין פלאן איז אויך נישט צו פאראיי-ניגען די טרעזשורעס פון די לאקאלעס, אב-וואהל דאס וואלט אויך נישט געשאדט. ער רעקאמענדירט נאך, עס זאל אפגעשאפט ווערען די דאפעלעכע ארבייט, וואס וועט אונז שפארען אן אונגעוויינער סומע און וואס וועט אויך אפשאפען די סיסטעם, וואס פיהרט צו העצעס, רייסערייען און מיססערי ווען איין טייל פון דער יוניאן צו דעם צווייטען.

אין געסטען ארטיקלעל וועל איך אב-ווייזען, ווי אזוי דאס וועט ארבייטען.

דער דזש. ב. פון דער קלאוסמאכער יוניאן נישט \$50,000 פאר דעם ווייטעמאכער סטרייט

עס ווערט אויך באשלאסען אויפצופאדערען די קלאוסמאכער צו העלפען פיקעטען די ווייטע-שפער. — זייער סטרייט איז אונזער סטרייט איז די שטימונג פון אלע דעלעגאטען. — א באנייטערטער מיטג.

פארשלאג, און ס'ווערט באלד לייכטער דאס הארץ. נישט איינער איז דא, וואס זאל רעדען א ווארט געגען דעם פארשלאג. דער דזשיינט באדאר האט ווידער אויס-געהאלטען די פראגע — אלע דעלעגא-טען זיינען איינשטימיג, דאס עס איז נאך קיין פראגע נישט, אז מען דארף די ווייטע-מאכער סטרייטער גלייך נעמען דאס געלד. "זייער סטרייט איז אונזער סטרייט", זאגט איבער איין דעלעגאט נאכ'ן צוויי-טען. פונקט ווי א גוטער, צערטיילטער פאטער איז באזארגט ווענען דעם שיקזאל פון זיין פאמיליע, אזוי איז דער דזשיינט באדאר באזארגט ווענען דעם שיקזאל פון לאקאל 25. מאכער דעלעגאט פרעגט, אביסעל צוריקגעהאלטען, האבענדיג מורא ער זאל חלילה נישט שלעכט פארשטאנען ווערען, צי די נייעס דערפון קען נישט אמאל שטייגער דעם סטרייט; אויב די ווייטע-מאנופעקטורערס קענען דאס אמאל נישט אויסטייטשען, אז די ווייטע מאכער יונ-יאן איז שוין אין גוים, אז זי דארף שוין הילף. ווייטער אבער איז ער מיט לייב און לעבען, אז דאס געלד זאל באלד גע-געבען ווערען.

און דאס געלד איז געגעבען געווארען. צוליב געוויסע, פארשטענדליכע אורזא-כען איז די נייעס פאר א פאר מעג צו ריקגעהאלטען געווארען פון דער עפענט-ליכקייט. איצט אבער מען שוין דאס די וועלט וויסען און באוואונדערען דעם ברידערליכען גייסט פון דיעזער וואונדער-בארער ארבייטער-ארגאניזאציען.

ל. פינקעלשטיין.

וויכטיג פאר מעמבערס פון לא-קאל 25

צוליב קראנקהייט וועט אונגעגלייך ויין פאר ד. ב. אלגין צו האלטען ויין לעקטור אין ליטעראטור דיעזען פריי-טאג אונזער, אין פאבליק סטאל 40. אלע אנדערע קלאסען ווערען פארמ-געזעצט ווי ביז שעה.

„שמעטערלינג שלאכט“ פון הערמאן זון דערמאן, אויפגעפיהרט אין סאָרס שוואַרץ'ס אויפֿווינג פֿלייס מעטער, צו סיליא אַדלער'ס עהרען-אָווענד.

ביי אונז אירען, או עס איז נאָך א גוי'שער נאָמען, הייסט עס שוין ליטע-ראטור, און אזוי האָט סיליא אַדלער אויסגעליבען פאר איהר עהרען אבער הער-מאן ווערמאן'ס א פיעסע, וועלכע אפערירט אבער נישט צו אונז אירען אין אמע-ריקא.

עס איז א פיעסע געשריבען מיט יאהר רען און יאהרען צוריק פון א פרעמדען, פאר אונז, לעבען, וואו עס ווערט געשיל-דערט א נישט סימפאטישע פעריאדע, ווען אייגענע מאמעס האָבען געהאָדעוועט מעכטער אלס „פלייש“ פאר די מאנכס-לען, און די מעכטער זיינען נישט געווען דאנענען. עס אפערירט אויך נישט צו אונזער אויער דאָס פוילישע אידיש וואס מוז אלע וויילע אריינפאלען אין דייטש. נור ווער קען אורטיילען די וועגען פון קינסטלער און די קונסט פיעסען וואס זיי קלייבען אויס נאָך זייער געשמאק? אָס איז דער אינהאלט פון דער פיע-פע:

א פרוי איז געבליבען אן אלמנה מיט דריי טעכטער, מיידלאך. זיי האָבען בא-לאנגט צום „הויכען“ שטאנדר, קיין געלד אבער איז נישט געבליבען נאָכ'ן מאנ'ס טויט. שפיעלען אבער די ראלע פון דעם הויכען שטאנדר קאָסט א סך, און עס האָט זיך אָנגעהויבען פאר דער אלמנה א שווערער קאמפף.

וואלט זי געלעבט דא אין אמעריקא אין אונזער צייט, וואלט זי אפשר געפונען אן עהרליכען וועג ווי אזוי גליקליך צו מאכען זיך און די קינדער. מיט איהר ענערגי האָט זי געקענט ווערען אן ערפאלג-רייכט ביזנעס פרוי. אבער אין יענעם לאנד, צו יענער צייט, איז ביזנעס געווען א חרפה און ארבייט נאָך א גרעסערע חרפה. דאָס גליק פון פרויען איז בא-שטאנען אין רייכע חתנים. צו קריגען רייכע חתנים האָבען זיי געמוזט זיין שעהן, און אום צו זיין שעהן, האָט מען נישט געמאכט ארבייטען, מען האָט געמוזט זעהען צו האָבען ווייסע הענדר, א ווייסען האלז און א צארטע הויט.

די מוטער האָט זיך אָנגענומען צו קעמפפן פאר'ן גליק פון איהרע טעכטער. זי האָט געקראנען געלד און אויפגעהאל-טען דאָס הויז, דורך וועלכערליי, עהרליכע און נישט עהרליכע מיטלען. עס איז אָבער דאָך געווען נישט גענוג, און מען האָט גע-מוזט פארדינגען צימערען צו באַרדערס און ארויסגעהאנגען ארבייט אין הויז, מיט וועלכע מען האָט זיך געשטיקט שטילער-הייט.

אונטער אזעלכע אומשטענדען ווערט די מוטער גרוי פאר דער צייט, און דאָס נישט נאָך דער הויז א מעהר בכבוד'יגען אריסטאקראטישען אויסזעהן. די טעכטער וואקסען אויס דריי שעהנהייטען. די עלטערע איז שוין געווען פארהייראט, דער מאן איהרער איז באגאנגען זעלבסט-מאָרד צוליב שלעכטע געשעפטען, איז זי געבליבען ארעם, זיצט זי ווידער ביי דער מאמע'ן און זוכט ווידער א רייכען חתן. איצט איז זי א יונגפֿרוי, לעבעדיגע אלמנה'לע. זי זוכט צושטרייאונג, געהט אין די קאנדיטאָריען, ראַמאנסירט מיט א שעהנעם יונגענמאן, נאָך איהר ציעל — צו קריגען א רייכען מאן — פארנעמט זי נישט.

די אינגערע טאכטער איז אויך א שטע-הייט; נאָך זי איז א קאלטע, אן אויס-גערעכענטע, א נאָגעגעבענע און א פוילע. זי זוכט א גראף און נאָך א רייכען גראף, עס ארט איהר נישט ווי אלט און ווי מיאום ער זאל נישט ווין. און אזוי, ווארטענדיג אויפ'ן גראף, זיצט זי דערווייל נישט לייד, זי געהט צו בעלער, פארדרעהט א קאפּ די יונגע לייט און ביי דער עלטערער שוועסטער געמט זי אוועק די פארעהרער צו צוויי מיט אַמאָל, נעמט זי אוועק, און רייצט זיך דערנאָך מיט איהר. (א יא, אן אירעלע טעטיגקייט?)

די דריטע טאכטער וואקסט אויך א שעהנהייט. זי איז נאָך אבער קוים זעכ-צעהן יאהר אלט, זי טראגט קורצע קליי-דער און מען לאָזט זי נאָך נישט צו צום „סטענדר“, ביז די עלטערע צוויי ווע-לען זיין פארזארגט מיט מענער.

די עלטערע טאכטער, די אלמנה, האָט פארזארגט איהרע נעצען אויף אן אל-טען רייכען מאן, וועלכער האָט א זון אן לעממשקע. דער רייכער מאן איז דאָס טאקע זייער ארבייטסגעבער, ער פאכר-צירט אזעלכע קונסטפערכער אויף וועלכע עס דארפן זיין געמאָלען שמעטערלינגען, די דריי טעכטער מוען די ארבייט און זיך צאָלט זיי א קלאַנדיגען לויף.

די אינגסטע איז די הויפט קינסטלע-רין אין צייכען די שמעטערלינגען. זי האָט שטרעבונגען צו שטודירען די קונסט און די ארבייט ווערט ביי איהר דער ציעל פון איהר לעבען. דער אלטער גביר פארלאָבט די על-טערער שוועסטער מיט זיין זון, די אינג-סטע נעמט ער צו זיך אין הויז אריין, כדי זי זאל קענען, נישט געשטערט, זיך אָנעבען מיט איהר ארבייט, דער מוטער האָט ער אליין נישט פיינט, כאָטש ער איז אן אלטער פאראלזירטער מאן, און מיט דער מיטלסטער טאכטער איז אויך נישט קיין דאגה דער גראף איז דאָ און זי איז שוין נאָהענט, נאָך נאָהענט צום ציעל: דאָס זיינען די פיער פרויען פון דער פיעסע. עס זיינען פארהאן פיער מענער אויך, א חוץ א אינגעל א קרוב צו די פרויען און זייערער א באדינער.

דער הויפט-העלד פון די מענער איז דער טאטע. ער איז רייך און שלעכט און דעספאטיש און וויל אלע זאָלען פאָל-גען זיין פארלאַנג.

אלס צווייטער העלד קומט זיין זון. ער איז א נידערגעשלאָגענער, א פארמיר-טשעטער פון זיין פאָטער'ס דעספאטיזם. זיין הארץ איז אויך צופערעטען פון ביינ-קעניש נאָך זיין מוטער, וועלכע האָט איהם פארלאָזט צוליב דעם מערערער-שען קארנען פאָטער. ער דרעהט זיך ארום אן אומעטיגער און ווייס נישט נאָך וואָס ער לעבט.

דער דריטער העלד איז א קלויקס ביי דעם אלטען גביר. ער איז א הויכער, שעהנער, פערעכטיגער יונג, אן אמת'ער „זכר“, א מענש, וואָס שטעלט זיך פאר קיין זאך נישט אַפּ אַבי צו זעטיגען זיינע ליידענשאפטען.

דער פערטער העלד איז א דאָקטאָר, אן אָפּגעקראַכענער קאָואליער, וועלכער קומט געהענען די מיטלסטע טאכטער צו א באָל. דאָס מיידעל געהט אַוועק זיך איבערקליידען, און דערווייל מאכט ער קאָמפלימענטען און פארלייבט זיך אין דער עלטערער. עס האלט שוין נאָך נאָ-הענט, נאָך דאָ קומט אריין דאָס מיידעל אָנגעטאָן צום באָל אין א טיעף אויסגע-שניטען קלייד, פון וועלכעס עס שיינט א ווייס לייב ארויס. דער קאָואליער פארנעמט גיך אן דער עלטערער און בויגט זיך ביז צו דער ערד פאר דאָס פלייש.

דער סוף פון דער געשיכטע איז נישט וויכטיג. דער רייכער מאן לאָזט אָפּ דעם שידוך פון זיין זון מיט דער יונגער אלמנה צוליב די אינטריגעס און פאלש-קייטען. די מאמע מיט די טעכטער פאר-לירען א וויילע די האָפנונג פאר א ריי-כערען, בעסערען לעבען; אָבער באלד קומט א נייע האָפנונג: דער גראף איז דאָ און ער נישט געלד. „קומט אהיים“, רופט די מיטלסטע טאכטער צו איהרע אייגענע, „קומט, עס איז דאָ א גראף“. און זי מוט א וועג איהר ווייסען, שעה-נעם קערפער, ווי זי וואָלט זאָגען: „עס איז פאראן פלייש, וועט זיין געלד...“ פרויען-פלייש און געלד, דאָס איז דער נאָצער גייסט פון הערמאן ווערמאן'ס פיעסע.

די פיעסע, ווי געזאָגט, שטעלט פאר אכט כאַראַקטערע. נוסע צו שלעכטע, סימפאטישע אָדער נישט סימפאטישע; אָבער אלע ליידען. די מוטער ליידט: עס איז דען גרינג אלעמאָל צו זאָגען ליגען און צו זיין אימער אן אומגערעכ-טע? די עלטסטע טאכטער ליידט אויך. זי מוז האָבען א רייכען מאן כדי זי צו פארזאָרגען און צו פארזאָרגען איהרע שטוביגע, אויף דער מאמען האָט זי רחמנות, דער קליינער שוועסטערל פאר-געמערט זי, זי טרוימט פון שיקען איהר

אין א קונסט-שולע, פון אַנטאָן איהר און נאָלד און ווידענס און פון פיהרען זי שפאצירען אין א קארטאנע געשפאנט מיט פיער ווייסע פערד. זי אליין אָבער האָט אויך א לעבען. איהר הארץ און איהר יונגער קערפער ציהט צו דעם שעהנעם אַרימען שאַרלאַטאַן; נאָך אזוי ווי חתונה האָבען מיט איהם קען זי נישט, באשליסט זי צו פיהרען צו זיין לעבענס, א ליני-קען און א רעכטען, און דאָס איז אזוי שווער, אזוי שווער.

די אינגערע איז גלאַט א קאלטע ווי א פיש, און דערפאר ליידט זי וועניג. די הויפט דראמע קומט פאָר מיט דער קליינער: אויף איהר קוקט זיך קליינער נישט אום; די מוטער איז פארנומען מיט די עלטערע, זי לערענט זיי, דעם „קונץ“, ווי אזוי אריינצוקריגען מענער. די שוועס-טער זיינען פארנומען מיט זיך. זי אָבער, די קליינע, איז א פאָעטישע, א פיהלענ-דע. שווייגענדיג זעהט זי אלעס, מעהר מיט'ן אינסטינקט ווי מיט'ן אויג. זי פיהלט די פאלשקייט און די אומגערעכ-טיגקייט ארום זיך און עס הויבט אן פרע-סען איהר נשמה דער פּעסימיוס. זי וויל זיך אריינטאָן אין איהרע צייכונגען, און פארנעמען אלעס; אָבער נישט ווילענדיג שלעפט זי אריין דער שטראָם: זי איז פול מיט צארטע געפיהלען, מעהר פון אלץ איז זי געריהרט פון דער ליבע, און אז די מוטער פארבייט דעם ליבעהאָבער פון דער שוועסטער זייער הויז, ווערט זי זייער שליח, זי זינדיגט אָקענען דער מוטער און פיהרט צוזאמען די יונגע לייט פאר ראַנדעוואָס.

שפעטער ווערט זי אָנגעשטעקט פון דער שוועסטער'ס געפיהל. זי פארלייבט זיך מיט איהר נאָנצער קינדערשער ליי-דענשאפט אין דעם זעלבען יונגענמאן. אז די שוועסטער ווערט פארלאָבט און איהר געלייבטער סטראַשעט כלומרשט צו באַנעהן זעלבסטמאָרד, זינדיגט זי ווידער אָקענען דער שוועסטער'ס צוקינסטיגען מאן און פיהרט ווידער צוזאמען א ראַנ-דעוואָו.

נאָכדעם ווי זי וואוינט מיט איהר צו-קינסטיגען שוואַגער אונטער איין דאָך, זעהט זי זיין ריינקייט, זיין עהרליכקייט, זיינע ליידען. זי קרינט אויף איהם רחמנות, עס פלאַנט איהר דאָס געוויסען, זי פארשטעמט דעם שאַרלאַטאַן און פאָר-לייבט זיך אין שוואַגער מיט א ריינער, סימפאטישער, קינדערשער ליבע.

אזוי ליידען די פרויען. די מענער ליידען נישט און עס איז נישטאָ וואָס צו שרייבען פון זיי. דעם גביר'ס זון דארף יא פאַרשטעלען א ליידענדיגן טיפ; אָבער ער איז אזוי צוקוועטשט און צוקראַכען, אז עס קומט גאָרנישט ארויס.

ווי איהר זעהט איז די פיעסע פרעמד פאר אונזער גייסט; אָבער דאָס איז שוין הערמאן ווערמאן'ס דאגה.

צו האָבען די שווישפיעלער גוט גע-שפיעלט? ביי אנדערע אומשטענדען וואָלט מען זיך געשטעלט א ציפער הונד-דערט און אויס מיט דער קריטיק. דאָ איז אָבער אנדערש. זיי רעפערענטיב-רען די קונסט. א קינסטלער מוז קענען געהען אויף זיך, ווי יעזוס, דעם דער-נערקראַנץ, אויב עס קען דורכדעם ארויס-קומען עפעס גוטס פאר דער קונסט. און דערפאר פלאַנט מיר נישט דער געוויסען אויב איך וועל אָנווייזען, אויף די פעה-לערען:

די מוטער (מרים. אפּעל) איז ביים ער-שטען אַקט געווען צופיעל „עקסטיטער“ צוליב דעם אָנקומען פון דעם רייכען חתן און אין די איבעריגע אַקטען האָט זי זיך נאָך געפרעהט מיט דעם געלד. הערמאן ווערמאן האָט נישט געמיינט פאַרצושטעלען א חיה, נאָך א מאמע. און א מאמע'ס הארץ דארף ווען טאָן פאר דער טאכטער, וועלכע וועט דארפן פיה-רען א לעבען מיט א לעמעשקע, מיט א נישט אינטערעסאנטען מאן, צוליב דאָס געלט.

בערטא גערסטען, אלס די עלטערע טאכטער, האָט געשפיעלט צו שטייף און צו קאלט (אחוץ אין יענע מאָמענטען ווען זי קושט זיך מיט'ן געלייבטען). דאָס קליין שוועסטערל האָט איהר אלע מאָל דערמאָנט און געוויינט איבער איהר „מיין אומגליקליכע עלטא“, און זי אין איהר שפיעלען האָט קיין סמן נישט געוויזען נישט פון איהר אומגליקליכקייט און נישט פון א צואוועהטאָנען געוויסען, ווייל זי דארף אָנהויבען גאָרען איהר מאן-נאָך איידער זי הויבט אָן געהן מיט איהם דעם לאַנגען און שווערען וועג צוזאמען. מיט עני מעלצער האָט שוין גע-שפיעלט צו קאלט און צו פויל. אלץ פון איהר, האָט אָראָנגעגעגעבן און עס איז

געווען לאַנגווייליג, א סילענע שטעלע דאָרף זיין שעהן און רייזענדיג דורך א קאלטקייט. זי האָט נאָר געוויזען וויי-ראָווען מענשען-פלייש, אָבער נישט פון מענשליכען חן. אפשר בין איך, גלט פרוי, נישט קיין מבין אויף אזעלכע זא-כען; זאל זי מיר מוחל זיין. די הויפט-העלדין, סיליא אַדלער, אלס די אינגסטע טאכטער, האָט געהאט צו פיעל ווילדקייט און צופיעל באוועגונג. זי טרעט אויף אלס יונגע האַלב-וויילע מיידעל וואָס האָדעוועט זיך אויף א בית-עולם אין „א פארוואָרפען ווינקעל“ פאָסט איהר אי דער ווילדער אויסדרוק פון די אויגען אי דער אויפגערענטער קול אי די געוועזענע צאָוועגונגען. אָבער אלס זעכ-צעהן יאהרניגע דייטשע מיידעלע וואָס האָ-דעוועט זיך אין אן אַנשטענדיגער הויז, דארף זיין די האַנדלונג א שטילערע, א טיעפערע און א נאָווערע.

דער פאָטער (י. גאַרשמירט) האָט געשפיעלט גוט, און דער שאַרלאַטאַן (ראַ-זענטהאַל) שפיעלט אלע מאָל גוט און האָט ערפאָלג (אָך און וועה צו אונז). מיר טענענהאַלץ האָט שפעטער געשפיעלט אלס אויסגעצייכענטער טשערמאן. און צו בן עמי'ן ווילט זיך אזוי זאָגען: גר-טער ברודער, דיין טאלאנט, אלס אמת'ער קינסטלער, איז גרויס, אָבער דיין איי-דעלסקייט איז נישט אַריבערצוטראָגען, קריג אַביסעלע מעהר טעמפעראַמענט, עס פלייש, טרינק וויין, מו וואָס רעכט און אומרעכט אַבי אַ ביסעלע מעהר פויער, אַביסעלע מעהר וואַרימקייט, אַביסעלע מעהר לעבען.

די אמת'ע דראמע, וואָס האָט ארויס-גערופען טרעהרען און פרייד, האָפנונג און אלערליי געדאנקען ווענען מענשען און זאכען, איז פאַרגעקומען נאָכ'ן דריטען אַקט ביים פיערען דער בענעפיציאַנ-טיג'ס, סיליא אַדלער'ס, יום טוב. אָבער דאָס איז ליידער א שפּעוועליכע דראמע, וועלכע ווארט אויף דעם קינסטלער, וואָס זאל מאַכען פון דעם א ווערק...

איך קען מיר אָבער נישט באַפרייען פון דעם איינדרוק. אין א באַסס לינגס נאָהענט פון סטיידוש ויצען די מחותנים. צווישען זיי לויבט ארויס א מאַיעסטעטישע געשטאַלט און א הערליכער ווייסער קאפּ. זיין אויס-דרוקספולער פנים שיינט ווי די זון און די גרויסע קינסטלער-אויגען קוקען צום סטיידוש.

„מיין בלוט, מיין פלייש, מיין גייסט, די פאָרטעצונג פון מיין שאַפּען, פון מיין עקזיסטענץ“, שפּעטשען זיינע ליפּען, און זיין וואַרימער בליק גלעט און לאַשטשעט זיין קינד.

און זיין קינד, די יונגע נעטיץ, די דער ניגין פון אָווענד, זי שיקט יונגע וואָ-רימע דאנקבאַרע בליקען צום פאָטער. איהר יעדער קוק איז ווי א זונענשטראַל און איהרע ליפּען מורמלען שטילערהייט: „א דאנק דיר, פאָטער, א דאנק דיר, די הייליגער קוואל פון מיין לעבען, פון מיין גייסט...“

אין ווייטסטען ווינקעל פון באַסס זיצט א מיטל-יעהרניגע פרוי אין שוואַר-צען געקליידט. דאָס איז די גרויסע מא-לע פון דער גרויסער טאכטער. זי קוקט וועניג צום סטיידוש און די טאכטער קוקט וועניג צו איהר זייט. זיי דארפן ביידע זיך נישט ערקלעהרען, זיי זיינען זיכער און זייער ליבער. דאָס בלוט וואָס איז איר בערגעגאנגען דורך דעם מילך פון מאמע צו טאכטער מאַכט זיי אויף אייביג איינס. די פרוי בליקט צו דעם פאָטער און איהרע אויגען זיינען פול נצחון. זי האָט מיט איהם אלע חשבונות, און וואָס גרעסער דער טאלאנט פון דער טאכטער, אלץ גרעסער איהר פרייד. די איז שוין שפיעלערין און די איז שווישפיעלערין, די איז פרוי און די איז פרוי, די וועט פאָרט-זעצען איהר לעבען, איהר עקזיסטענץ. דער מאמע'ס הארץ איז פול מיט גליקלעכקייט.

צו ארע ווייסט און דרעס מאכער סטרייקערס.
אויב אירגענד וועלכער סטרייקער זאל זיך געוויסען אין סטרייקער-הילף, זאל ער זיך גלייך ווענדען צום יוניאן סעדיקאל קלויב. אונטער דער אויפזיכט פון דושינג באַרד און סאַניטאָרי קאָנזאַל, 28 יאָר 16טע סטרייט, רום 911.
דאָרט געפינט זיך צו יעדער צייט א דאָקטאָר און צוויי נויסעס, וועלכע זיינען גרויס אויך באַהאנדלונג צו זיין דר. דושינג. פרייט, דירעקטאָר.

א ברעף פון קליזלאנד

די וויכטיגע פראגע אין קלאוס-טרייד.

פון מ. פערלשטיין.

זעהט זיך ארום, איז אויס סיזאן. און ווען מיר ציהען אונטער דעם חשבון נאך די אלע סטרייקס און ארביטריישאנס, דאנקען מיר נאך, אז מיר בלייבען כאטש שטענדיג אויפ'ן זעלבן פוס ווי פריער; פון בעסער איז שוין אפגעווערעט.

אין יעדער שטאדט פון לאנד האבען מיר א נאנץ נוסע צאָהל ארבייטער, וועלכע ארבייטן פון וואך, און איך בין זיכער, אז ווען מען זאל אונטערזוכען די רעקארדס פון די אלע טראַכטלעך, סטרייקס און ארביטריישאנס-ביונעס, וואָס מיר האָבן דורכגעמאכט און מאכען דורך, קומען 99 און 9 צעהנטלע פון די אלע סטראַכטלעך פון די שטיק-ארבייטער. און די אונטערשטע שורה איז, אז דער שטיק-ארבייטער האָט דערפון וועניגער ווי אלע אנדערע. די דיסטשארדזש-פראגע איז נאך נישט אויף ברענגען וויכטיג צווישן די וואָך-ארבייטער, ווי דאָס איז דער פאל צווישן די שטיק-ארבייטער. און איך בין זיכער, אז מיט דער איינפיהרונג פון וואָך-ארבייט וועט בין א געוויסען גראַד דיעזע פראגע אפשטארבען — א פראגע, פאר וועלכער מיר האָבען געבראכט און ברענגען סאָנטיגעליך אזוי פיל אפפער. מיט וואָך-ארבייט ווערען אפגעשטאפט די נוסע צוואמען מיט די שלעכטע פרייז-קאמיטע לייט. עס ווערט אויך אפגע-שאפט דער געוואלדיגער אונטערשייד צווישן איין ארבייטער און דעם צווייטן, ווייל עס איז א קלאַרער פאקט, אז אין טריידס, און אפילו אין אונזערע שטעט, וואו וואָך-ארבייט עקזיסטירט, איז דער אונטערשייד צווישן איין ארבייטער און דעם צווייטן נישט אזוי גרויס ווי עס איז אונטער דעם סיסטעם פון שטיק-ארבייט. און אויב עס איז נישט קיין צווייטע, וויסער אונטערשייד צווישן איין ארבייטער און דעם צווייטן, זינען במילא די דיסטרימיניישאנס קלענער. און ווע-ניגער דיסטרימיניישאנס מינעס וועניגער סטרייקס און וועניגער ארביטריישאנס-לעך. ביי וואָך-ארבייט קען אויך, דענק איך, אויסגעארבייט ווערען א סיסטעם, אז אויב דער באָס זאל האָבען א רעכט צו דיסטשארדזשען, זאלען מיר אָבער האָבן דאָס רעכט איהם צו געבען ארבייטער, נישט ער זאל האָבען א פרייע האַנד און געהען וועמען ער וויל.

קריגענדיג דיעזע רעכט, דענק איך, דארפן מיר קיין מורא נישט האָבען פאר דער דיסטשארדזש-פראגע. אלזא, ווענדיג מיט דעם טרייד פאר א געוויסער צייט, צוקוקענדיג וואָס אין דעם טרייד קומט פאַר, מוז מען קומען צו דעם איינציגען לאַגישען שלום, אז שטיק-ארבייט מוז אפגעשאפט ווערען. און מיט דער אפשאפונג פון שטיק-ארבייט שאַפן מיר מיט איין קלאַס אפ 75 פראצענט פון די צרות, פון וועלכע מיר ליידען יעצט. און איך דענק, אז דאָס האָבען די גרעסטע צאָהל קלאַס-מאכער פון ניו יאָרק פארשטאנען, און די גרעסטע צאָהל קלאַס-מאכער איבער'ן לאַנד הוי-בען דאָס אויך יעצט אָן צו באַגרייפן, ווערען.

קריגענדיג דיעזע רעכט, דענק איך, דארפן מיר קיין מורא נישט האָבען פאר דער דיסטשארדזש-פראגע.

אלזא, ווענדיג מיט דעם טרייד פאר א געוויסער צייט, צוקוקענדיג וואָס אין דעם טרייד קומט פאַר, מוז מען קומען צו דעם איינציגען לאַגישען שלום, אז שטיק-ארבייט מוז אפגעשאפט ווערען. און מיט דער אפשאפונג פון שטיק-ארבייט שאַפן מיר מיט איין קלאַס אפ 75 פראצענט פון די צרות, פון וועלכע מיר ליידען יעצט. און איך דענק, אז דאָס האָבען די גרעסטע צאָהל קלאַס-מאכער פון ניו יאָרק פארשטאנען, און די גרעסטע צאָהל קלאַס-מאכער איבער'ן לאַנד הוי-בען דאָס אויך יעצט אָן צו באַגרייפן, ווערען.

אונזער גאנצע ענערגיע דארף אפילו אין דיעזען מאָמענט זיין קאָנצענטרירט צו געווינען דעם ווייטסט מאַכער סטרייק. מיר מענען אָבער אין דער זעלבער צייט אָנפאנגען ריידען, זיך פאַרבאריימען, ווע-רען קלאַר וועגען די אישוס, וועלכע ווע-לען אין נאָכען דארפן אויסגעפאַכטען ווערען אין קלאַס-טרייד.

אונזערע קלאַס-מאכער פון ניו יאָרק האָבען נאָך לעצטעס יאָהר אָנגענומען א באַשלוס איינצופיהרען וואָך-ארבייט, און פאנגען אָן זיך פאַרצוברייטען איהם דורכ-צופיהרען נעקסטען סיזאן אין דעם קלאַס-טרייד פון ניו יאָרק.

עס איז טאקע אמת, אז אין דעם רע-פערענדום וועגען וואָך-ארבייט וואָס איז לעצטעס יאָהר גענומען געוואָרען אין ניו יאָרק, זינען אַ היבשע צאָהל שטימען אָנגעגעבען געוואָרען געגען וואָך-ארבייט. יעדער איינער אָבער, וועלכער האָט זיך גענוג אריינגעטראכט אין דער לאַגע פון דעם קלאַס-טרייד און אין דער לאַגע פון דער נידעל-אינדוסטריע אין אַלגעמיין, מוז קומען צום איינציגען לאַגישען שלום, אז די איינפיהרונג פון וואָך-ארבייט וועט זיין די איינציגע רעסונג פון דער אינ-דוסטריע.

אויסער ניו יאָרק און שיקאַגא האָבן נאָך די קלאַס-מאכער אפילו ערנסט די פראגע נישט אויפגענומען. און אויב מען זאל אָנגעהען, אז די מיינונג פון די פיהרער איז די מיינונג פון דער "מיט-גלידערשאפט", זינען די קלאַס-מאכער פון שיקאַגא געגען וואָך-ארבייט. אין די אנדערע שטעט, — ווי ווייט

מיר איז באקאנט, — ציינט זיך ארויס, אז דער עולם איז פאַר וואָך-ארבייט. און ווענדיג מעהר אָדער וועניגער בא-קאנט מיט דער לאַגע אין שיקאַגא, מיט ווערען סאָנטיגע ארביטריישאנס-ביו-נעס, וואו מען דארף אלע טאָג און פיע-לייכט א פאַר מאָל אין טאָג, לויטען צו דיין, צו ארביטרייטאָרס, און וואו עס איז נאָך דא א דזשאַדזש, אָדער אירגענער אַן אנדער פראָמינענטער מענש, און וואו מען האָלט אין איין משפּט'ען קלאַס-מאכער, קען, דאכט זיך, נישט גוט ווערען פון דער גאנצער משונגען לאַגע. אין קיין טרייד הערט מען נישט אזוי פיל פון ארביטריישאנס און פון אזוי פיל סטרייקס און אזוי פיל קלאַגענישען ווי אין אונזערע טריידס. און די אונטער-שטע שורה איז, דאָס מיר זינען אויף צרות. קומט א סיזאן, הויבען מיר אָן סטרייקען און ארביטרייען, און ביז מען

רייזע שאַפן מיטגינגען פון אלע אונזערע שטעט, מיט'ן צוועק צו באקאנען אונזערע מעמבערס מיט איינע וויכטיגע פראגע, וועלכע זינען פון גרויס אינטערעס פאר זיי צו וויסען. מיר בעסען אלעמען צו קומען אזוי ישנעל ווי זיי וועלען גערופען ווערען.

***

מיר ווילען באקאנט מאכען אונזערע מעמבערס, אז די דזשאַינט באַזאָרד האָט אפאָינטעט ברודער א. בערקאוויץ אלס עקסטינג מעמבערשער פאר אונזער לאַקא-אונזערע מעמבערס קענען ברודער בער-קאָוויטץ נאנץ גוט און ברודער בערקא-וויץ קען גוט אונזערע מעמבערס. וויסענ-דיג זיין אינטעליגענץ און ערפאָהרונג, זיי-נען מיר זיכער, אז ער וועט דעם אָפּיס גוט אַסענדען.

***

דער שאַפן פון קליפּשטיין איז ענדליך ערפולערט געוואָרען אין סטרייק. דיעזע פירמע האָט געוואָלט איינפיהרען די אמא-לינע אלטע מעטאָדען פון סעט ארבייט. מיט די 150 סוועדער דאָלאַר, וואָס מיר קליפּשטיין האָט געקראָנען אלס זיין טייל פון דער פירמע וויינשטיין און קליפּשטיין, האָט ער זיך פארמאָסטען אויף דער יר-ניאָן און ער האָט געדענקט אז ער איז שוין פארטיג. ער האָט אָבער א טעות געהאַט. דער שאַפן איז יעצט אין סטרייק און די ארבייטער, וועמען ער האָט גע-דענקט אז ער וועט קענען אָפּפאַרען צו ארבייטען אזוי מיר נישט, ליר נישט, זינען אלע אונטער אין סטרייק. מיר זינען זיכער, אז קליפּשטיין וועט זעהן שנעל קומען צום פארשטאנד און וועט סעטלען מיט דער יוניאָן. סיידען ער האָט קיין רחמנות נישט אויף וויינע 150 סוועדער דא-לאַר.

דזש. העללער, סעק.

זיך צופיהלע באנייען זיך בלויז אויף זייערע זיכערעס און דאָס פאַרדאָסטיג-אידיאָמער ארבייטען אָפּ אַ לאַנגען סע-סאָן. מען מאַכט 50 און 60 דאָלאַר אַ וואָך, די יוניאָן רייסט איין אַ וועלט פאַר זי. און וויפיל מען טוט אין נאָך אַלץ וועניג. דערפאַר, ווי עס קומט נאָך אַ וואָך סלעק, לויפט מען גלייך מיט די פאַר-לאַנד, וואָס זיי האָבען אָפּגעשפּאַרט זיך דער הילף פון דער יוניאָן, און מען קענט אָפּפּערשישן שפּעטער, אונטער-זעהנען דעם פונדאמענט פון דער יו-ניאָן. מיר ווייסען פון אַ פאַל וואו אר-בייטער האָבען אָפּגעארבייט אין אַ גוטען יוניאָן שאַפן פאַר יאָהרען, האָבען געמאַכט אַן אנשטענדיגען לעבען, און אזוי שנעל ווי עס איז געוואָרען סלעק, און עס האָט מען סטאַפּען אַ פאַר וואָכען, זינען זיי גלייך אונטערגעלאָפּען אין אַ קאַרפּאָרי-שאַפן. מיר ווינען זיכער אז זיי וועלען בשלר קומען צוריק. זיי האָבען געהאַט צו גוטע קאָנדישאַנס אין שאַפן וואו זיי האָבען געארבייט אז זיי זאלען זיך קענען צוגעוואוינען צום שטאַפּישען לעבען פון אַ קאַרפּאָריישאָן באָס. זיי וועלען קור-מען צוריק מיט אַרונטערגעלאָזענע קעפּ. אָבער דערוויילע האָבען זיי דאָס געטאָן, און עס ציינט ווידער, ווי ווייניג מיר בא-גרייפן דעם אירעאל וואָס דער טרייד-יוניאָניזם שטעלט מיט זיך פאַר. צו אַזעל-כע, זאָ צו זאָגען, "יוניאָן לייט" איז די יוניאָן אלע מאָל קענטניג געווען בלויז אַ מיטעל פאַר אַ פאַר סענס און נישט ער. זיי האָבען קיינמאָל נישט געזעהן און נישט באַטראַכט, אז די יוניאָן האָט געקאָסט בלוט, מענשליכע בלוט, ביז וואנען זי איז אַרומגעבויט געוואָרען, און אז דער צוועק פון דיעזע אלע אָפּפער איז נישט געווען צו מאַכען איינע פאַר קאַרפּאָריישאָן באָס, מען, נאָר צו באַשאַפּען אַ שעהנערע און ליכטיגערע צוקונפט פאַר דעם ארבייטער-קלאַס.

אן ארבייטער, וואָס איז היינט אַ יו-ניאָן מאַן און מאַרגען אַ קאַרפּאָריישאָן באָס, איז אָדער אַ דומקאָפּ אָדער אַן אַזעל, איינס פון די בייזער. אונז דאכט זיך אָבער, אז מעהרסטענס זינען זיי אונט-וויסער אָדער פאַרדאָרבען. זיי ווייסען איינמאָל נישט די פליכטען, וועלכע זיי האָבן צו זיך גענומען, ווען זיי זינען געוואָרען און געווען יוניאָן לייט.

ווען מיר זאלען געהען ריידען וועגען סלעפּטיים עולות, וואָס מיר אליין, אלס ארבייטער באַנעהען, וואָלטען מיר גע-דארפט פאַרנעמען די גאנצע צייטונג. מיר וועלען די איבעריגע זאכען דעריבער איר בערלאָזען צו די מיטגינגען, צו וועלכע מיר האָמען, אז איהר וועט קומען. מיר ווע-לען זיך יעצט באַנוגענען מיט בלויז די פאַלגענדע פּסוקים:

(1) צו זיין אַ יוניאָן מאַן ווען עס איז "ביוז", איז נאָך נישט קיין באַוויזן אז איהר זינט אַ גוטער יוניאָן מאַן, ווייל ווען איהר זינט פאַרליינט מיט באַנדעלעך, האָט איהר נישט קיין אורזאכען און האָט איינ-פאַר קיין צייט צו זינדיגען געגען דער יוניאָן.

(2) צו זיין אַ גוטער יוניאָן מאַן, זאָגאר אין סלעק צייט, צייגט אז איהר פאַר-שטעלט אייערע פליכטען, וואָס איהר האָט אויף זיך גענומען ווען איהר זינט אריי-געטראָטען אין דער יוניאָן.

(3) האָלט נישט די יוניאָן פאַר אַ צייט-ווייליגען מיטעל צו קענען זיך דערשלאָגען צו אַ קאַרפּאָריישאָן שאַפן. דאָס איז מיאָוס, עקעלאָסט, נידעריג און געמיי-נאַלט די יוניאָן פאַר אייער לעבענס אי-דעאל.

(4) זעהט צו קריגען אזוי פיל צייט-ווייליגע פאַרבעסערונגען דורך דער יוניאָן פאַר אייך, וויפילע איהר קענט נאָך, מיט דער הילף פון דער יוניאָן. זייט אָבער באַרייט צו געבען וויפילע איהר פאַרמאָגט נאָר פאַר דעם אירעאל פון דער יוניאָן.

(5) עס איז נישט פאַרבאָטען צו געהן אין ביונעס ווען עס ווערט אייך מיאָוס די באַשול און איהר האָט מיטלען צו ווערען אַ געשעפטסמאַן. זייט אָבער אזוי פיל פאַרליש פאַרמליכטעס צו אייערע בריר-דער און שוועסטער נישט צו געהן אין אזא ביונעס, וואָס איהר עקזיסטענץ, ווי אונז-שולדיג זי זאל נישט זיין, שטעלט אין גע-פאָהר דעם עקזיסטענץ פון דער יוניאָן.

(6) איבערהויפט פאַרנעמט נישט די הויפט זאך: זייט מענטשען, עס קען נישט זיין אזא וואָך ביי אַן אנשטענדיגען מען-שען, ווי היינט יוניאָן מאַן — מאַרגען גענען יוניאָן. האָלט זיך ביי דעם פּלל: איין מאָל אַ יוניאָן אָן — אלע מאָל אַ יוניאָן מאַן.

***

מיר האָבען באַשאַפּען אַ רופּען אַ

און עס איז קיין פראגע נישט, דאָס די צייט איז געקומען דאָס דורכצופיהרען אין טרייד.

און ווען איך רייד פון דעם טרייד; האָב איך נישט אין זינען דעם טרייד אין ניו יאָרק אליין, נאָר אויך דעם טרייד איבער'ן גאנצען לאַנד.

מיר מוזען דאָס דורכפיהרען שנעל, ווייל וואָס לענגער מיר פאַרציהען דאָס, אַלץ שווערער וועט דאָס זיין דורכצופיה-רען, וואָרעם דער טרייד ווערט צוויבען און צוריסען אין שאַפּעס און אין שאַפּ-קעלער, און וואָס מעהר עס ווערט צווי-בען, אַלץ שווערער וועט דאָס נאטייליך זיין צו קאָנטראָלירען. און מיר מוזען דאָס דורכפיהרען איבער'ן גאנצען לאַנד צוליב דער פשוט'ער אורזאכע, ווייל ווען מיר זאלען דאָס איינפיהרען אין איינ-צעלנע שטעט באַזונדער, וועלען מיר זיין בלויז דערמיט די נעקסטע 10 יאָהר. און מיר ווייסען אלע פון ערפאָהרונג, דאָס ווען מיר זינען ביזי מיט דורכפיהרען עס-וואָס אין איין שטאָדט אָדער אין איין טרייד, פאַרמאָלעסניגען מיר דערווייל די אנדערע שטעט אָדער די אנדערע טריידס. צווייטענס, איז דער קלאַס-טרייד פון לאַנד אזוי פאַרבאָרען, אַ מאַנופעסטור-רער פון איין שטאָדט איז אזוי פאַרשפּאַט אין ביונעס מיט אַ מאַנופעסטורער פון אַן אנדער שטאָדט, אז דער גארמענט, וואָס ווערט פאַרקויפט אין קליאָלאַנד, ווערט געמאַכט אין ניו יאָרק, און דעם גארמענט, וואָס ווערט געשניטען אין שיקאַגא, קענט איהר געפינען אין סט. לאַזאז אויף אויפ-צומאכען. עס איז איין טרייד אָהן שום גרענעצען.

דערפאַר דארף דיעזע געוואָלדיגע רע-פאַרעם דורכפיהרען ווערען אומעטום אין איין און דער זעלבער צייט. מיר מוזען אויך פון דער גאנצער זאך מאכען עטוואָס גרויסעס, און נישט צופילעלען עס. אין קלאַרע ווערטער — מיר מוזען דורכ-פיהרען וואָך-ארבייט, און דורכפיהרען דאָס איבער'ן גאנצען לאַנד אין איין און דער זעלבער צייט. און אויב מיר וועלען דאָס-נישט קריגען מיט נוסען, לאַמיר הָבן בען איין גרויסען אינדרוס-טריידעלען סטרייק איבער'ן גאנצען לאַנד.

נאטייליך, מיט וואָך-ארבייט מוז קור-מען אַ פאַרירערטער ארבייטס-טאָג. אַ 44 שטונדיגע ארבייטס-וואָך איז נאנץ גענוג. דורכפיהרענדיג וואָך-ארבייט, אַ 44 שטונדיגע ארבייטס-וואָך און אַ גע-ניגענדען מינימום סקיל און ווידושעס, וועלען מיר האָבען עפעס דורכגעפיהרט; דערפאַר לוינט זיך צו סטרייקען. דאָס און נישט קיין אנדערעס מוז זיין אונזער רעקאָנסטראַקשאָן פראָגראַם, וואָס דארף גלייך אָנגעפאַנגען דורכגעפיהרען צו ווע-רען אין לעבען.

ווענדיג מיט דעם טרייד פאר א געוויסער צייט, צוקוקענדיג וואָס אין דעם טרייד קומט פאַר, מוז מען קומען צו דעם איינציגען לאַגישען שלום, אז שטיק-ארבייט מוז אפגעשאפט ווערען. און מיט דער אפשאפונג פון שטיק-ארבייט שאַפן מיר מיט איין קלאַס אפ 75 פראצענט פון די צרות, פון וועלכע מיר ליידען יעצט. און איך דענק, אז דאָס האָבען די גרעסטע צאָהל קלאַס-מאכער פון ניו יאָרק פארשטאנען, און די גרעסטע צאָהל קלאַס-מאכער איבער'ן לאַנד הוי-בען דאָס אויך יעצט אָן צו באַגרייפן, ווערען.

דער גרויסער זענ פון דער פאַריערס יוניאָן

די סלעק מאַנאָסטען דושון, גאָוועמבער און דעצעמבער.

(5) קיין מאַנופעסטורער טאָג נישט ארויסגעבען ארבייט צו אַ פינישונג קאָנ-טראַקטאָר סיידען דער האָט אַ סערטיפי-קייט פון דער קאָנפערענץ קאָמיטע, אז ביי איהם איז אַ פאַלשטענדיגער יוניאָן-שאַפן און אז ער היט אַפּ אלע סאניטאַרע באדינגונגען.

(6) די פאַריערס וועלען אויך אויף ווייטער האָבען די 10 לינעל האַלידעס, פאַר וועלכע זיי וועלען קריגען באַצאָהלען. כאַטש די אַסס'ן האָט געשטעלט און 75 פראַצענט פון די ארבייטער פון טרייד וועלען גלייך געניסען די בענעפיטס פון דעם גרויסען זענ, פאַרבלייבען נאָך אַ צאָהל אינדעפּענדענטע שטעט וואו די נייע באדינגונגען מוזען אויסגעקעמפט ווערען.

אין דיעזע אינדעפּענדענטע שטעט האָט די יוניאָן ערקלעהרט אַ סטרייק. עס איז זיכער, אז דער סטרייק אין די אינדעפּענדענטע שטעט וועט אָנהאַל-טען בלויז עטליכע טעג, וואָס נאָך דעם ווי די אַסס'ן האָט געשטעלט וועלען די איינצעלנע שטעט אויך מוזען באַנעכען. מיר גראַטולירען די פאַריערס מיט ווער גלענצענדען זינען.

די פאַריערס יוניאָן אין ניו יאָרק, וואָס האָט זיך געגרייט דעם דיענסטאג אין דער פריה ארויסצורופען אַ דזשענעראַל-סטרייק פון אלע שטעט אין פאַר-טרייד אין ניו יאָרק, האָט געוואונען נאָך אַ גרויסען זענ און אַ סטרייק. עס איז פאַר אַ לענגערער צייט אָנגעגאַנגען קאָנ-פערענצען צווישען פאַרמערטער פון דער יוניאָן און פון דער פאַר באַסעס אַסס'ן און מען האָט זיך נישט געקענט אייניגען. אין דער לעצטער מינוט אָבער האָבען בייזע צדדים זיך געאייניגט, אַ דאנק דער אונטערמיטליכער גאַנשטערענונג פון דר. 5. מאַנעס, די פאַר באַסעס אַסס'ן האָט נאָכגעגעבען דער יוניאָן'ס פאַרער-גען און דער דזשענעראַל סטרייק אין פאַר טרייד טרייד איז פאַרמיעדען גע-וואָרען.

אָס זינען די הויפט פאַרערונגען, וואָס די פאַריערס יוניאָן האָט געוואונען: (1) אַ 44 שטונדיגע ארבייטס-וואָך. (2) אַ ריז פון 40 פראַצענט אויף דעם דורכשניטליכען מינימום; עז-טען יאָהר. (3) אָפּשאַפּען דעם סלעק פרייז און עטאָלירען איין פרייז פאַר אַ גאנצן יאָהר. (4) גלייכע צומיילונג פון ארבייט אין

נער, אונטערעניגער שטייכל האט אים געלייגט אין איהרע
אייגענע.

— איך דאנק פאר'ן באזוך. — האב איך געענטפערט.
האלטענדיג אין האנט דעם הוט, — ווער ווייס, אפשר וועט
איינער ווען איך נאך אפאל פיהרען פארביי מיין הויז, פרייליך
היזעלעך?

אינגעבארג האט זיך צולאכט.

— יא, עס קאן טרעפן, אז מיר זאל נאך אפאל אויס-
קומען פארבייגען איינער הויז, — האט זי אויסגערופען און
א סוף נעמטן אויף דער לבנה, וואס איז געשוואומען אונטער
באליכטענע וואלעסען. א בלייכער גלאנץ האט זיך דורכגע-
גליסשט איבער איהר פנים; איהרע אויגען און צייהן האבען
אנגעהויבען צו גלאנצען, ווי עמאל.

אינגעבארג האט א וויילע געקוקט אויף דער לבנה און
דערנאך האט זי געווענדט איהר בליק אויף מיר און ארויסגע-
רעדט:

— לומפיג האט איהר געהאנדעלט אין בעצות צו קלארא'ן,
פירסט! יא, לומפיג! — זי האט גערעדט זעהר שנעל. זי האט
א שטעלע געמאכט מיט'ן קאפ און ווייטער פארטענעצט:

— מיר איז אוממעגליך אייך צו פארשטעהן. אט גיב
אייך איינער איבער א גרוס פון קלארא'ן, מיר רעדען וועגען איהר
טויט, און איינער פנים זאל זיך אפילו אויף א האר בייסען!
דערביי זאגט איהר, אז אייך איז זעהר א שאר קלארא'ן. וואס
זאל דאס באדייטען! א, יא, אייך איז זעהר א שאר איהר!
דאס האט איהר דאך זי גע'הרג'עט, יא, איהר ווייט שולדיג
פון דעם!

זי האט מיר געקוקט גלייך אין די אויגען; איהר בליק
איז געווען פאראומערט און זאנפט. איהרע האר האבען זיך
פאנגערינגעלאזען.

— ווייסט איהר, אז קלארא האט מיר וועגען אייך אלץ
דערזעהלט? ניין, אפט האט זי וועגען אייך נישט גערעדט, דאס
איז אמת; זי האט געזאגט, אז איהר ווייט ערעל און גרויס-מיט.
זי האט געזאגט, אז נישט מעהר ווי הונדערט ווערטער האט זי
באוויזען צו רעדן מיט אייך. איהר האט דאס אלץ גוט גע-
וואוסט, איהר האט אלץ גוט געוואוסט, אבער איהר האט נידערג-
געהאנדעלט געגען איהר! וואס וואלט קלארא נישט אפגעגעבען
פאר איינער און איינציג ווארט? מיר זיינען צוויי כאל
דורכגעפאלען פארביי איינער הויז; קלארא איז יענע ווייט
ווי קרייד. ניין, איך ווייס נישט, וואס עס איז פארגעקומען
צווישען אייך און קלארא'ן, נאר איהר האט נישט ערעל געהאנדעלט
אין באצות צו איהר. איהר האט געקענט אפשטאמען א ווייט
דעם פאפא און דערמיט פארשאפען פרייד קלארא'ן, אבער איהר
האט גארנישט געטאן, אבסאלוט גארנישט.

אייך האב געקוקט אויף איהר און נישט געקענט איהר
קיין זאך ענטפערען. אייך האב געטראכט וועגען די דאזיגע מאדענע
מענשען, אייך האב געטראכט וועגען אלעם און אין דער זעלבער
צייט וועגען גארנישט.

בלייך איז געווען אינגעבארג'ס פנים, איהרע אויגען האבען
זיך אפגעפילט מיט לבנה גלאנץ און זיינען מאט געווארען. און
מאט האט געקלונגען איהר שטימע.

— פירשט, — האט זי א מורמעל געטאן — ווער זשע
זייט איהר פארט? איהר ווייסט נישט, ווער איהר זייט, ניין...
— זי האט זיך אפגעשטעלט, א שטייכעל געמאכט און גאנץ
אומבאמערקט א שטעלע געמאכט מיט'ן קאפ. — ניין, איהר
ווייסט נישט, ווער איהר זייט! — האט זי נאך שטיילער ווידער-
האלט. דערנאך האט זי זיך צולאכט מיט אן אפגעריסען גע-
לעכטער. זי האט א קוק געמאכט אויף מיר מיט טרויערענדע
אויגען און האט אזוי פארטענעצט:

— אייך האב אייך נישט לייעב, ניין, אבער נישט ווילענדיג
טראכט איך שטענדיג וועגען אייך. פארוואס זיינט איהר נישט
געקומען זונטאג? אייך האב צו דער איינלאדונג צוגעשריבען
א שורה, — אייך האב געמיינט, אז איהר וועט געוויס קומען.
אייך האב זיך געפיהלט שלעכט, אבער איהר זיינט אלץ נישט
געקומען. אייך האב געווארט און געווארט, געזעסען אויפ'ן
גאנץ פון הויז, דער ווינט האט געבלאזען, דער אלטער הער
איז ערדאן איז געווען, הארי איז ערדאן איז געווען, — אלע
זיינען געווען ביי אונז. אייך האב קיין ווארט נישט ארויסגע-
רעדט. וואס וועלען זיי טראכטען וועגען מיר? מיר איז דאס
אלץ איינס. הארי איז ערדאן האט זיך געווענדט צו מיר:
וואס איז מיט אייך? — גארנישט, — האב איך געענטפערט.
אייך האב געענטפערט זעהר נישט איידעל. אייך האב געווארט
אויף אייך, בלויז אויף אייך אליין. מיר ארט זעהר וועניג, וואס
אייך בין געווען נישט העפליך מיט הארי'ן. — כאטש'אך — אלץ
האט זיך גענומען דרעהן פאר מיינע אויגען, דערנאך בין איך
אזעקעלאפען צום בערגעל, אט דא, און אלץ געווארט. איהר
אבער זיינט נישט געקומען!

אייך האב געוואלט עפעס זאגען, אבער אינגעבארג האט נישט
געלאזען.

— עס העלפט גארנישט וואס איך זינג שטענדיג — האט
זי פארטענעצט, און א מאדער, אונטערעניגער שטייכעל איז
א פאר מאל דורכגעלאפען דורך איהר פנים. — קיין זאך העלפט
נישט. א גאנצע ווינטער האב איך וועגען עפעס געטראכט, אבער
אייך האב נישט געוואוסט וועגען וואס. אבער ווען דער פרייהייט
איז אפגעקומען, האב איך אלץ פארשטאנען. אייך בין אזעק
צו אייך — א, וויפילע האט דאס מיר געקאסט! וואס אכ-
באלאנגט דאס אלץ וועגען קלארא'ן איז עס, פארשטעהט זיך,
נישט אמת, אינגעבארג נישט אמת. זי האט מיר גארנישט איבער-

געבעטן קיין גרוסען צו אייך. אייך האב אויף זיך גענומען א
גרויסע שולד. „דו וואלטסט געקענט איהם איבערנעבען א גרוס“,
האט געשריבען קלארא, נאך מיר איז גלייך איינגעפאלען, אז דאס
איז נישט מעהר ווי א ווייז. ניין, ניין, גיב איהם קיינע גרוסען
נישט איבער. קלארא האט נישט געוואלט, זי האט אויסדריקליך
געשריבען, אז זי וואלט דאס נישט געוואלט, אייך זאגט אייך דעם
גאנצען אמת, אבער אייך האב עס פארט געטאן. אייך האב דאך
געדארפט האבען עפעס אן אויסרייד.

אייך האב געוואלט איהר איבערשלאגען.

— ניין, ניין, — האט זי פארטענעצט, — איהר האט
מיר פריינדליך אויפגענומען. איהר ווייט נישט געווען פארוואונ-
דערט. איהר האט אויך נישט געלאכט. איהר האט זיך ענט-
שולדיגט פאר מיר פאר איינער אלטען רעקעל און הויכע שטיוועל,
— דאס איז געווען אזוי לייעב פון איינער זייט. איהר זיינט
א גוטער, אייך ווייט עס און קלארא האט דאס מיר געזאגט,
אפילו זי, איינער צוויי שלעסער און זעקס דערפער האט איהר
אזעקענעשטאנען ארעמע, אייך ווייט אלץ וועגען אייך.

אייך האב זיך צושטייכעלט. — מיר אמוזירט עס, — האב
אייך געענטפערט.

— כאטש'אך! — האט זיך אינגעבארג צולאכט, — יא,
יא, — זי האט פארשענדט א קוק געמאכט אויף מיר, לאכענדיג
דערביי, דערנאך האט זי אראפגעלאזען דעם קאפ.

— פירסט, פירסט, — האט זי א מורמעל געטאן און אנט-
שוויגען געווארען. איהרע האר האבען זיך צולאזען. וואס האב
אייך געזאגט טאן? אייך האב נישט געמוזט קיין איין פאסענערען
אויסדריק. מיר האט זיך, פארשטעהט זיך, געוואלט איהר זאגען
עפעס א צארטעס ווארט. נאך עס איז מיר אויפ'ן זינען נישט
געקומען.

וואס האט זי פארט געוואלט פון מיר? — איין אפמאכט
האט זי מיר געמאכט פארוואונדערט פאר קלארא'ן, און דערנאך...
פלוצים האט זיך אויף מיין פנים באוויזען א שטייכעל.
עס האט זיך מיר דאס אלץ אויסגעוויזען זעהר נאריש. די
ווערטער, די אלע אפגעריסענע ווערטער!

— אייך בין נישט ווערט די אלע ווערטער, — האב אייך גע-
זאגט. — אייך שטייכעל דאך. יא, אלע ווערטער קענען מיר
מאכען אזוי בלאזען פון זיך.

אינגעבארג האט א ציטער געטאן און דערשראקען געקוקט
אויף מיר. איהרע ליפען האבען זיך צוקרימט און זי האט
קלאנגלאז ארויסגערעדט: מען האט מיר פיעל דערזעהלט וועגען
אייך, פירסט, אויסער דעם האב איך אליין געטראכט, אייך האב
אפט געטראכט וועגען אייך. אייך וואלט געבעטען ביי אייך
אביסעלע לייעב און, אויב דאס וואלט געהאט עפעס א ווערט,
וואלט אייך מיט דעם זעלבען אפגעענטפערט. אייך שטעה
פאר אייך אין גאנצען אהן שטאלץ, אבער איהר האט קיין
הארץ נישט.

אייך האב איהר געענטפערט: אייך לעב פאר זיך אליין,
אייך בין פארמאטערט און אייך קען אייך אפילו נישט זאגען, ווי
אזוי דאס איז פארגעקומען.

דאס בלייבט פנים פון דעם מיידעל איז טרויעריג אראפ-
געזונקען.

— הייסט דאס, אז איהר קענט שוין מעהר גיט לייע-
בען? — האט זי געזאגט.

ווי קאמיש האט דאס געקלונגען.

— ניין, — האב אייך געענטפערט. — אייך ווייט נישט, ווי
אזוי דאס קומט פאר.

אינגעבארג האט זיך אומגעדריהט און מיט געמאכטענע
טריט זיך גענומען דערווייטערען. דאס גאנצע קלייד אויף איהר
האט געציטערט.

— פרייליך היזעלעך, — האב אייך געזאגט. — אייך האב
נישט געוואלט מיט קיין איין ווארט אייך באליידיגען. אייך האב
זיך געמיהט צו זיין מיט אייך אפגענהערציג. אייך בין געווען
זעהר צופרידען, וואס איהר האט מיר היינט באזוכט.

אינגעבארג איז אלץ געגאנגען. איהר ווייסע פיגור האט
זיך שטיל געגליטשט אין דער דונקעלהייט און געווארען אלץ
דונקעלער, גרויער, — דערנאך האב אייך זי אין גאנצען פאר-
לארען פון אויג.

אייך האב א רוה געטאן דעם הונד, און געלאזט זיך ארוי-
טערגעהן מיט'ן וועג.

אייך האב זיך אראפגעלאזען פון בארג. ווי נאך דער וויינד
איז שטיל געווארען, האב אייך אפגעצונדען מיין לולע. אייך
האב געשאקעלט מיט'ן קאפ און געלאכט. זיי מיר מוחל, גאט,
וואס אייך האב געלאכט, אבער דאס, וואס עס איז פארגעקומען
אויבען אויפ'ן בארג, האט מיר אמוזירט.

א, ווי געשטייכעלט האט איהר פנים און ווי הייס עס
זיינען געווען איהרע ווערטער! און אלץ צוליעב מיר. — איז
דאס מעגליך? שטאלץ און פרייד האבען אפגעפילט מיין הארץ.
קעמפערנדיג מיט'ן וויינד האב אייך זיך אראפגעלאזען פון
בארג. פאצא האט מיט זיין שארפער ברוסט דורכגעשניטען
די לופט. איבער'ן שווארצען הימעל איז געשוואומען א סטארע
פוכיגע וואלקענדלעך. זיי זיינען אלע געשוואומען צו דער לבנה
אום אפצוטרינקען זיך מיט ליכט. זיי האבען פריידיג גע-
לויכטען; עס האט זיך געדאכט, אז זיי האבען איינס דאס
צווייטע איבערייאנט און געריבען זיך איינער אן צווייטען. דער
וואלד האט זיך געווינט, דער וויינד האט זיך אויסגעקליבען
בוימער און אזוי געווינט זיי, אז זייערע שפיצען האבען אפגע-
ריהרט די ערד. (פארזעצונג פאלגט)

מאגניט

(שלוש פון זייט 8)

די צווייטע פון האט ער אויף איהר
אונטער זיך אויפ'ן טייערן שטול גע-
טען פארבייגען. די אש פון זיין טייער
רעטל האט ער נאכגעסיג געלאזט אויפ'ן
טייערן מעפיד פאלען, און מיינענדיג
אפנים, אז ער איז אין זיין קאפע צווישען
ברידער ליטעראטען, האט ער אהן ער-
מאניעס גלאס אזוי אויפ'ן, פארלאנגע
אויסגעשפייען.

זי, זעהנדיג זיך אין זיין באלע-
דע, איז זיין פאכעל א. ד. גל. איז געווען
פארבלענדעט און — מעהר קיין זאך
נישט געזעהן. מאטע-מאטע האבען אבער
געקוקט אויף דעם מיט אפגענע אויגען און
זיי זיינען, צוקאכטע פון אזעלכע מאניע-
רען, געקומען צום באשלוס אז מ'סו ווען
עפעס טאן פון איהם נישט פסור צו
ווערען.

איינער, וועמען זיי האבען געהאלטען
פאר זעהר א קלוגען, האט זיי אויף דעם
פראגע „וואס צו טאן“, אן עצה געגעבען.
דאס זיי זאלען איהם פארשלאגען א
היבשע סומע געלט מיט דעם תנאי, אז
ער זאל אויף א יאהר צוויי פון דעם
שטאדט אוועקפאהרען. ער זאל זיך דאס
לערנען, און זיי וועלען דא דערווייל ווען
אויב די לייעבע פון זייער מאכטער וועט
אין דער צייט פון צושליידונג נישט אפגע-
קיהלט ווערען... אויב ס'וועט אפגעקלייט
ווערען איז אסימל אז ס'איז נאך קיין
לייבע נישט געווען, נאך א קינדערשע איינ-
רעדעניש, א קרייניק. אויב די לייעבע וועט
אנהאלטען, איז א צייכען אז דאס איז א
באשערעכט זאך און זיי וועלען נישט שטערן.
ווען „איהר“ טאטע האט איהם אן א
זייט אפגערופען און דעם פלאן וועגען
אפפאהרען פארגעשלאגען, האט ער זיך
דערפון הויך אויסגעלאכט:

וואס? אפפאהרען? — נישט
ביי מאטען! — איהם, האט
ער געזאגט, שיקט מען נישט. ער סו וויל
דא, וואו זיין גייסטיגער צענטר געפינט
זיך — די ליטערארישע קאלאניע. און
קיין מאניערען וויל ער נישט האבען. צו
וואס דארף ער? געווען גרעסערע וועל-
דען אין געשיכטעס פון לייעבעס ווי ער
איז, און האבען אויך קיין מאניערען נישט
געהאט. זאל מען נעחמען, למשל, אזא
איינעם ווי מארטין אידן (פון דזשעק לאני
דאן) אדער ווי דזשין קריסטאוו (פון רא-
מעין ראלאנאנד), האבען זיי געהאט מא-
ניערען? נאכער, זיי האבען עס נישט
געהאט! מאניערען האבען נאך אזעלכע,
וואס לערנען זיך פון אנדערע וועלכע הא-
בען מאניערען... ער וויל זיין ווי ער איז.
איינגעדארט, אריינגעל, א. ז. וו.
„אבער די וועלט“ — האט „איהר“
טאטע געוואלט זאגען — נאך ער האט נישט
געלאזען:

— וואס איז די וועלט? ווער איז
די וועלט? — האט ער געפרעגט און אליין
געענטפערט: גארנישט מיט גארנישט!
נעחמען זיין וואס די וועלט וויל, —
דארפ'ן זיין ווער ווייטע וואס, משווא
אלץ, אזוי לאנג האט מען צו איהם
גע'טענה'ט, ביז — ס'האט נישט געהאל-
טען; ער האט אויסגעפיהרט: איז פון
זיין גייסטיגען צענטר נישט אוועקגעפאה-
רען און האט א סך אנהענגער מיט נאכ-
פאלגער פאר זיין אידעע (פון נישט האבען
קיין מאניערען) געקראכען. זייער מאטא
איז געווארען באשלאסען צו זיין און פאר-
בלייבען אז: קיינע מאניערען!
געווער!

דער יוניטי בארג

פון דער ווייסט און דרעם
מאכער יוניאן, לאקאל 25.

מיר ווענדען זיך צו אלע מע-
בערס פון אונזער יוניאן, וואס בא-
זיצען שטימען צום זינגען און הא-
בען א פארלאנג זייערע שטימען
אויסצובילדען און ענטוויקלען, און
זיך אויסלערנען זינגען ווי עס גע-
הער צו זיין, — צו זיי ווענדען זיך
דער יוניטי בארג מיט א פארשלאג
זיך אפצושליסען אן דעם יוניטי
בארג. געפינט זיך אונטער דער
אויפזיכט און פערזענליכער אונ-
טעריכט פון מיס ל. עליאט, פון
דעם בארג קאנט איהר פיעל לערנען,
פיעל געווינען און גארניטפארלייכען.
יוניטי בארג ריהורסעלט יעדען
שבת, 1.30 נאכמיטאג, אין אונזער
יוניטי צענטער, פ. ס. 314, 40.
20טע סעריע.

(פארשעצונג)

5

איינמאל אין א רענענדיגע נאכמיטאג אין מאי, ווען איך האב זיך אומגעקערט אהיים, איז ליזעלע געווען אין מיין צימער. איך בין דאס ערשט מיט פאצאן נעקומען פון וואלד. דאס איז אבער נישט געווען ליזעלע, דאס איז געווען אינגעבארג, די שעהנע מאכטער פון דעם האלד. העקער פון דעם טיפען, געדיכטען וואלד. עס איז געווען דונקל אין מיין צימער און אין דעם ערשטען מאכטענס האט זיך מיר געדאכט, אז איך זעה פאר זיך די רויטהאריגע ליזעלע. און דערנאך, ווען איך בין שוין לאנג געווען איבערצייגט אין דעם, אז דאס איז געווען אינגעבארג, היזעלע, האט מיין נאָלד-לאָקטער נאָס ווידער אָנגענומען ליזעלע'ס געשטאלט און אלץ האט זיך געווינט פאר מיין אויגען.

ליזעלע האט איז געקומען דורכצורידען זיך מיט מיר. יא, דאס איז זי געזעסען פאר מיר. מיר האָבען זיך געזעהן אין חלומות, מיר האָבען פיעל געוואוסט איינער פון צווייטען, מיר ביידע.

דאס איז געווען אינגעבארג; עס האָבען נישט געהאט קיין שום עהנליכקייט צווישען זיך ליזעלע און דעם האָלד-העקער'ס מאכטער, און דאך איז מיר שווער געווען נישט צו זעהן ליזעלע'ען אין אינגעבארג, נישט צו הערען ליזעלע'ען אין אינגעבארג'ס שטימע.

די זיסע פריהלינגס-לופט האט פאר'שיכור'ט מיין געדאכטען. א גאנצען מאָג האב איך געמאכט פון ליזעלע און איך האב געוואלט אלץ צו ערקלערען זיך, ווי אזוי האט דאס געקענט פאסירען, אז איך זאל זיך אין איהר פארליבען, ווען זי איז שוין פון לאנג טויט. איך בין די לעצטע נאכט אזוי לאנג געזעסען פאר איהר פאָרטערס, ביז די אויגען האָבען זיך מיר פארמאכט.

אינגעבארג איז געקומען אביסעל שמועסען מיט מיר. זי האט אָנגעהערט א זעהר דעליקאטע סטרוקע. אָהן צווייטעל, עס איז נישט געווען אָנגעזעהן צו הערען אזוינע זאכען.

צום ערשטען האט זי געזאגט א פאָר ווערטער וועגען יאָגד, און אז זי האט געבראכט א גרוס, א טיפען, הארציגען גרוס פון גראף פלוגען.

ענטשולדיגט מיר, פרייליך היזעלע, האב איך געזאגט, — וואָס איך נעהם אייך אויף אין די הויכע שטיוועל און אין אן אלט רעקעל. איך קום נאָר וואָס פון יאָגד.

— א הארציגען גרוס אייך פון פאפא. ער וואָלט געווען זעהר גערן אייך ווידער אמאל צו זעהן ביי זיך! ער קלייבט זיך אייך איינצולאדען צום נעקסטען יאָגד.

— איך דאנק זעהר און איך גרוס איהם אויך.

מיר האָבען געקוקט איינע אויפ'ן צווייטען און איך בין צוגעגאנגען צום פענסטער אַראָפּצולאָזען די גארדינען. אינגע-באָרג איז געווען אויסגעפוצט, ווי א פרינצעסין, זי האט דערמאָנט אן א געשטאלט פון באַטישעל'ס א בילד.

זי האט געטראָגען א ווייסען שטרייפנעם הוט מיט גרויסע ראַנדען. איהרע גאָלדענע, זאָרנפעלטיג געקרייזעלטע האָר, זיינען געפאלען אויף איהרע באַקען. זי האט זיך אַרומגעקוקט אויף מיין צימער, וואָס האט מיט זיך פאָרגעשטעלט א גרויסען זאָל, אָנגעשטעלט מיט שיפאָנירקעס, וואָזען און ביכער. אומאָרדנונג האט געהערשט אין יעדען ווינקל פון מיין צימער.

— איהר לעבט זיך ווי א פאָעט, — האט זי אַרויסגערעדט שטייכלענדיג. — איך בין נאָך קיינמאל ביי קיין פאָעט נישט געוועזען, נאָר מיר דאכט זיך, אז אזוי לעבען פאָעטען.

איך האב זיך איינגעהערט צו איהרע ווערטער. „ליזעלע?" האב איך געטראכט. ליזעלע'ס בילד פון דער וואָנט האט אָנגעהויבען צו שטייכלען.

— ווער איז אָס יענע פרוי דאָרט אויף דער וואָנט? — ליזעלע, געבאָרען ווייטערסבאָך, — האב איך געענט-פערט און נישט ווילענדיג א שטייכלעל געגעבען. — א שעהנע, לעבענסלוסטע דאמע, נישט אמת?

— יא.

מיט אמאל האט אינגעבאָרג א קוק געטאן אויף מיר און געזאָגט:

— איך האב אייך איבערצוגעבען נאָך א גרוס פון קלאַראַ דאוויזאָן. איהר ווייסט? — זי איז געשטאַרבען.

— געוויס ווייס איך, — האב איך געענטפערט, — פון קלאַראַ דאוויזאָן? איך בין געווען זעהר פאָרוואַנדערט.

— זי איז געווען זעהר אומגליקליך. איהר ווייסט, ווי אזוי זי איז געשטאַרבען?

אינגעבאָרג האט אויפגעקוקט א קוק געטאן אויף מיר. איך האב אָבער געפיהלט זיך נאָג אונשולדיג אין איהר טויט, און כ'האָב געקענט בלייבען פאָלשטענדיג רוהיג.

— זי האט מיר פאָראַרזאכט פיעל שמערצען, — האב איך געענטפערט, — איך האב געהערט פון אלץ. דאָס איז טרויעריג. זי איז געווען אזוי שעהן און שטאַלץ.

— יא, דאָס איז זי געווען.

א פאָר וואָכען פאָר'ן טויט האט זי איהר געשריבען און

געבעטען זי איבערצוגעבען. מיר א גרוס, אויב זי וועט זיך מיט מיר אמאל טרעפען. דאָס איז געווען מיט א יאָגד צייט צוריק. צוריק מיט צוויי יאָגד איז קלאַראַ דאוויזאָן געווען צוריק צו ביים גראַף פלוגען דריי מאָנאטען צייט. טיילמאל זיינען זיי דאָ דורכגעפאָהרען. האב איך זיי נישט געזעהן?

— ניין. (איך האב געזאָגט דעם אמת) און א דאנק אייך, פרייליך היזעלע, פאר'ן גרוס.

מיט דעם האט זיך געענדיגט דער אונגעזעהענער געדאכטען. מיר האָבען נאָך גערעדט וועגען פארשידענע קלייניג-קייטען. „האָט זי נישט געהערט צי דער פידעל-שפילער הארי איזעלע האט יאָ אָדער נישט געקויפט דעם רויטען בוק?"

— א, יא, דער הער איזעלע האט געקויפט דעם רויטען בוק.

— וואו וואוינט איצט דער אלטער איזעלע?

— ער וואוינט איצט צוזאמען מיט זיין זון אין רויטען בוק. עס איז געוואָרען דונקל. אינגעבאָרג האט זיך אויפגע-הויבען. איך האב איהר פאָרגעלעגט צו באַגלייטען איהר אביסעל, ווייל עס איז ווידריג און פינסטער.

זי האט מיט פרייד אָנגענומען מיין פאָרשלאַג צו באַגליי-טען איהר, אָבער בלויז ביז'ן באָרג, נישט ווייטער.

איך האב נישט פארשטאנען פאָר וואָס איך האב איהר גע-קענט באַגלייטען בלויז ביז'ן באָרג.

א שאַרפער, פייכטער ווינט האט געבלאָזען פון מאָל און עס האָבען זיך געווינט די בוימער אין וואַלד. צווישען די בוימער איז געווען פינסטער. פון וואַלד האט געוועהט מיט פינסטערניש און פייכטקייט. מיר האָבען נישט געזעהן דעם וועג. פאָצאָ'ס ווייסע פל האט געלויכטען; עס האט זיך געדאכט אז ער מאַכט משונה'דיג גרויסע שפרונגען און יעדע וויילע האט זיין פיגור אָנגענומען אן אַנדער אויסזעהן.

אינגעבאָרג האט מיט ביידע הענט צוגעהאַלטען איהר הוט און דער ווינט האט די שלעפע פון איהר קלייד אַרומגעדרעהט. ארום איהרע פיס אזוי, אז זי האט זיך קוים געקענט באוועגען. — כא, כא! — האט זי געלאכט, — אָס דאָס הייסט א ווינט! — עס איז געווען אונגעגלייך צו פיהרען א ריכטיגען געשפרעך, אונזערע רייד האט דער ווינט צוטראָגען אויף אלע זייטען.

— הארי איזעלע איז א באַדייטענדער פידעל-שפילער!

— האב איך געשריען אין ווינט.

— געוויס! — האט אינגעבאָרג שרייענדיג געענטפערט.

— ער איז זעהר שעהן!

— יא.

דער ווינט איז שטיל געוואָרען. עס איז געוואָרען אויסער-געוועהנליך פינסטער. מיר האָבען פרייער אָפּגעשטעמט.

— איהר ווייסט, אז ליזעלע, וועמעס בילד איהר האט געזעהן אין מיין שטוב, בלאָנקעס אַרום איבער'ן שלאָס? אלע רעדען וועגען דעם. נאָך איהר טויט האט זי זיך אלע נאכט באַוויזען צו איהר מאָל. ער איז געוואָרען אלץ בלייכער און בלייכער, די גאנצע צייט איז ער געווען אין א גוטער שטימונג און ער איז געשטאַרבען מיט צוויי חדשים שפעטער נאָך איהר. אזוי האב איך דערזעהלט.

— דאָס איז מאָדנע, — האט מיר אויף דעם געענטפערט אינגעבאָרג, און דערביי א קוק געטאן אויף מיר און אומבאַמערקט א שטייכלעל געטאן. זי האט א שטייכלעל געטאן פונקט אזוי, ווי ליזעלע פלעגט שטייכלען צו מיר אין חלום. א ליכטער צימער איז דורכגעלאָפּען איבער מיין פלייצע.

— זאָגט מיר, — האט זי אָנגעהויבען, — מיר האט מען א סך דערזעהלט וועגען אייך. איז דאָס אמת, אז איהר האט פשוט געוואָרען געלט פון פענסטער? איהר האט געעפענט דאָס פענסטער אין אייער האַטעל און געוואָרען געלט אין דער גאס אַרום?

— יא, דאָס איז געווען אזא שפּאַס, דערצו איז עס נישט געווען אזוי פיעל געלט.

אינגעבאָרג האט זיך צושטייכלעל און א שאַקעל געטאן מיט'ן קאָפּ.

איך האב זיך צולאכט, דערמאָנענדיג זיך וועגען דעם געשלעג פאר מיין פענסטער און וועגען מיין שפּאַס.

דער ווינט האט ווידער אָנגעהויבען בלאָזען און ער האט אונז פארייאַנט אויפ'ן באָרג. אויפ'ן באָרג איז געפאלען ווייטער שניי. פאָרדעקס מיט וואַלקענס איז די לבנה אויפגעגאנגען און זי האט אויסגעזעהן ווי א בלינד אַוויג. פון אלץ אַרום האָבען אָנגעהויבען אָפּצושלאָגען זיך בלייכע, בלויז שאַטענס: פון די בערג, פון אונז ביידע, פון פאָצאָ. אינגעבאָרג'ס לאָקען האָבען זיך פאָנגעדערגעוועהן אין ווינט און איהר קלייד האט געציטערט.

— אָס איז דער באָרג, — האט אַרויסגערעדט אינגעבאָרג.

מיר האָבען זיך אָפּגעשטעלט. פאָצאָ האט געוואָרט אין א

זייט און נישט פארשטאנען פאָר וואָס מען האט זיך אָפּגעשטעלט.

זיין שאַטען איז געווען עהנליך אויף א סילעס פון עפעס א

לאנגען פאָבעלהאפטען באַשעפּעניש.

איך האב אַרונטערגענומען דעם הוט.

— איך דאנק אייך, — האט געזאָגט אינגעבאָרג. א מאָר

שלמה נח פעפערל, נאָך נאָר א יונגער ריכטער, איז פון אויפגענונג, פארצווייט-טונג און פראמעסט, מיט ענטריסטונג איר בער זיין „רוטקע" ארומגעלאָפּען, ווי ער וואלט וועלען דערמיט באווייזען, אז פאר דרום איז א זאך וואס האט א סך פיס. ער האט אויך שטארק געשווינען וואס דאס האט באווייזען אז טיפער טרויער רעדט נישט...

— נישט וואס צו ריידען — האט ער געטראכט, אין א שעהנער לאנגע האט איהם „איהר" מאמע געבראכט! א פיינע פארענונג האט ער איהם אַרויסגעשטעלט, אין מיט'ן רינגען: מאַנערען! — מאַנערען! — און וואו זאל ער דאס איהם געהען, אז ער האט'ס נישט? אז ער האט'ס קיינמאל נישט גע-האט און, און דאָרף עס נאָר נישט האָ-בען!

זאג פארענונג צו איהם איז דאך נאָר איינעמליך א באַליידיגונג; וואס הייסט עס עפעס וואס? — ער, א מענטש וועל-כער ש'ר'י'ב'ט, זאל זיך נאָך מווען העלסטען אן די אָנגענומענע, פון אנדערע, רעזעלען! זיין אריגינאליטעט, זיין אינ-דיווידואליטעט וואלט דאך דערפון געל-טען!

— מאַנערען! — ס'איז נייג צו זאגען! בעסער וואלט ער איהם הייסען זיך שטעלען אויפ'ן קאָפּ, שלאָפּען מיט אַפּענע אויגען אדער ציהען סטיינגעס פון נאָל!

— מאַנערען! — און אזא זאך זאל פון איהם, מעגליך, קענען זיין גליק, זיך לעבע, זיין מלאך, זיין מווע אוועק-געמען!

„וואס טיפער דער טרויער, אלץ וויי-ריגער צונג האט עס," זאגט זיך ערנעץ אין תלמוד: שלמה נח פעפערל האט עס געפיהלט, און, אנשטאט צו ריידען האט ער ביי זיך באַשלאָסען צו „איהר" שריי-בען, אז זי זאל זאגען איהר סאטען דאס ס'איז א קיין מאניערען. נישט און נאָך! און אז צו זייער לעבע דארפן זי וויסן מאניערען (אנדערע ווי די וואס ער האט) נישט האָבען. מאניערען קען אַ לאַקיי אויך האָבען. ער האט טאָר לאַנט. דאָס איז וואס ער האט. און, ווי זייסעס. ווען נישט — וואלט זי איהם נישט געליעבט... אמת, זי וואלט איהם נישט געליעבט, ווען זי ווייס אז ער האט קיין טאלאנט נישט?

זי האט איהם מיט דער נעקסטער פאסט געענטפערט אז זי עס. ער האט טאָר לאַנט און זאל ער צו איהר, נישט קוקענדיג אויף קיינע מאניערען — קומען. זי האט זיך פארבייגט נאָך די ווערט זיינע, וועל-כער ער האט איהר געווינדעט. זי האט זעהר געלויבט ער באַשריבען, באַזונגען און פארגעמערט צו ווערען.

איהר טאטע-מאמע האָבען דערווייל געוואלט מיטלען די פאָעטישע קריינע פון זייער מאַכטער'ס קאָפּ אַרויסצושלאָגען. מיט דעם גרויסען גרו, וואָס זי האָבען איהר געהאט צו געבען, האָבען זיי פאָר איהר א חתן מיט ליטען גלייך, מיט מאַ-ניערען, געקענט קרינען. איז לעב ווי ווי האָבען איהר געהאט, האָבען זיי באַ-שלאָסען אז ניין: זיי וועלען איהר צו ליבען אזא גאָרנישט נישט לאָזען. אַלץ יע — און דאָס נישט. אָס דאָס וועט זי שוין ביי זי טאקע נישט אויספיהרען! און ווי זיי האָבען אזוי געטראכט איז ער געקומען.

ווי א גרויסער הונט אויף א קליין הונטלע, האט „איהר" טאטע אויף איהם א קוק געטאן.

ער איז פון דעם קוק ווי אן אונטערנע-שטענער, אָהן א „האלץ" אפילו, צו איהר גלייך געלאָפּען. האט מיט די פונגער די צושיבערעס האָר אויף זיין קאָפּ א קאס געטאן; האט מיט גרויס אויכעט פון קעשענע א פעקעל זאכען אַרויסגעכאַפּט, און מיט גרויס היץ, ווי קיין אַנדער אויסער איהר וואָלט אין הויז נישט געווען, הויך גענומען פאָרלעזען. לעצטנדיג, האט ער דערוויילע, צום מאַס מיט די קלאנגען, אין זייער טייערן טיש מיט איינעם פון זיינע פיס געקלאפּט.

(שלוש אויף זייט 9)

די מורא פאר א מאמען אימיגראציע אין אמעריקא

פון ליליפוט.

True translation filed with the Postmaster at New York City, on Feb. 7, 1919, as required by the Act of Congress, approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

ווייטער האבען די שונאים פון אימיגראציע אויפגעהויבען זייערע קעפ און האבען אנגעהויבען צו פויקען און צו טרען מיטערע וועגען דער גרויסער אימיגראציע צווישן געפארהר, וועלכע האלט ביים פארשלינגען אונזער לאנד, און ווייטער האט דער פארביסענער אלמי אימיגראציעניסט פון אמעריקאנער קאנגרעס, דער פאמער פון אנטי אימיגראציע געזעץ, קאנ- גרעסמאן בורנעס, זיך גענומען צו די אימיגראנטען.

ער האט אריינגעטראגען אין קאנ- גרעס א געזעץ-פראיעקט, וועלכער וועט, אויב אנגענומען, אויף גאנצע פער- יאָהר צייט פארבאטען יעדעמערע אימיגראציע אין אמעריקא. און ווען בארגעט נעהמט זיך צו א געזעץ, פיהרט ער איהם דורך, ווארים דער קאנגרעס איז מייסטענס מיט איהם. ער דריקט מייס- טענס אויס די שטימונג פון די קאנגרעס- לייט.

אמת, עס זיינען פאראן האפנונגען, אז די נזירה אויף די אימיגראנטען זאל אין דעם יעצטיגען קאנגרעס נישט דורכ- געהן, אבער ווי זאגט מען, "אויפגעשא- בען איווט נישט אויפגעשאפט" (אפגע- לענט הייסט נישט אפגעשאפט) און אויב נישט דער יעצטיגער קאנגרעס וועט דער נעקסטער קאנגרעס זיכער דעם געזעץ אָנ- נעהמען.

פארוואס האבען זיך עס די אימי- גראציעניסטן פערסענלעך איצט ווייטער א נעהם געטאן צו די אימיגראנטען? עס זיינען פאראן עטליכע טעמים. ערשטענס ווערט ערווארט, אז א גרויסע אימיגראציע וועט זיך גלייך נאך דער פריערענער אונטערשרייבונג אנהויבען אין אמעריקא. די טעראריזירטע איינוואוי- נער פון דער אונגליקליכער אייראפא ווע- לען זיך א לאז טאן איבער'ן ים, אהער אין אמעריקא, אום א שטילען האפען דא צו געפינען. צווייטענס, וועט זיך דא גופא אין לאנד, א דאנק דער נויטוועג- דיגער רעקאנסטראקציע, אנהויבען א גוואלדיגע ארבייטסלאזיקייט. דריטענס, וועלען צוריקקומען די מיליאנען סאלדא- טען פון די קעמפס און פון פראנטירן און ענגלאנד און געפינענדיג ווייטער פרי- הערדיגע פלעצער פארנומען, וועלען זיי נישט קיינען קיין ארבייט און וועלען זיך דארפן ארוםטערלאזען צו נעדיגערע און ביליגערע באשעפטיגונגען, אום צו פארדינען אויף א לעבען. און, פער- טענס, ווערט איבערהויפט נאך א מלחמה אויף א געוויסער צייט א קרויס און עס נעהמט א שטיק צייט ביז עס שטעלט זיך איין, ביז דאס לעבען געהט אריין אין געווענהייכען גאנג.

און פאר דיעזער צייט ווילען עס די אימיגראנטען-פרעסער פארשליסען די

טהירען פון אמעריקא פאר פרעמדע. זיי האבען אויף דעם די שטיצע פון א גרויסען טייל פון דער באפעלקערונג. אונזער אמעריקען פערעריישאן וואו לייבאר, וועלכע איז שטענדיג געגען אי- מיגריישאן, האט זיך אויך יעצט אריינגע- געווארפען אין קאמפ פאר'ן בורנעס- געזעץ, און האט שוין אנגעהויבען א שטארקע אנטאציע אין די ארבייטער- קרייזען פאר'ן געזעץ, ד. ה. געגען די אי- מיגראנטען.

די אמעריקען פערעריישאן וואו ליי- באך געהט ארויס פונ'ם שטאנדפונקט, אז אימיגראנטען, קיינע, דריקען ארויסער די פרייעזען און לאזען די ארבייטער נישט צו זיך ארויפצוארבייטען, זיך צו שטעלען אויף א העכערען סטענדארד, און בכך דארף מען קיין אימיגראנטען נישט אריינגע- לאזען.

גאנצעס האט פאר'ן אוועקפארהען צו דער אינטערנאציאנאלער ארבייטער- קאמפערענץ אין בערן גערעדט געגען אי- מיגריישאן און געלאזען זיינע פאראר- נונגען, אז בורנעס'ס געזעץ-פראיעקט זאל אונטערשטיצט ווערען מיט אלע כחות. און פריינס מאריסאן, דער סעקרעטער פון דער אמעריקען פערעריישאן וואו לייבאר, האט שוין געמאכט דעם אנטאג, האט אנגעהויבען דעם קאמפ מיט דער נאכ- צער ביטערקייט, מיט דעם גאנצען פייער, וועלכע ער פארמאגט.

ער איז לעצטע וואך ערשינען פאר דער האז אימיגראציעניסט-קאמיטע און האט געפאדערט, אז דער געזעץ, וואס וויל פארמאכען די טהירען פאר אימיגראנטען, זאל זאפארט אנגענומען ווערען, ווארום "ווען די מענער פון דער ארמע ווע- לען דעמאביליזירט ווערען, וועלען מיר אין יעדע אינדוסטריעלע צענטער הא- בען א "ברער לייף", און דאס וועט זיין ארום דעם ערשטען מאי. עס איז אבער צו האפען, אז עס וועט נישט לאנג נעה- מען, ווארום אין יענער צייט וועט זיך אנהויבען אן אויפלעבונג אין די ביל- דיגסטייט און אייניגע הונדערט טוי- זענד מענער וועלען באשעפטיגט ווערען, אבער די ארבייטסלאזיקייט וועט נאך לאנג אנהאלטען."

נאך דיעזע סטראשונקעס איז מארי- סאן איבערגעגאנגען צו פאקטען, וועלכע האבען באוויזען, אז יעצט שוין הערשט אין פיעלע שטעט ארבייטסלאזיקייט צו- לעבע די אומגענערטע אינדוסטריעלע באדינונגען.

ער האט ערקלעהרט, אז אין ניו יארק געפינען זיך ארום 120,000 ארבייטסלא- זע. אין שיקאגא 75,000, אין קליור לאנד 40,000, אין ניו ארלענס 20,000, אין באסטאן 20,000 און אזוי ווייטער. אלס איינציגע לעזונג פון דיעזער אר-

אין דער יונגן און פאלגען וואס מען הייסט איהם. זיי, אט די דאזיגע פיה- רער, האבען פארזעהן, אז עס זיינען אָנ- געקומען נייע צייטען, נייע פאדערונגען, אז דער טרייד יוניאניסם פאדערט מעהר, פיעל מעהר, ווי דאס. אז א חזק די אלע זאכען וויל ער מעהר נישט זיין בלויז א מאשין אין שאפ; אז ער וויל אויך דארט זיך פיהלען אלס מענש, אז ער וויל אויך דארט זיין א שטיקעל בעל הבית, האבען א שטיקעלע דעה כאטש, און איז איבער- צייגט, אז ער האט דאס בעסטע רעכט אין דער וועלט אויף די דאזיגע פאדע- רונגען, ווייל ער האט זיך דערפיהלט נישט נאך אלס ארבייטער, נאך אויך אלס מענש, וואס האט געקריגען א טיפען רעספעקט צו זיך אליין. און אט דאס האבען די פיהרער נישט באמערקט. זיי זיינען נאך אימער דא אלטע טרייד-יוניאניסטען. און דערפאר האט די באגענונג געמוזט ארי- בערשפרינגען איבער זייערע קעפ. וועלכער טייערער מוסר השכל דאס דארף זיין פאר די ארבייטער-פיהרער אין אנדערע לענדער! וואס פאר א לעהרע דאס דארף זיין פאר דעם סטערעאטיפ- נעם פיהרער אין אמעריקא, וועלכער זעהט נאך אלץ די ארבייטער-באוועגונג מיט די אויגען פון פופציג יאָהר צוריק, און וויל נישט זעהן די געוואלדיגע ענדערונגען, וואס די גרויסע וואונדערבארע צייט האט גע- מאכט אין דעם פיהלען און רענקען פון דער "רענק ענד פיל"!

בייטסלאזיקייט, וועלכע וועט שפעטער, ווען די סאלדאטען וועלען אנהויבען צו- ריק צו קומען, שטארק פארנערטערט ווע- רען, שלאגט מאריסאן פאר די באגרע- נעצונג פון אימיגראציע, די שליסונג פון טהירען און טויערען פון אמעריקא פאר די נעקסטע פיער יאָהר. און ער זאגט, אז די ארבייטער-פיהרער פון גאנצען לאנד האלטען מיט איהם, האבען די זעל- בע מיינונג, וואס ער און גאנצעס.

צו עס איז טאקע אזוי צו נישט, אבער די געפארהר פון דער אנטי-אימיגראציע- ניסטען באוועגונג איז איצט געווארען זעהר גרויס, און די פריינד פון אימי- גראציע וועלען האבען זעהר א שווערען דושאב זיי צו באקעמפפען.

איז אבער די לאנגע ווירקליך אזוי? און איז ווירקליך אַן אנטי אימיגראציעניסט געזעץ דער איינציגער מיטעל געגען דער ארבייטסלאזיקייט?

מיר דענקען, אז נישט. מיר דענקען, אז די אנטי אימיגראציעניסטען מיט גאנצעס און מאריסאן אן דער שפייע איבערשרייבען. די ארבייטסלאזיקייט זעהר און זעהר פיעל. עס איז אמת, עס זיינען דא ארבייטסלאזען אין אמעריקא, אבער זיי זיינען אלע מאל געווען. מיר האבען געהאט ארבייטסלאזען אפילו אין די בעסטע צייטען פאר'ן ארבייטער, ווען קנאפע דריי מיליאן פון "אונזערע באַיס" זיינען געווען אין די טרענסשעס און אין די קעמפס און סיי די אטונישאן סיי די איבעריגע פאבריקען האבען געהאט דורכ- צופיהרען די ריזיגע ארדערס און עס זיינען נישט געווען גענוג הענד צו מאכען די יוניפארמס און עקוויפמענטס פאר די סאלדאטען און מאטראזען.

שוין קנאפע פיער יאָהר, ווי מיר הא- בען קיין אימיגראנטען אהער נישט צוגע- קראגען, ווי אונזערע טהירען זיינען פאק- טיש געווען פארמאכט, און דאך זעהען מיר נישט די גרויסע גליקען פון די אר- בייטער. אפילו אין די בעסטע צייטען, אין די צייטען פון דער העכסטער מלחמה פראפעריטי, זיינען די ארבייטער נישט נתעשר געווארען, און זיי האבען אויך יעצט קיין גליקען נישט צו ערווארטען, צו די טהירען פון אמעריקא וועלען פאר- שפארט ווערען אדער נישט.

מיר דענקען, אז עס זיינען פאראן בעסערע און ווירקזאמערע מיטלען, ווי צו פארבעסערען די לאנגע פון די ארבייטער, ווי אנטי-אימיגראציעניסטען געזעצע. זאלען דורכגעפיהרט ווערען ארבייטער-שו- גע- זעצע. זאלען איינגעפיהרט ווערען גע- זעצע, וועלכע זאלען פארבאטען קינדער- ארבייט פאלשטענדיג, וועלכע זאלען קאנ- טראלירען פרויען ארבייט אזוי, אז עס זאל נישט שטערען דער פרויע'ס געזונד; זאלען דורכגעפיהרט ווערען געזעצע, וועל- כע זאלען באשטימען א מינימאל-לויז אונ- טער וועלכער קיינער טאר נישט ארבייטען, און זאלען די ארבייטער זיך ערקעמפפען הויכע, מאקסימאלע ווירדושעס און אין דערזעלבער צייט זאל איינגעפיהרט ווע- רען א געזעצליך-פארקירצטער ארבייטס- טאג, אנטפאנגענדיג מיט א פיער און פער- ציג שטונדיגער ארבייטס וואך און ארום- טערגעהענדיג אויף נאך וועניגער, און מיר וועלען נישט דארפן מורא האבען פאר אנטקומענדיגע אימיגראנטען, און מיר ווע- לען זיך נישט דארפן שרעקען, אז זיי וועלען די ווירדושעס ארונטערייסען און ארבייטסלאזיקייט ברענגען מיט זיך. זאלען...

אבער דאס ווילען דאך אונזערע פיה- רער און פארזארגער נישט, סיי פון קא- פיסאליטישען, סיי פון אלס פרענקישען טרייד יוניאניסטישען. לאנגער, אמת, די לעצטע האבען אצינד אנגעהויבען צו רע- דען מיט א רעוואלוציאנערער שפראך. זיי האבען זיך אויסגעלערענט די רעוואלוצ- יאנערע פראזע. אבער ווייטער ווי די פראזע געהט ביי זיי נישט. צום קאמפ, צום אמת'ען, ערנסטען קאמפ האבען זיך די אלט-פרענקישע טרייד יוניאניסטען מורא צו געהמען, און דערפאר ווערען דערווייל די ארבייטער מוחות פארטוי- מעלט מיט פארשידענע אנטי אימיגרי- שאן געזעצע און מיט בוגומאנישע סטרא- שונקעס. ווענען א מאסען אימיגראציע, וועלכע וועט פארשלינגען אמעריקא און ארויסשטעלען דעם אמעריקאנער און

אמעריקאניזירטען ארבייטער אין נאס. דעם אמת גערעדט גלויבען קיין נאך נישט אין דיעזע מעשיות ווענען זאגט אל- געמיינער אימיגראציע אהער אין אמע- ריקא. אמת, אייראפא איז טעראריזירט, איז צושטערט, איז פאראונגליקט, אבער לאמיר זיך נישט נאָרען. אזוי שנעל ווי דער שלום וועט אונטערגעשריבען ווערען, וועט זיך איבער גאנץ אייראפא אנהוי- בען א גרויסע רעקאנסטראקציע ארבייט. ארבייטער, געלערענטע און נישט געלערענ- טע, קליורס און סוחרים, אינטעליגענ- טען און האלבע אינטעליגענטען, וועלען דארטען נויטיג זיין, וועלען דארטען אר- בייט קיינען. דארטען וועט זיין גענוג צו טאן אויף יאָהרען און יאָהרען. נייע שטאטען און מלכות האבען זיך נע- גירנדעס און האלטען זיך אין גרינדען. אינדוסטריע און האנדעל וועט זיך דארט פאנאנדערבליהען. עס וועלען באשאפען ווערען לענדער מיט די ברייטסטע און ווייטסטע מעגליכקייטען. מענשען ווע- לען אנהויבען דארטען גוט צו פארדינען, שטערט און פראווינצען וועלען דארטען אויף ס'ניי אויסגעבויט ווערען.

און דאס אלעס מאכט אונז צו צווייט- לען, צו עס וועט איבערהויפט זיך אָנ- הויבען אן אימיגראציע אהער, אין אמע- ריקא. און אויב זי וועט זיין, וועט עס זיין זעהר א קליינע, א פיעל קלענערע, ווי אין די פריהערדיגע יאָהרען. און מיר זעהען קיין גרונד נישט פאר דער מורא, וואס מען וויל אויף אונז ארויפגינגען, און מיר זעהען קיין שום אורזאכע נישט פאר דעם שרעק און דער היסטעריע.

ווייטער. מיר דענקען, אז דער רע- דעל וועט זיך נאך די ערשטע צייט א דרעה טאן. עס וועט זיך גלייך נאך דער פריערענער שליסונג אנהויבען א גרויסע עמיגראציע פון אמעריקא, אן עמיגראציע צוריק אהיים. מאסען מענשען, וועלכע זיינען אהער אנטלאפען פון די נאציאנאל און סאציאל אונטערדריקטע לענדער, וועלכע האבען זיך דא נישט צוגעפאסט, וועלכע האבען זיך דא נישט איינגעלעבט, וועלען זיך א לאז טאן צוריק צו זייערע פריי געווארענע היים-לענדער, וואו זיי וועלען האבען בעסערע מעגליכקייטען אויף צו לעבען און זיך ארויפצוארבייטען, וואו זיי זיינען מעהר צוגעפאסט קענענדיג די שפראך און די מנהגים און די פסיכא- לאגיע און די קולטור.

און אז דאס איז ווירקליך אזוי, קע- נען ערות זאגען די געשעפטס-געזעלשאפ- טען און באנקען, וואו הונדערטע טויזענ- דע "מאריינערס" האבען שוין געמאכט אפלייטשונגס פאר שייס-קארטען און וועלען ביי דער ערשטער געלענענהייט נעמען זייערע זאכען און פאָהרען אהיים.

מאסען מענשען וועלען צוריקפארהען אין רוסלאנד, פוילען און די נייע איירא- פעאישע מיטעל-לענדער טשעכא סלאווא- קיע, יוגא סלאווע און אזוי ווייטער; פיעלע אידען וועלען אויסוואנדערען אין פאלעסטינא. עס וועט זיין וואו צו פאָה- רען און מען וועט פאָהרען. און אהער... אהער וועט מען אויך וועלען קומען. אין דעם איז קיין צווייפל נישט. אבער דער פראצענט וועט זיכער זיין א קלענערער, א פיעל קלענערער, ווי די אימיגראנטען- פרעסער ערווארטען.

אלץ, אלעס צוזאמען באווייזט אונז, אז די אנטי אימיגראנטען-העצע איז אן אוננערעכטע און "א זאמד אין די אויגען שייטענדיג". עס איז קיין געפארהר פון קיין מאסען אימיגראציע נישט און אזוי ווי עס איז זעהר מעגליך, דאס ווען אמע- ריקא וועט ווירקליך פארמאכען די טהיר, רען, וועלען פיעלע עמיגראנטען, וועלכע וואלטען דא נוצליך און נויטיג זיין, נישט אריינגעלאזען געווארען, מוז דער אנטי- אימיגראציעניסט-געזעץ פון אלע ערנסטע מענשען און ווירקליכע ארבייטער-פריינד- באקעמפפען ווערען מיט אלע מעגליכע מיטלען.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכער

איז ווירקליך גאר קיין גרונד נישט צו דער נאטישקייט פון די ליידעס ווייסט מאנופעקטורערס?

וואס מער איינער טראכט זיך אריין אין דעם נאנצען קאמפף פון די ליידעס ווייסט מייקערס, דאס מער און מער פון ער זיי באוואונדערען. ער קען נישט פארשטעלען צו באמערקען די אויסגעהאלטענע, די פעסטקייט, די געדאנקע, די מיט וועלכע די ארבייטער נעהען צו זייער ציעל. פון אפגאנג אן שוין האבען זיי נישט געלאזט די באסעס פארטומלען די קעגן פון דעם עולם, און זיי האבען עס געלעבט אויסגעפיהרט. זיי, די באסעס, זיינען ארויס מיט דעם געשריי: „באל-שעוויקעס“, מיינענדיג דערמיט איבערצורשעקען דעם עולם. אבער באלד האבען די ארבייטער עס פארשטאנען קלאר צו מאכען אויסער יעדען צווייפל, אז זיי זיינען וועלכע נעמערהלכע באשעוויקעס, וועלכע פארלאזען זיך דוקא אויף ארבייטער'ס איבער אלע זייערע „באל-שעוויקעס“ פאדערונגען, וואס זיי האבן געשטעלט.

דאן זיינען די באסעס ארויס מיט א געוואלד, אז דער פערזענלעכער פארטומלעכער, ב. שלעזינגער, האט אויסגעטראכט אויף זיי א שם רע, ווען ער האט ערקלעהרט, אז זיי ווילען פון די ארבייטער רויבען די רעכטע, וועלכע זיי האבען גענאסען אין זייערע שפעטער פאר די לעצטע וועגס יאהר. איז טאקע באלד האבען זיי געמוזט אויפפערעסען זייערע אייגענע ווערסער, און נישט ווילענדיג צו געבען, אז שלעזינגער האט פארטומלעכע נישט מער און נישט ווענענדיג, ווי דעם אמת. דאן זיינען זיי ארויס פאר'ן עולם מיט א נייער קרוידע, אז מען האט אויסגעטראכט אויף זיי א בלבל, אז זיי ווילען חלילה צוברעכען די יוניאן. פארקעהרט, זיי זיינען גאר אדרבה ווארדען. און גלייך אין א טאג שפעטער, נאך דער דאזיקער מיינענדיג ערקלעהרונג, פאר'מס'ען זיי די נאנצע יוניאן אלס א געוועזענע באנעט, דע, און אז דער מעיאר וועט באנעט א געוואלדיגע עביירה, ווען ער וועט באפוירלען דער ניו יארקער פאליס צו באהאנדלען זיי אנשטענדיג, דאס הייסט, זיי לאזען רוהיג, געווענליך פיקעטען, און נישט צושטאלטען זייערע רעבעלישע קעפ.

מען האט פון דעם ברעיה געקענט זעהן באשיינענדיג, וואס פאר א טייערע פריינד זיי זיינען עס פון דער יוניאן, און ווי ווייט עס איז זיי נאך קיינמאל אויס'ן זיין נישט געקומען צו צוברעכען איהר.

א פאר טעג שפעטער דערלאנגט זיי שלעזינגער מיט א דוביגע איבער די קעפ דערצעהלענדיג דער וועלט ווענען די סא-ניטארע צושטענדע אין זייערע שפעטער. די מעשה פארדייט זיי. זיי האבען דאך זיך אויסגעשפיעלט אלס אמת'ע וואויל-מעסער, און דאך נאך אזא מין בלא-מאזשע. זיי טרייען עס אפצולייקענען. אבער דער אמת שמעקט אויס די אויגען, און זיי בלאמירען זיך נאך שטארקער. און אס ערקלעהרען זיי דורך די ציי-טונגען, אז זיי נעהען עפענען זייערע ש-פה, און וועלען ארויפנעהמען נאך א נייעם סארט ארבייטער, נישט די שרע-ליכע רויטע-פלעגניקעס, פון וועלכע זיי האבען עס ביז איצט אזוי געליטען, און זייער נאנצער סטראשונאק רופט ארויס בלויז א הילכיקע געלעכטער. פון זייער שטעלעהרונג וואלט איינער געמיינט, אז פון דעם 21סטן יאנואר, ווען די ארביי-טער זיינען ארויסגען אין סטרייק, ביז היינט האבען די באסעס געהאלטען צו געשלאסען זייערע שפעטער, און דאס ערשט איצט וועלען זיי זיי עפענען. דער פאקט איז, אז אפגען זיינען זיי געווען די נאנצטע

צייט, נאך קיין הונד האט נישט אריינגע-שמעקט צו זיי. היינט ווי געפאלט איי-זייער ערקלעהרונג, אז זיי וועלען אריי-נעהמען נאך א נייעם סארט ארבייטער, א גוטע, א שטילען, וואס וויל ארבייטען כאטש האלב אומזיסט, אבי נאך נישט חן צו זיין ביי די באסעס? קען דען גע-בען א גרעסערע אידעאסטאוו? וואו זיינען עס דא היינטיגע צייטען וועלכע ארבייטער? וועמען גלייבען די באסעס צו פארבלאפען מיט וועלכע נארישע טריקס? און אפגענומען, אז אין דעם גרויסען ניו יארק, וואו עס קענען זיין וועלכע באסעס — חיות פון פאר'ן מבו, זיינען דא אויך וועלכע איינע הונדערט נארישע מיידלעך, נו איז מיט זיי וועט מען דאס פארטיג מאכען די ארבייט? און זיי וועלען דאס פארנעהמען די פלעצער פון די 30 טויזענד ערפארענע ארביי-טער און ארבייטער'ס? ווער קען נעה-מען ערנסט אזא אונזין? און אפגענומען, אז די באסעס וואלען שוין קריגען וועלכע מיידלעך און בחורים, ווי לאנג אבער וועט עס נעהמען פאר די נייע „גוטע“ מיי-לעך צו ווערען „שלעכטע“, און ארויס אויף א סטרייק אויף זייער אייגענעם חשבון?

מען זעהט, אז וואס אנבאטרעפט שכל, לאגיק, פשוט'ע איינפאכע אנשטענדי-קייט, דאס קען מען ביי די באסעס נישט געפינען, און דערפאר שיינט דאס העלער ארויס דער בראווער קאמפף פון די ליי-דעס ווייסט מייקערס.

אפגענומען, אז די באסעס וואלטען אריינגעקראנען, ריכטיגער, אריינגעקרא-עטליכע נארישע מיידלעך, קענט איהר זיכער זיין, אז זיי וואלטען שוין ארויס מיט א געפיליגן, אז דער סטרייק איז געבראכען, אין פארגלייך מיט דעם וועג, ווי די ארבייטער האנדלען. גלייך אין די ערשטע טעג פון סטרייק זיינען פיעלע ליידעס ווייסט-מאנופעקטורערס געק-רען געטלען, און טאקע באלד זיינען ארום פיער טויזענד סטרייקער געגאנגען צוריק צו דער ארבייט. האט איימיצער פיעל געהערט, אז די ארבייטער וואלטען מאכען דערפון א גרויסען וועגען? און אס, ווער רענד מיר שרייבען די דאזיקע ציילען, האלט עס דערביי, אז די יוניאן וואלט של-סען א אנרימענט מיט די קאנטראקטארס און דאזיגערס, און אויף אלע געפאדער-טע באדינגונגען פון דער יוניאן, און וואס וועט ברענגען די צאהל פון די צוריקגע-קעהרטע צו דער ארבייט ביז 12 טויזענד, וואס דאס וועט מיינען, אז מער ווי א דריטעל פון דעם סטרייק האבען די אר-בייטער שוין געוואונען, וואס איז געווען א שטארקע אורזאכע צו מאכען א טרי-אומפירענדען געפילדער, און דאך וועט איהר באמערקען, אז אין דער פרעסע וועט די דאזיקע נייעס ערקלעהרט ווערען אין די נעמעסיגעסטע ווערטער, אזוי ווי דאס וואלט געווען א נאנצ געווענהלכע זאך. אס דאס איז דער גרויסער אונטער-שייד צווישען די ארבייטער-סטרייקער און די באסעס פון דער ליידעס ווייסט מאנופעקטורערס אס'ן.

די ארבייטער זיינען זיכער מיט זייער זיע, מען זיי אלעס בארעכענט, נעלא-סען, האבען נישט נויטיג צו מאכען קיין קולות, געפילדער און שיטען נישט קיינעם קיין זאמד אין די אויגען. זיי ווייסען, אז דער אמת איז זייער בעסטע וואפע. די באסעס אבער, וואס ווייסען שוין איצט, אז זיי האבען פארלאזען, מען איין נא-רישקייט גרעסער פון דער צווייטער, מא-כען א געפילדער איבער א נעכטיגען טאג, מיינענדיג, אז דאס וועט זיי עפעס העל-פען, און באמערקען נישט, אז גראדע מיט אלעס, וואס זיי טוען, העלמען זיי נאך די ארבייטער צו געווינען זייער גערעכטען און גרויסען קאמפף.

וואס באדייטען די ארבייטער-אונד-הען אין ענגלאנד?

True translation filed with the Postmaster at New York City on Feb. 7, 1919, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

עס איז נישט נויטיג אריינצולאזען זיך אין טיפע חקירות, אום צו ערקלעהרען די אורזאכען פון די איצטיגע ארבייטער-אונד-הען אין ענגלאנד. זיי זיינען דאך נאנצ אויבער-אויף, אזוי, דאס יעדער, וואס וויל נאך זיך אליין און אנדערע נישט אפגאבען, קען זיי מיט'ן האנד אנטאפען. ערשטענס באדייטען די אונד-הען אין ענגלאנד, דאס די שעהנע פראצען און צוואנגעכצען, מיט וועלכע מען האט דעם ארבייטער-עולם געקארמעט פאר די לעצ-טע פיער יאהר, און וועלכע האבען פאר דער צייט פון דער מלחמה נישט פאר-פעהלט צו האבען זייער שטארקע וויר-קונג, אזוי, דאס דער ענגלישער אר-בייטער איבער האט זיך פרייוויליג אפגעוואקסן פון אלע זיינע פון לאנג שוין אויסגעקעמפטע רעכטע, אלס טריידינג-יאניסטען — אז די דאזיקע פראצען הא-בען איצט פארלאזען זייער נאנצע צו-י-בער-קראפט איבער איהם. וואס דער ענגלישער ארבייטער וויל איצט, איז צו זעהן די פראצען פארוואנדעלט אין טא-טען. די אונד-הען איבער נאנצ ענגלאנד באטייטען פשוט, דאס די ארבייטער מא-כען דעם גרויסען חוב, וואס קומט זיי, און וועגען וועלכען זיי האבען א געוויסען גרונד מורא צו האבען, אז מען וואלט זיי קיינמאל נישט באצאלען.

מען האט זיי צוגעזאגט, אז אלע בא-שרענקונגען און באשניידונגען, וואס זיי-נען געמאכט געווארען אין זייערע אלטע רעכטע און פרייהייטען, וועלען נאך א-נ-געהאלטען ווערען פאר דער צייט פון דער מלחמה, ביז דער שונא וועט באוועגט ווע-רען, און אז אזוי שנעל, ווי די מלחמה וועט זיין געענדיגט, וועלען זיי נישט נאך קריגען זייערע אלע פארלאזענע רעכטע און פרייהייטען, נאך זיי, וועלכע האבען ווירקליך געטראגען די נאנצע לאסט פון דער שוידערליכער הויגה, וועלען ערשט פארוועקען דעם ריכטיגען טעם, וואס לע-בען הייסט. אבער דערווייל איז נאך פון די אלע צוואנגעכצען קיין איינציגע נישט ערפילט געווארען. די סיסטעם פון אר-בייט, וואס איז איינגעפיהרט געווארען פאר דער צייט פון דער מלחמה, איז, ווי געווען, און ווי עס זעהט אויס, מיינט דער קאפיטאליסט איהר ווייטער אפצוהאלטען, ווייל זי לוינט זיך פאר איהם פיעל בע-סער, ווי די אלטע. נאך וועניגער איז צו זעהן אירגענד וועלכע פארבעסערונג אין ארבייטער'ס לעבען. פארקעהרט, דאס לעבען ווערט אלץ שווערער און שווערער, און עס נעהט דערצו, אז די לאנגע זא-ל ווערען אלץ ערנער און ערנער. טו וואס איז דא צו זיין אזוי ערשטוינט איבער די אויסגעבראכענע ארבייטער-אונד-הען אין ענגלאנד? עס וואלט, פארקעהרט, גע-ווען דער גרעסטער אונד-הער, ווען דאס וואלט אנדערש געווען.

לאמיר דערמאנען די לעזער, אז די מלחמה איז גראדע אפגעקומען אין מיטען פון גרויסע ארבייטער-סטרייקס אין ענג-לאנד. לאז א שוין מיט פיער און א האלב יאהר צוריק האט דער קריגלישער ארביי-טער געפיהלט, אז ער קענט ווייט נישט פון דער געוועזענער דעם חלק, וואס איהם קומט על פי יושר, און ער האט שוין דאן ארויסגעשטעלט נאך שטארקע פאדערונ-גען. די מלחמה האט איבערגעשלאגען אין מיטען יענע גרויסע ארבייטער-אונ-ד-הען. דער פאטריאטיזם, אז מורא פאר דעם אויסערליכען שונא האט געצוואונ-גען די ארבייטער פון ענגלאנד אפצולע-גען אויף שפעטער די חשבונות מיט דעם אינערליכען שונא. דערפאר קען מען בא-טראכטען די איצטיגע אונד-הען אלס בלויז א פארטועצונג, א ווייטערען קאפיטעל פון דעם קאמפף, ביי וועלכען די ענגלי-שע ארבייטער האבען זיך אפגעשטעלט צוליב דער מלחמה.

אוראי האבען מאנכע מענשען גע-האפט, אז די מלחמה וועט מאכען א סוף צום קלאסען-קאמפף אין יעדעם לאנד. עס איז געווען א שטיקעל שכל דערביי. פאר דער צייט פון דער מלחמה איז דאך גע-שלאסען געווארען דער באדייטער בורג-פריערען. און דער האט אפגעהאלטען נאנצע 4 יאהר. די קלאסען האבען זיך דערנעהנטערט איינע צו די אנדערע, סיי אויפ'ן פראגמ, וואו אלעמענס גלום אהן אונטערשיידע האט זיך גלייך געגאסען, סיי אין פאבריק, וואו אלע (?) האבען נאך געהאט איין ציעל אין אויג — צו בא-ייענען דעם שונא. אין מאנכע קעפ איז

דערמאן געבארען געווארען א סטרא, אז די מלחמה וועט שוין אויך מאכען א סוף צום גרויסען קלאסען-קאמפף, אז עס וועט פארשווונדען דער פריהערנער טיפער אפגורנד צווישען קאפיטאל און ארבייט. אבער עס איז געווען אן אומזיסטע האפ-טונג. דער אמת איז, אז אפילו אין דער צייט פון מלחמה איז דער אפגורנד נישט פארשאסען געווארען, נאך צוגערעכט מיט נאנצ דינע ברעמלעך. קאפיטאל האט, אונטער דער מאסע פון דעם פלאקערע-דינסטען פאטריאטיזם, אויף איין מינוט זאגאר נישט ארויסגעלאזען פון איין ווינע אינערעסען. אויך דאן האט ער מער פראפאגאנדע פון דער מלחמה, ווי ער האט געפאפערט פאר איהר. דער ארבייטער אליין האט געבראכט די ווירקליכע אפ-פער, אבער אין דעם סומעל און געפיל-דער איז עס פארשטיקט געווארען, און די ארבייטער האבען מיט געוועלט-פאר-שלאסען זייערע אויגען, און זיך געמאכט נישט זעהענדיג. טו וואס-זשע איז דא צו שטוינען, וואס אזוי שנעל ווי די ארביי-טער זיינען געקומען צו זיך, האט דער קלאסען-קאמפף נאך אויף דאס ניי אויפ-געפלאקערט?

מען האט זיי אזוי אפמ געזאגט, אז די פארגאנגענע מלחמה איז נאנצ א-נ-דערש, ווי אלע ביזאיינציגע. אז דאס איז נישט קיין מלחמה פון דינאסטיען, נישט קיין מלחמה פון קאפיטאל און זיינע אינ-טערעסען, נאך א פלעקער-מלחמה, אין וועלכער די פעלסער אליין זיינען בלוט-פאראינטערעסירט. זיי האבען געגלויבט, און זיי האבען אהן מורמלעריי געגאנגען אין פויער, אויף א זיכערע מויל. מיט א מערקווידיגער קראפט פון זעלבסט-באהערשונג האבען איבערגעטראגען אלע יסורים די, וועלכע האבען געמוזט בליי-בען הינטער'ן פראגמ, און טאן די אר-בייט, האט איז געווען אזוי נויטווענדיג פאר דעם ערפאלג פון די אויפ'ן פראגמ. ענדליך האט זיך די מלחמה געענדיגט. און וואס האבען די ארבייטער אויסגע-פונען? אז דער קאפיטאליסט, דער מא-נופעקטורער האט זיך פאר די 4 יאהר אויף א האר נישט געענדערט, אז ער האט נאך אלץ איין זאך אין זינען: זיינע פראפאגאנדע. ער האט אויסגעפונען, אז דער מאנופעקטורער איז איצט נאך צעהן מאל אזוי שטארק ווי ער איז געווען, אז ער האט בדעה צו האלטען זיך פעסט אן אלץ, וואס די בלוטיגע מלחמה האט איהם געבראכט. איז דארום נישט העכסט-נא-טירליך, אז דער ענגלישער ארבייטער וואלט זיך שטעלען די פראגע: „ווער דו אי קאס אין?“ וואס האב איך געקריגען פון די אלע זיינען און זיבעציג גליקען? וואס האב איך געוואונען פון דעם, וואס אונ-זער לאנד איז ארויסגעקומען אלס זינער? אמת, אונזער לאנד האט געזינעט. אבער וואו איז מיי זינע? וואס האב איך דערפון?

אוראי, ווען דער ענגלישער ארבייטער וואלט געווען א „סטאטעס“, קענען מאנ-כע דענקען, וואלט ער נאך אביסעל צו געווארט. ווי קען מען דאס אין אזא איילענדיש סטרייקען? ווארט, האב גע-דולד, אפשר וועט מען דאך עפעס טאן פאר דיר. אבער דער ענגלישער ארביי-טער — וואס קענט איהר מאכען? — איז נאך א קנאפער סטאטעס. ער מיינט פונקט פארקעהרט, אז א י צ א איז די צייט עפעס צו טאן, אז האבען דרך ארץ און ווארטען ביז מען וועט איהם צוטרא-גען אלעס, וואס מען האט איהם צוגע-זאגט, וואלט געווען א צו גרויסע ריזיקע. ער דענקט, אז איצט איז די סאמע בעס-טע צייט פאר איהם, אז שפעטער קען עס ווערען צו שפעט, און ווער קען איהם מאכען א פארווארף פאר זיין צו איבער-אוילט, ווער עס ווייס, וויפיעל מאל מען האט שוין געבראכען אלערליי שעהנע צו-זאגעכצען צו די ארבייטער, ווער עס ווייס, אז דער ארבייטער האט נאך קיינמאל דאס מידעסעט נישט געוואונען, ווען ער האט פאר דעם נישט געקעמפט מיט זיין נאנצען כח און מוט?

און נאך א זאך באדייטען די אונד-הען.

צווייטענס, באדייטען די איצטיגע ארבייטער-אונד-הען, אז די אמאליגע, אל-טע ארבייטער-פיהרער האבען זיך איינ-פאל אבערגעלעבט, אז זיי האבען פאר-לאזען יעדע פארשטענדליכע פאר די נוי-טען פאדערונגען פון די איצטיגע אר-בייטער; אז אין דעם משך פון צוויי יאהר האבען זיי זיך אויסגעבילדעט אין א ביר-ראקראטיע, וועלכע איז איצט פשוט א גרויסער שטיין אין וועג פון דער פא-רוערס-שטרעבענדער ארבייטער-באווע-

אינטערנאציאנאלע ארבייטער-וועלט

פון וויליאם מאָריס פייגענבוים

True translation filed with the Postmaster at New York City on Feb. 7, 1919, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

הענט איבער געזעהן וואס פאר א שטעלע

וואס וואלט געליבט פאר די פער צעהן זאכן? אדער ליידען אפמאכען וואס ווי קומט, איבער שווייגען און האל טען אין איין שטיבלעך צו די באלעבאר פנים, פארלייטע און אלע אנדערע משרתים.

קענען די ווייסע מאכער נאכגעבען די פארערוג? וועלען די ווייסע מאכער צושטימען אומגעזעהען זיך צו א לאנד וואס זייער שטיקעל ברויט וועט דארפן עקזיסטירן ווערן בלויז מיט ערד-ערונג און חניפה?

ייערע איינער וואס קען די ווייסע מאכער, וועט נישט צווייפלען אז ווי לאנג דער סטרייט זאל זיך נישט פארציהען — וועט די פארערוג נישט נאכגעגעבען ווערן. פאר זעקס יאָר איז דאס גלייכע צומיילאנג פון דער ארבייט געווען א געזעץ אין דער ווייסע און דרעסס אינ-דו-סטרייט. דאס איז געווען א געזעץ נע-בויט אויף מענטשליכקייט, יושר און דער ספעציעלער לאנד אין דער ווייסע און דרעסס אינ-דו-סטרייט. און דאס דער געזעץ וועט אזוי שנעל נישט אפגעשטאפן ווערן. ווי ווייסע די חוצפה פון די באלעבאר מיט האָס דערנאָכט דיעזען מאל קען מען זעהן ווען מען באטראכט זייער פאר-דערוג, אז צוויי מאל א יאָר זאלען זיי מענען אונטערשיקען אלע זייערע ארביי-טער.

אין דער פארנאנגענהייט האָבען די באלעבאטן כלוקר'ש'ס גע'טענה'ט אז זיי זאגען זיך פאר'ן וואהל און בעסטען פון זייערע ארבייטער, אז די ארבייטער זיינען פשוט זייערע קינדער — דיעזען מאל האָבען זיי ארויסגענומען דאס פראנק און פריי: מאסעס און ערקלערען פראנק און פריי: אין סיווא דארפן מיר זיי — וועלען מיר זיי צאָהלען וויפיל זיי פארדיענען; קומט אָבער סלעקטיס — וועלען מיר זיי נאר מער נישט קאָנען, ארויס פון מיין שאפ.

וואס זאלען די ארבייטער טאן אין סלעקטיס? — דאס זאלען זיי זיך זאגן — ענטפערען די באלעבאטן. זיי, די באלעבאטן, קענען שוין מער נישט טענה'ן, אז זיי וויינען טאממעס צו זייערע ארבייטער-קינדער. זיי האָבען זיך ארויסגעשטעלט אין זייער ריכטיגער געשטאלט און דערפאר מען זיי נאר טולירען.

מייןט איהר דאך, אז זיי וואלטען אין סלעקטיס אונטערגעשיקט אלע ארביי-טער, זאגאר אויב דיעזע פארערוג וואלט נאכגעגעבען געווארען? זיכער נישט, און אָס פאר וואס.

ייערע איינער וואס פארשטעהט עט וואס געזעס און וואס איז באקאנט מיט דער לאנד פון ווייסע און דרעסס-טרייט ווייסע, אז אויב א באס זאל יעדען סיי-זאן דארפן דעראנאנצירען זיין שאפ — וועט ער דארפן דורכזעהן אונגעווער גרויסע שוועריגקייטען. איין בליק אויף אירענער וועלכען שאפ — זאגאר נאָדיר נאָ, קען דאס באשטעטיגען. עס איז אין דעם באָס'ס מוה אָנצוהאלטען ווי ווייסע מעגליך די טלכע ארבייטער פון יאָר צו יאָר. פשוט דערפאר, ווייל די אלטע ארבייטער זיינען שוין געוואוינט געוואָרען צו זיינע סטילס, זיינע מעסא-דען פון שאפ, און צו דעם געשטאפן פון דער ארבייט. ייערע ארבייטער ווייסע אז ווען מען געהט ארויף אויף א נייעם דזשאב מוז נעמען א שטיקעל צייט ביז מען געוואוינט זיך צו א נייעם פלאץ. דאס זעלבע איז אויך מיט'ן באָס. ער מוז זיך צוגעוואוינען צו די ארבייטער און האָבען די ארבייטער צוגעוועהנט צו זיין פלאץ. דער וואס ביים זיינע ארבייטער אָס — קען נישט פארנעמען די פרא-דוקשאן פון זיין שאפ און קען זיך אָפס געפינען אָהן ארבייטער — ווייל קיין אר-בייטער וועט זיך נישט קומען פאר אזא פלאץ. דאס איז נישט נאָר אמת אין דעם ווייסע און דרעסס טרייט, נאָר אין אירענער וועלכען געשעפט, צי קרעמער, בוסשע-ריי, באנקביונעס אדער שניידעריי.

ווען א באלעבאט וואלט געווען גע-צוואונגען צו אומבלייבען אלע נישט איי-געלענע ארבייטער יעדען סיווא וואלט עס פאר איהם געווען די גרעסטע קללה, היינט פאר וואס האָס די אסאסיאציען דאך גע-שטעלט אזא פארערוג, — זיי מינען דאך זיך קיין שלעכטעס זיכער נישט? דער ענטפער איז א נאכ פשוט'ער: ווייל זיי האָבען נישט ברעה אונטערוש-קען אלע זייערע ארבייטער אין ענדע פון סיווא. ווי וועלען בלויז אונטערשיקען די וועלכע זיינען צו גוט אדער צו קלוג פאר זיי, ד. ה. די וועלכע פארערען דאס וואס

די וועלט באוועגט זיך איצט נאכ זיך שטעל. עס איז נאך קיין מאל נישט גע-ווען א צייט וואס האָס געבראכט מיט זיך אזוי פילע אומגעזעהענע. וואוהין געהען מיר? וואס אַרע סאָרס וועלען ווע-לען מיר האָבען, ווען די איצטיגע אומ-דעגרייטע וועט שוין זיין פארזיכער?

קינער ווייסע דאָס נישט, קינער קאן דאָס נישט זאגען מיט אבסאלוטער זיכער-קייט.

א מערסווירדיגע ערשיינונג אין דיעזע באוועגונגען היינט צו טאג איז דער פאסט וואס די פלעקער אליין נעמען אן אנטווי-אין דער באשטימונג פון זייער אייגענעם שיקאָל. עס האָט נאך קיין מאל נישט פאסירט דאָס צום סוף פון א גרויסען קריגע, זאָל דאָס פאָלס אליין ארויסוויי-זען אזוי פילע אקטיוויטעט, זאל אזוי נאכפאלגען און זוכען צו באפעסטיגען די רעזולטאטען פון א מלחמה, נישט פאר'ן פאָלס אירער פאר די שטאַטסלייט. די פלעקער מאכען איבער די וועלט אין דער צייט וואס די ריפלאַמאטען זיענען זיך אין ווערסאיל. עס זיינען פאראן צו וויי-ניג דיפלאַמאטען פון דעם טיפ פון פרע-זידענט ווילסאן וואס זאלען זעהן פאר-אויס, וועלכע זאלען איינזעהן, אז דאָס וואס די ריפלאַמאטען טוען איז פון א קנאפער וויכטיגקייט, וויבאלד די פלע-קער אליין ווילען דאָס נישט באטראכטען פאר וויכטיג גענוג.

וואָס איז דאָס אַזוינס, וואָס עס טוט זיך איצט אפ איבער דער וועלט? די רעאקציאנערע עלעמענטען זיינען גע-צוואונגען דאָס צו באקעמפפן און נישט געפינענדיג פאר דעם קיין אנדער נאָמען רופען זיי דאָס „באַלשעוויזם“, כאָטש די מיסטע פון זיי האָבען נישט דעם מינדרע-טען באגריף, וואס דער ווארט מיינט אין דער אמת'ן.

היינט ציהט אויף זיך ענגלאנד די אויפגעקומענע פאקטען פון אלע פלעקער אר-בער דער וועלט. ענגלאנד איז איצט אין די קלאַהען פון גענעראל סטרייט, וועלכע פארשפרייטען זיך מיט יעדער שטונדע.

וואס טוט זיך דאָרטען? איבערגע-טראַגענע מענער און פרויען שרייען, אז דאָרטען זיינען דאָ באַלשעוויקעס, אז דאָרט איז פארשפרייט געווארען מיליא-נען רוסישע רובעלס, מיט'ן צוועק „אויס-צושלאַכטען“ דעם ענגלישען פאָלס. אַזעלכע ערקלערונגען פאסטען זיך אפער פאר אונזערענער, זיי פאסטען זיך אָבער נישט פאר אינסעליגענטע מענשען. עס זיינען דאָ מיליאָנען מענער אין דער ענגלישער ארמע וואס וועלען באלד געשיקט ווערען אהיים און זיי וועלען דאָר-פון זוכען ארבייט. עס זיינען דאָרט פא-ראַן אנדערע מיליאָנען ארבייטער, וואָס וועלען מער נישט באשעפטיגט ווערען אין

זיי קומט. די לעמעליך, די שטיל-שוויי-גענדיגע, די וואס זיענען איבער מיט'ן קאפ איינגעבויען און פאררויטלען זיך ווען דער באס טוט א קוק אויף זיי — יענע וועט ער האלטען. מיט יענע וועט ער קענען טאן וואס ער וויל. ערעט ער געבען קלענערע פרייען — וועלען זיי דאך נעמען. וועט ער נישט באקומען פיע-לע אנדערע פונקטען פון אנרייכענט — וועלען זיי דאך שווייגען. זיי וועלען דאך פאָלגען וואס פארלייטע און באלעבאטן הייסען, היינט פאר וואס זאל ער זיי נישט האלטען?

און אָס דאָס אייגענטליך, איז דער באהאלטענער מאַטיוו פון די באלעבאטן. זיי האָבען ארויסגעשטעלט די פארערוג פון דיסטשאַרדזשעס אין דריי פארמעס: (1) די דיסטשאַרדזשעס פון דעם אייגענע-ל-נעם צו אלע צייטען און אָהן קיינער רע-טע צו באקלאָנען זיך.

(2) די דיסטשאַרדזשעס פון דעם אייגענעלענע און גאנצע גרופען דורך דער בייטש פון נישט-גלייכער צומיילאנג פון דער ארבייט.

(3) די דיסטשאַרדזשעס פון דעם גאנצען שאפ אדער ווי מיר פארשטעהען — פון אייגענעלענע און גרופען דורך דעם קלאָב פון צוויי מאל אדער איינמאל א יאָר האַלסייל דיסטשאַרדזשעס. דער צוועק איז איינער, און דאָס איז: צו פטור ווערען פון דעם יונג-גייסט אין

אמונישאן מעסאָריס און אויך זיי דאָר-פון עפנינען ארבייט.

דער ערשטער פארלאנג פון די ענג-לישע ארבייטער איז, צו פארקלענערען די ארבייטס שטונדען איבערן גאנצען לאַנד. מאַנכע פארלאנגען אן 48 שטונד-דיגע ארבייטס וואך, מאַנכע 44 שטונד-רען און מאַנכע 40 שטונדען. דאן פאָל-גען אן מאַנכע ארבייטער פארלאנגען בע-סערע שכירות.

דער סטרייט האָט זיך פארשפרייט. עס האָט פאראלייזט די שווייטשענעס אויפ'ן „קלאַר“ (אין גלאזגא, סקאט-לאַנד) און אין בעלפאסט, אירלאַנד; אין ליוערפול און אין אנדערע שטעט. און שטאָרט נאך שטאָרט. ווערען ליידען די נאסען, די קאָרס הערען אויף לויפען, און די באלייכטונג איז אויסגעלאָשען גע-ווארען. עס זיינען דארטען דאָ סטרייטס אין יעדען ווינקעל פון דער פאראייניג-טער קעניגרייך.

בעלפאסט, וועלכע איז שוין לאַנג בא-קאנט אלס „די שטאָרט פון סטרייטס“, איז טויט. און וואסארא לאַנג עס יועט דאָרט זיין אין א וואך ארום, קאן קיי-נער נישט זאגען.

די אייזענבאָהן ארבייטער פון גאנצען קעניגרייך סטראשען מיט א דרעסנעראל סטרייט פאר'ן 9טען פעברואר, מיידען די רעגירונג וועט נעמען צו דעם א שטע-לונג. שוין בוינער, מיידער, מאשיניסטען — צעהנליגער טויזענער פון זיי, פון איין עס לאַנד ביז'ן צווייטען, סטאפען יע-רע שטונדע.

עס קומט אן אינטערעסאנטע איי-געלעייטע פון אירלאַנד. אן איירישע טרייט יוניאן קאָנגרעס איז געווען גע-ווארען אויף דעם 8טען פעברואר. מען גלויבט, דאָס ער וועט זיין ציוואמענע-שטעלט פון די עקסטרעמיסטע „סין פיר-נערס“. עס וועט פארלאנגט ווערען אן אלגעמיינע 44 שטונדיגע ארבייטס-וואך און א העכערונג פון 150 פראצענט אין ווירדזשעס. דער מינימום וועט זיין 12 דאלאר א וואך, אנטשטאם 6 דאלאר, ווי עס איז איצט.

א טעלעגראמע אין „די ניו יארק וואירלד“, רעפערירט ווענען דעם אייר-ישען פארלאמענט, וואס איז פארמירט גע-וואָרען ביי א מיטינג פון די ערוועהלטע „סין פיינערס“ צום ענגלישען פארלא-מענט, זאָגט צווישען אנדערעס:

„סיידען דער איירישע רעפובליקאנער פארלאמענט אינדאָסירט דיעזע פראגראם, ווען נישט וועלען דאָס די ארבייטער פאדע-רען. די סיטואציע רופט ארויס נאכ זיך ערנסטע באטראכטונגען, ווייל עס פיהלט זיך דאָס געוויסע קרעפטען זיינען ביי דער ארבייט, אי אין די ארבייטער קרייזען, אי צווישען די סין פיינערס, צו באשאפען א צושטאנד פון באַלשעוויזם.“

אין פיעלע געגענדען וואו די סטרייטס שאפ און פון די אונטערגענומענע פליכ-טען צו די ארבייטער; צו קאנסטראלירען דעם אייגענעלענע מיט דער בייטש פון דיסטשאַרדזשעס ער זאל נישט וואַנען צו זא-גען א ווארט צו דער יוניאן אדער באקלאָ-נען זיך, צו אונטעקעמען פון איהם די רעכ-טע דורכ'ן צוואנג פון שרעקען מיט הונד-צער. קאמפליינטס — איז א דיס-טשאַרדזש אין אירענער וועלכער פון די דריי פארמעס איבער דיין קאפ.

דער פלאַן איז פיליכט א גוטער, זעהר היטער אויסגעטראכט. אָבער דער חשבון איז שלעכט געמאכט געווארען. צו לאַנג קענען די ווייסע מאכער זייערע באלעבא-טן. זיי ווייסען נאכ נוס אויף וואס זיי זיינען. פעהיג און וועלען זיי-באנענענען לויט זייערע פארדיינעסטען.

די באלעבאטן האָבען אויסגעקליבען די קאמפפס מעסאָריס און די ווייסע מא-כער האָבען אויפגענומען דעם אויפפיר-טע מיט 9 יאָר צוריק האָבען זיי העלדזש געקעמפפט, האָבען געמאכט א רושם אין דער גאנצער וועלט, און יעצט וועלען זיי טאן דאָס זעלבע.

קיין מאל, ווייסע מאכער, זייט איהר נאך נישט אזוי געהעכט געווען אין אייער קאמפף ווי יעצט. מיט מוטה און בא-וואוסטזיין אין אייער רעכט זעצט פאר אייער קאמפף פאר דער עקזיסטענץ פון דער יוניאן, ביז איהר וועט זיענען — און זיענען מוזט איהר!

זיינען פארגעקומען, האָבען די ארבייטער באקומען אלע זייערע פארערוגען, און האָבען זיך צוריקגעקעהרט ארבייטען פאל-שמענדיג זיגרייך. אבער אין גענענער נאך גענענער קומט, אויף זייער פלאץ טויער-רע אנדערע.

מאנכע פאסטען פאסטען זיך צו צו ווייזען דעם גרונד פאר די אויסברוכען אין דער איצטיגער צייט. ענגלאנד האָט נאך וואס געהאט אן עלעקשאן. לאַרד דזשאָרדזש האָט געהאט א גרויסען זיען. די צאָהל שטימען וואס זיינען אפגעגעבען געווארען אין געווע-נערעס ווי אירענער ווען בעפאר, מי-ליאנען מענשען וואס האָבען בעפאר נישט געהאט קיין שטימערעכט, האָבען דאָס בא-קומען, און צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע האָבען אויך מיליאנען פרויען זיך באטייליגט אין דעם עלעקשאן.

דער קאמפפין וואס דער פרעמיער האָט געמאכט פאר זיך איז געווען געציעלט גע-גען דער „לייבאָר פארטי“. אין דער לעצ-טע פאר טעג פון דעם קאמפפין האָט ער געזעט אין די געדיכט באפעלקערטע אר-בייטער קאנדידאטען אלס פאסיפיק-טע, טרויער, אומפאטריאטיש און פאר-רעמער. די גאנצע קאפיטאליסטישע פרעסע איז געווען געריכטעט געגען דער לייבאָר פארטי.

דער רעזולטאט פון דעם איז דאס עס הערשט איצט א גרויסע אונזעריג-קייט דעגרייט אין די ארבייטער קרייזען מיט דעם רעזולטאט פון דעם עלעקשאן.

די רעוואלוציאן אין פארטוגאל איז געווען, וואס מען רופט „א מפייל קינד“. די רעוואלוציאנערע באוועגונג וואס האָט אויסגעבראָכען אין יענעם לאַנד שיינט צו האָבען געווען א רעאקציע פון די ראיאליסטען און סלעריקאלען. דער לייכטזיניגער עמאנעל מיט זיין האָהענצאלערן ווייבעל, וועט זיך דארטען צוריקקעהרען נאך ענגלאנד, וואו ער איז געווען פאר די לעצטע 8 יאָר.

א באמערקענסווערטע זאך ווענען דער פארטוגעזישער רעפובליק איז, וואס יע-דער בלאָף „פון א רעוואלוציאנערען אויס-ברוך“, קאן אריינקומען אין די צייטונג-גען. דורך די 8 יאָר וואס די רעפוב-ליק עקזיסטירט, איז די רעגירונג אומ-געווארפן געווארען, אמוויליגסטענס צוויי מאל א יאָר, און יעדען מאל ווערט אין די טעלעגראמען נאך נישט אָנגעוויזען, וואס דאָרטען האָט בעפאר פאסירט.

וואָס איינער זאל נישט דענקען ווענען די מאַיאריטעט-סאציאליסטען אין דייטש-לאַנד, און זייער שטעלונג דורך דער גאנ-צער צייט פון דער מלחמה, מוז מען אָבער צוגעבען, דאָס אָהן פרעמדע אריינמישער, האָבען זיי אויף אייביג פארניכטעט די לאַנארכיע, וואס וועט זיך שוין קיין מאל נישט צוריקקעהרען.

נאך א שטריך וואָס ווייזט די רעווא-לוציאנערע טעגערעך אין אייראפא, איז דער קאר סטרייט אין בריסעל, וואס האָט פאראלייזט די שטאָרט פאר עטליכע טעג. אפילו אין געלענע פיהלט זיך דער רע-וואלוציאנערע דראגנ. די ארבייטער האָ-יענעם לאַנד האָבען גוט געקעמפפט, אָ-בען געליטען פיער יאָר פון דער דריי-טשער שקלאפעריי, אבער איצטער, ווען אלעס איז שוין אריבער, זיינען זיי נאך נישט אין גאנצען צופרידען. זיי קעמפפן איצט פאר אלגעמיינע שטימערעכט פאר מענער און פרויען, און פון די ווייניג נייעס וואס מיר האָבען באקומען ווענען זייער סטרייט שיינט עס, ווי זיי וואלטען פאר-לאַנגט נאך אנדערע זאכען אויך.

א שטיקעל נייעס האָט צו אונז פאר-בלאָנדזשעט ווענען צוואנענשטיגע אין פארטא ריקא. דער יעהרליכער סיווא פאר ארונטערנעמען פון די פלעדרע דעם צוקער איז אָנגעקומען, ווי געוועהנליך. אבער די צאָהל ארבייטער וואס האָבען געדארפט דזשאבס איז געווען גרעסער, ווי די דזשאבס וואס האָבען אויף זיי געווארט. דער רעזולטאט איז געווען א צוואנענשטיגע, אין וועלכען צוויי פער-זאן זיינען געהרג'עט געווארען און זי-בען זיינען געווארען פארוואונדעט.

(שלום אויף זיין 20)

די לעבענס - פראבלעמען פון דער ארבייטער מיידעל

פון דזשוליעס סטוארט פאנימין

וויס קעמט דא אריבער מיט זיין
שכירות צו קענען מאכען א לעבען אין
בעסערע ארבייטס באדינונגען, וואס זי
פון דער צווייטער ווייט צו לעזען איהרע
לעבענס פראבלעמען אין איהרע פאר-
דענגטע אומשטענדען. - נים בלויז ווי
צו באקומען מערער שכירות, נאך ווי צו
פארברויכען די נייבאקומענע פרייע צייט
אום צו וואקסען און זיך ענטוויקלען, דאס
זיינען די פראבלעמען פון דער ארגאניזא-
ציאן פון לעבען, אפגעזונדערט פון דער
ארגאניזאציאן פון ארבייט. און אלס א
צוגאב צו דעם אלעם, האט נאך פאר זיך
די פרוי פון ארבייטער קלאס די פראגען
פון ביזדונג, פון ערציהונג, ווי אָנצו-
האלטען דאס געזונד און די אייביגע פאר-
גע פון ווייבליכקייט און מוטערליכקייט.
מיר זיינען, דעריבער פארנומען, נים בלויז
מיט'ן קאמפף פאר ברויט, נור אויך, ווי
צו באקומען גליקזעליגקייט.

דאס אלעס, און נאך א סך אנדערע
פראגען, וועל איך, מייערע פריינד, פֿרד
בירען מיט. אייך דיסקוטירען, אין די
קאָלומס פון די „נערעכטיקייטן“. לאָסיר
אומטראכטען אונזער לעבען, ווי עס איז
און ווי דאָס האָט געקאָנט זיין. לאָסיר
ניט באדויערען וואס מיר זיינען פראלע
פאָרשער און וועל, ווי פיעלע טוען עס,
צו אנמאלפונג אין די ריידען פון די בור-
שטאוויע. לאָסיר בעסער עמפאנגען יעדען
צוריקשטויס, זיך ניט אפשטעלען פאר
יעדען קלאפ וואס מיר באקומען, ווארום
דאָס זיינען אָס די קלענע און צוריקשטוי-
סונגען וואס מיר באקומען, דורך וועלכע
מיר זיינען געקומען צום באוואוסטזיין און
אונז פאר א נייע וועלט. מיר פאר-
לירען די וועלט צו באקומען די וועלט, צו
דער ערשטוינגע פון פיעלע, איז עס דער
ארבייטער, דאָס קינד, פון אומגליק, דער
פארשמויסענער, וועלכער האלט איצט
ביים איבענעהמען די וועלט. און מיר
דארפן ניט פארקויפן אונזער געבורט-
רעכט, אונזער שטאנד, פאר א פעטער קא-
שע! מיר דארפן ברענגען דער וועלט,
פון פאר זיך אליין, א נייע וועלטלעכע
אונג פון לעבען, א נייען צושטאנד פון
ליקסעליגקייט און מענשליכקייט.

דער קאמפף פאר דער עקזיסטענץ פון
דער וויסנשאפטלער יוניאן

ליבערמאן.

וואָל דאָס שמערען זייער הארמאָני; וואָס
וועניגער שלום עס וועט זיין צווישען זיי
— אלץ וועניגער וועט זיין זייער מאַכט.
אין אנדערע ווערסער, די באלעבאסיס
וויילען שמערען די אייניקייט צווישען
די יוניאן ארבייטער. שמעלט זיך פאר
וואָס עס וועט פאסירען אין אַ שאַפּ, ווען
די ארבייטער זאלען באַרויבט ווערען פון
זייער רעכט אויף גלייכער צוטיילונג פון
דער ארבייט? לאָמיר זאגען אז אין אַ
שאַפּ זיינען באַשעפטיגט פינף און צוואַנ-
ציג ארבייטער און עס איז דאָ ארבייט
וואָס טרעפט אן אויף צוויי הונדערטס און
פופציג דאלאַר. לויט דער רול פון גליי-
כער צוטיילונג פון דער ארבייט וואָלט
יעדער ארבייטער געקראנען ארבייט אויף
צעהן דאלאַר דורך דער וואך. לויט די
באלעבאסיס'ס נייע פארערונג וואָלט זעהר
מעגליך פאסירט דאָס פאלגענדע: צעהן
ארבייטער וואָלטען געמאכט צו צוואנציג
דאלאַר א וואך און די איבעריגע פופציג
ארבייטער, צו דריי דאלאַר א וואך. ווער
וואָלט עס געווען צווישען די גלייכזע?
די וואס זיינען דעם באלעבאָס' חסידים,
וואָס זאנען קיין מאָל נישט א הויך ווארט,
וואָס פאדערען נישט וואָס זיי קומט, וואָס
טוען, וואָס סאַטע-מאַטע, גוטע-לייט, בא-
לעבאסיס און פאַרלייסע הייסען זיי.

ווער וואלט געווען צווישען די סוף
צעהן? די וואס זיינען אין פרייז קאמיר
סעס, וואס געהען צו מיסינגען, וואס פיה
לען אז זיי זיינען מענשען און וואס בא-
שמעהען אויף וואס עס קומט זיי. זיי
גאטירליך וואלמען געווען די גיטעווינד
סע בירגער.

וואס פאר א געפיהלען וואלטען דאן
הערשען צווישען די גליקליכע צעהן מיט
די פארשטויסענע פופצעהן?

די געפייהלען גיט פון יונגאן לייט, גיט
פון פריינד, נאך פון שונאים. די פופ
צעהן וואלסטען געפייהלט אז די צעהן נע-
מען אונזע זייער טייל פון דעם ביסען
ברויט, אז זיי, צוזאמען מיט די בעלי
בתים שעהען אויף איין זייט פון פארקען
און די פופצעהן אויף דער אנדער זייט.
די מאכט פון די ארכיביטער וואלט געווא-
רען צוטיילט אויף צוויי און איין טייל

די ארבייטער פרוי דורכצונעהן א לענגע
רען אין שווערערען וועג ווי דער ארבייטער
מאן. די אידעע פון ארגאניזאציען האט
גענומען דורכדרינגען די פרויען ארביי-
טער א סך שפעטער און עס באקומט, דער-
פילכער, א גרעסערען ווירעשטאנד פון
ריכטע זיימען; דער פרוי'ס איצטיגער
אריינברעמען אין דער אינדוסטריע, איהר
רע קלענערע שכירות און גרעסערע עקס-
פלאטאציע, צוזאמען מיט די אלטע טרא-
דיציאנען און פאראורטיילע, — דאס
אלעס שטרעבט צו פארקלענערען איהר
אקטיוויטעט. אונגליקליכער ווייזע פא-
סירט נישט וועלכען, דאס אוועלכע פאראור-
טיילע באאיינפלוסטן גענען איהר, אפילו
די אייגענע ברידער ארבייטער, איהר-
פאראשטעלען דעם וועג אריינצוקומען אין
מאכע ברענשטעס פון דער אינדוסטריע
און ארגאניזאציען. די ארבייטער פרוי
האט אויך צו קעמפפן מיט איהר אייגע-
נער שוואכקייט, אינדיווידועל און קאללעק-
טיוו, פונקט אזוי גוט ווי גענען די עקס-
פלאטאציע פון איהרע בעלי בתים.

עס איז אבער ווערט צו גערענקען,
דאס דער קאמפף גענען עקספּלואטאט-
ציע איז בלויז איין טייל פון דער אָנ-
טעריינגונג פאר א נייע לעבען, און דאס
צוזאמען מיט דעם מוז געהן האנד אין
האנד דער קאמפף פאר ענטוויקלונג. דער
קאמפף אום נים צו ווערען „א זאך“, איז
א גענאטיווער, א צוזאמענשטויס מיט
שטאלאטעריי, ווערענד דער קאמפף צו
פערזענליכקייט איז א פאָזיטיווער, א היי-
סער שמערבען צו פרייהייט. די פראבלע-
מען פון דער ארבייטער מיידעל ווערען
אלץ מעהר אייגענטימליך, אלץ מעהר איהר
ייגענע און אלץ מעהר פארשיעדען פון
דער פראבלעמען פון דעם ארבייטס-מאן,
וואס ווייטער מיר געהער אוועק פון דעם
קאמפף אומס דאָזיגן“, צו די ארנא-
ליזאציען פון לעבען. ווערענד פון איין

קע איהר מענשליכקייט. צו ליעבען שער-
קייט און באקוועמליכקייט, און נעפניגן
שמוץ און מיאוס'קייט, צו בייניקען נאך
א באליעכטער היים און וועמען ליעב
צו האָבען, און נעפניגן דעם שאפ מיט
זיינע לאנגע שמונדען פון פראצע, צו וויי-
שען נאך פריערען און אפרוה און צו נע-
פיגען סומעל און נויט; צו וועלען לערנען
און וואקסען, זיך ענטוויקלען און ווערען
פארשטיינערט און אונטערדריקט! אָפּ-
צוגעבען דריי פערטעל פונ'ם לעבען צו
דער מאשין און איבערלאזען בלויז איין
פערטעל פאר זיך אליין און אויך אים דער
קליינער טייל אפילו וואל ווערען צוריסען,
פארניכטעט דורך אויסגעמאכטע טקייטס און
עקעל. אָט דאָס איז די טראגעדיע!

און, ווען ניט די יונגע גילדער, מיט
זייער שטארקען חשק זיך צו באוועגען,
דער קערפער דורשטענדיג נאך לופט און
זון-שיין, די הארץ דורשטענדיג נאך
שטארקע געפיהלען און די נשמה דורש-
טענדיג נאך ליכט, — ווי לייכט וואלט
עס דאן געווען צו ווערען איינס מיט
דער געמאכטער וועלט! וויצט ביי איהר. זייער
נען מיר אבער מעגשליך! מיר מוזען לעד-
בען! מיר דארפען פיהלען! מיר וויל-
ען וואקסען! און צוזאמען מיט ל ו -
א י ז ע, די קליינע געהאטן פון פא-
ריוז, שארפענטאר'ס אפערא מיט דעם
זעלבען נאמען, רופען מיר אויס, „פאר-
שאלטען זאל זיין דער עינגיגער וואס וויל
דערשטיקען דעם פרייען וואונש פון די
נשמה, וואס וועט און רופט נאך ליכט,
וואס פארלאנגט א חלק פון לעבען.”

פון אזעלכע געדאנקען ווערען מיר גע-
ריהרט, אמאל באוואוסטזיניג, און אמאל
גאר אונבאוואוסטזיניג. מאנכעס מאל
דריקט זיך דאס אויס בלויז דורך א שטיי-
לען לעכצען, דורך א קוים באמערקבאר
רעד אונרוהיגקייט, דורך א שוואכעס פאר-
לאנג, וואס זאגט אונז אן וואס מיר פאר-
לירען. אָבער ווען דאָס וואקסט אויס אין
א שטארקען פארלאנג, ווען דינעזע אומד-
רוהיגקייט וואקסט אויס אין א גרויסער
אומצופרידענהייט, דעמאלט וועט אונז
שוין קיין זאך גיב שטעלען צופרידערען
אויסער א נייעס לעבען, א נייע וועלט,
אין וועלכער א ל ע וועלען קאָנען לעבען
אמת מעגשליך.

לאָמיר אָבער ניט דענקען, דאָס מיר זיינען שוין אין נאנצען פאר'ששט צו אזא לעבען, ביז דאָס אָנקומען פון דעם גרויסען טאָג פון ערלעזונג, פון באַפֿריי־אונג, ווען עס וועט אָנקומען די אמת'ע ברידעריליכקייט. אונזער פארלאנג, אונזער פאדערונג איז פונקט אזוי גוט פאר איצט ווי פאר די צוקונפט, פאר היינט, ווי פאר מאָרגען. מיר האָבען אונזערע לעבענס אויפגאבען מיט אונז שוין איצט, און סיידען מיר זיינען גענוג שטארק אין געדאנק און כאראקטער, זיי באגעגענען פנים על פנים ווי זיי ערשיינען, וועט ניט קומען יענער מאָרגען. אויב מיר זיינען גוט בראו אין גענוג אינטעליגענט צו באזייטיגען די איקלען פון די גענעט-ווארט, וועלעך מיר קיין מאָל ניט דער-גרייכען די ברכות פון דער צוקונפט.

דאס פראבלעם פון דער ארבייטער פרוי היינט צו טאג, ווי איך זעה דאס, איז צווייפאכיג: א פראבלעם פון ארבייט און א פראבלעם פון לעבן. פון איין זייט שטעהט די פאבריק, אין וועלכער די ארבייטער מיידל איז בלויז א זאך, פון דער צווייטער זייט דאס לעבן, וואו זי איז א פערזאן. זי דארף קעמפן אפ צושוואכען און איינצוהאלטען יענע כחות וואס ווילען פון איהר מאכען בלויז א זאך און ערציען און אויפלעבען יענע, וואס הויבען איהר אויף צו א פערזענליכקייט. אט די איינפאכע, קורצע לעבנס פילאזאפיע ענטמאלט אין זיך דעם גאנצען ארבייטער קאמפאט און די ענטוויקלונג פון ציונילאציאן.

דער קאמפף גענען דעם, ווי איך רופ
עס, אום ניט צו ווערן "א זאך", איז אין
מיעלע הינזיכטער דער זעלבער פאר דעם
ארבייטס מאן, ווי פאר זיין שוועסטער,
די ארבייטער מיידל. דאס איז א צוואר
מענטשמיס מיט יענע אלע כחות וואס
וואלמען וועלען מאכען פון ארבייטער א
מאשין, לאנגע ארבייטס שמונדען, ניד
ריגע שכירות, ניט רעגולערע באשעפטי-
גונג, שלעכטע סאניטארי צושטענדע. די
ארבייטער זוכען דיעז צושטאנדען אפצו-
שאפען, אדער ווי ווייט מעגליך אויסצו-
בעסערען, דורך דער קראפט פון פאראיי-
ניגונג. אבער אויף דעם געביט האט

אונזער רעדאקטאָר, פריינד יאנווסקי,
האט מיר פארנעשלאָגען א זעהר צופריד-
ענשטעלענדע און אנגענעהמע אויפגא-
בע — זיך מיט אייך דורכצורידען וועגען
איינער לעבענס־פראבלעמען, וועגען די
עבענס פראבלעמען פון די פרייער פונ'ם
דרייטער קלאס. איך האב געלעבט מיט
אייך, איך האב זיך געטויילט מיט אייך
און אייערע פריידען און ליידען, איך האב
געזעהן וואס דאס לעבען גיט אייך און
וואס עס וואלט אייך קאנען געבען. איך
האָב אבער, דאָס אונזער קאָרעספּאָנדענט
זעט גיט זיין דורכאויס איינזייטיגס. מאַג-
ענס פון אייך, האָב איך, וועלען מיר שוין
זען אויף דעם אדרעס פון „גערעכטיגקייט“
און מיר איבערגעבען וועלכע אויפגאבען,
דער „פראבלעמען איהר האָט געהאט און
זוי איהר האָט זיי געלעזט. אדער אפשר
זיינען זיי נאך גיט געלעזט געווארען,
זיין מיר קאנען זיך ביידע צונויפריידען
אום צו באקומען א גוטע עצה.

די פרויען פון אלע קלאסען האָבען
ייערע באוועגערע אייגענטימליכע פראכ-
עמען, זייערע שוועריגקייטען אין דעם
וועגלייכען לעבענס קאמפף. דורך דער
חרות לאנגער געוועלשאפטליכער ענטוויק-
לונג איז די פרוי באלאָדען געווארען מיט
פעציעלע לאסטען און זי האָט איבער
געפונען שטערונגען אין איהר וועג, צו
פרייער ענטוויקלונג. צו זיין א פאל-
טענדיגע פרוי און אויך אין דעזעלבינער
זייט א פאלטענדיגער מענטש — דאס
איז די אויפגאבע פון דער היינטיגער,
אָדערער פרוי. צו אפט איז די פרוי
געווען געוואונגען זיך באנוגענען בלויז
איהר ווייליכקייט אָהנע אייגענע
מען אין דער ספערע פון דער גאנצער
ענשהייט. אבער לאנגזאם, און מיט
על אָנשטרענגונג האָט זי זיך דורכגע-
עמפפט א וועג אין דער וועלט. מיט אן
ייניקייט וואס איז געבאָדען געווארען
פון געמיינזאמען ליידען, געמיינזאמען
נעכטליכען און געמיינזאמע אינטערעסען,
— האָבען די פרויען זיך צוזאמענגענומען,
דאָ צו באנוצען מיט דער פאראייניגטער
דאפט פארצוברייטען א בעסערע וועלט
און זיך אליין און פאר דער גאנצער
ענשהייט. די פרויען באוועגונג האָט
געמפפט צוזאמען, זייט ביי זייט, מיט
ער ארבייטער באוועגונג פאר פרייהייט,
לייכטייט בירדעליכקייט, און זייט
זייט זייט שניידט איצט די פרוי מיט'ן
רבייטער די פרוכט פון דעם זעען.

די פרויען פון אלע קלאסען האבען
ייערע שוועריגקייטען אין האמפא פאר
ייער ערלעונג. די פרוי פון די מיטעל-
קלאסען וויל מעהר מאכט, גרעסערע אינדרי-
דעוועל געלעגנהייטען, פרייהייט און
אנאנאמישע אונאפהענגיקייט. די בא-
אוסטע ענגלישע שרייבערין, אליז שווי-
גער, אין איהר וואונדערבארען בוך „פריי-
זון ארבייט“, האט פארטרעפליך פארנע-
טעלט זייערע קרוינערס, ווען זי רופט
זי: „מיר פארלאנגען די גאנצע פעלד
אן ארבייט פאר אינער פראווינץ.“ די
אויסזעצער פרוי, פון דער צווייטער זייט,
זינט באאונדוהיגט וועגען א געלע-
גנהייט צו ארבייטען, און צו ארבייטען
ווער. זי האט נאך צופיעל געלעגענהיי-
טען. זי האט ניט צו ווייניג „עקאנאמישע
פרייהייט“, אפטמאל האט זי דאס נאך
צופיעל. אבער דיעזע „פרייהייט“ דריקט
אן אפט מאל אין דער פרייהייט פון דעם
מאן איהר צו עקספּלואטירען. זי איז
ערגעסען פון די פרויען פונ'ם ארבייטער
קלאס זיינען פיעל אין געגענוואץ צו די
נימערעסען פון יענער פרוי, כאטש יעדע
פון זיי קעמפט פאר פרייהייט, לויט
איהר אייגענעם באגריף פון פרייהייט, די
אויסזעצער פרוי האט געווענליך איהרע
זייגענע דאוות. זי איז ניט בלויז א
פריי, זי איז אויך אן ארבייטער אין שאפ.

באלאנגט סאקע צום פרויען געשלעכט,
איז אבער אויך א פראלעטאריע. ווייב-
קייט, פאטערליכקייט, מאשין-שקלאפע-
ן — דאס איז די דרייאייניגקייט וואס
גערמאניזם דעם שיקסאל פון דער אר-
ימער מידעל. וויפיל זעטן שטאנדראפ-
עקייט מען דארף דאס באוועזען צו פיה-
רן א ריכטיגען לעבען אונטער דיעזע
משטענדען. עס איז שווער אפילו צו
האלטן בלויז א מאשין, ווארום אפילו די
דלאך, און שרייפלאך ארבייטען זיך
אין, און די רימענס רייסען זיך אפט
בער. אבער צו זיין א מאשין און אין
דעזעלבער צייט א מענשליך וועזען —
דאס איז דער פראבלעם. די הויפט טרא-
דיע פון דער ארבייטער פרוי, איז טא-

פון דר. אסתר לוריע.

טורג, איז די באליעבטסטע פערזאן אין דייטשלאנד. אפילו היינט, וועלכער האט מיט זיין צינגלע קיינעם נישט געשאנע וועט, האט איהם נישט געטשעפעט. אויך מעהרינג האט לעב געהאט און געאכטעט לעסינג'ען. דאס האט איהם נישט גע- שטערט צו ווייזען, אז די דייטשע קרי- טיקער פארשטעהען איהם נישט ריכטיג. די ליטעראטור בפרט און די קונסט בכלל האט געצויגען מעהרינג'ס אויפגעקומע- קייט. אינטערעסירענדיג זיך מיט דער קונסט, האט איהם באשעפטיגט די פרא- גע: וואס האט דער פראלעטאריאט בא- שאפען אויף דיעזען געביט? אין דער „נייער צייט" האט ער אָנגעפיהרט א ניסטריוכע פאלעמיק וועגען דיווער פרא- גע.

מעהרינג איז געווען א זוהן פון א-בור-
זשוואזער פאמיליע. אן ערציהונג האָט ער
געקראנען א ברוזשוואזע, א בילדונג אן
אקאדעמישע. דער טעמפעראמענטפולער,
הייס-בלוטטיגער מעהרינג איז ניט געווען
צופריעדען מיט'ן אלטענליכען לעבען. ער
איז געווען אן אידעאליסט. עס האָט
אבער אָפגענומען צענוג צייט, ביז ער איז
געווארען א מיטגליעד פון דער סאציאל-
דעמאָקראטישער פארטיי. אין עלטער
פון עטליכע און צוואנציג יאהר איז ער
געווארען א מיטגליעד פון דער בירגער-
ליכער דעמאָקראטישער פארטיי, דיעזע

פארטיי, וועמען פיהרער יאקאבי איז גע-
ווען, איז געווען דאקטאר. איהרע מיט-
גליעדער האבען סימפאטיוורט מיט די
אסאציאטישע אידעען און זיינען גע-
שטאנען אין פערזענליכען און גייסט-
ען פארקעהן מיט די פיהרער פון דער
אסאציאלערעמאקראטישער פארטיי. די
מיטגליעדער פון דער בינערליכער דע-
מאקראטיע זיינען געווען אידעאליסטען,
וויסנשאפטליכע מענשען. בעבעל
איז ליבעקנעכט האבען סימפאטיוורט מיט
זיינען קרייז און פלענען זיך טרעפען מיט
די באדייטענדע מיטגליעדער פון דיווער-
סאריי. לויט'ן דייטשען מנהג פלענען
זיי זיך טרעפען אין א רעסטאראן ביי א
לאז ביער. ביים ביער פלענען פארקור-
צען די היציגסטע דעבאטען, און ניט
גיין מאל פלעגט פאסירען, אז ארויסגע-
הרגדי פון רעסטאראן, האט די קאמפא-
ניע איבער א נייע אָננעהויבען צו דעבא-
טירען. מען פלעגט דאן אריינגעהן אין
א צווייטען רעסטאראן און פארטזעצען
איר ארכייט ביי א גלעזעל וויין אדער א
וואסל ביער. די דעבאטען פלענען זיך
פאט ציהען ביז פריהמארגען. דער
וואס פלעגט אריינטרונקען אין דער זעל-
בער צייט. בעבעל איז געווען א קנאפער
ארינקער, ליבעקנעכט פלעגט קענען

צו וואס, נינאמטשא! איהר וועט
נאך דארפן זיך אויסמאן אויך די זאקען
וואו איהר קענט זיך פארקיהען. דערצו
הארשטעה איך נאך ניט אין מעריצין.
זרינקט בעסער טעג. — און דער סט-
ענט האט זיך ווייטער פארטיעפט אין
יין לעזען.

מיט א טיפען זיפץ האָט זיך גינא
וויפנעהויען פון איהר אָרט און געווען
ענט זיך מיט'ן סטודענט.

צוריקקומענדיג אין איהר צימער, האָט
 זיך נינא געזעצט אויף איהר בעטעל און
 ארויסגעלאָזענדיג איהר קאָפּ, האָט זי
 אַרויסגעזעט:

— א. ס' ארא לומפען די מענער זיי-
ען! אפילו קיין איין ריכטיגער איז צוויי-
זען זיי נים פאראן!

וויידער א נעקראלאג, וויידער א פאר-
וסט, וויידער איז נעשטארבען א סאציא-
ליסטישער פיהרער, און וויידער האָט דאָס
אסירט אין דייטשלאנד. דעם מאָל אָבער
איז דער טויט נים אזוי טראגיש, אבוואהל
ער פארלוסט איז אזוי גרויס. פראנץ
עעהיינג איז נעשטארבען אין עלטער פון
77 יאָהר, פון אַ קראנקהייט. ער האָט
אלאנגט צו איין דור מיט ווילעהעם
עבנקעכט, בעבעל, זינגער און אנדער-
ע. אין די סאציאליסטישע רייהען איז
דאָ אבער אריינגעטראטען שפעטער פון

מעהרינג איז געווען א מאן פון פערער. אין זיין שרייבער טאלאנט איז געלעגען זיין נאנצע קראפט. אלע זיינע עהניגקייטען האט ער קאנצענטרירט אין ער פערער. מעהרינג איז געווען א עמפערמענטפולע, טיעפע נאטור, א יעדענשאפטליכער קעמפפער. דעם קאמף האט ער געפיהרט מיט דער פערער. מעהרינג איז געווען אן אקארדמיקער, א טאקטישער, א וויסענשאפטספארשער און יבלער. אויך די ארבייט פלעגט ער הורען מיט דער פערער. מעהרינג איז געווען א ליידענשאפטליכער היסטאריקער. מיט ליבער און מיער פלעגט ער זיך יינטאן אין די געשיכטליכע פארשונגען, פארנאנענהייט פלעגט ער אויסלעבען, זיין טויטע בוכשטאנען פלעגט ער איינ-

פריצען גייסט און נשמה. ער האט
גשאפען די געשיכטע פון דער דייטשער
אציאל דעמאקראטישער פארטיי, — א
ייסערווערק. זיין מעדער האט פון
היטלאך און ברעקלאך, פון ראקומעני
און פראטאקאלען געשאפען אן אונ-
טערבליך ווערק. צוליב זיין מעדער
זי ער געווארען א באקאנטע פיגור. צו
עב זיין מעדער האט מען איהם ליעב
האט זיין געהאסט. פאר זיין מעדער
געבען געצייטערט זיינע פיינד.

מעהרינג איז געבארען אין דער דיי-
שער פראווינץ, פאמעראניען. די שעה-
גענער איז די היימאט פון גרויסע
רישע פאָעטן און נאציאנאליסטען. די
עווע איז פאר מעהרינגען געבליבען זיין
נאָ לעבען זיין לעבלינגס-באשעפטי-
ג. ער איז אייגענטליך געווען דער
ניגער טעאָרעטיקער, וועלכער האָט
וועקעשטעלט די ליטעראטור אויפ'ן
רוקסיסטישען באָדען. ער האָט ער-
ערט די ליטערארישע שטרעמונגען אין
זאמענהאנג מיט דער עקאָנאָמיש-פאָ-
טישער לאַגע אין לאַנד. ער האָט אַנ-
פאנגען זיין סעמינאָריס אויף דיעזען
ביס מיט אַן ארטיקל וועגען לעסינגען.
סינג, דער גרויסער דייטשער דראַמאַ-

— אך, די האַנד טוט אזוי וועל.
 מתמא וועט איהר אויך וועלען זי בא-
 קען.

— צו וואס? — האט דער סטודענט
ענטפערט. — טרינקט טעע.
טרינקענדיג דעם טעע, האט נינא אלץ
יפצט:

— אוי, ווי עס טוט וועה! איך ווייס,
הער זייט ניט ווי די אנדערע, אייך גע-
וויי איך. אפשר וואלט איהר א קוק
סטאן און בעזאגט מיר וואס צו טאן?
— צו וואס? איך בין דאך ניט קיין
דיקער.

— באקוקט פאָרט, — האָט נינא גע-
 ספערט איינגעשפאָרט און זי האָט
 ס'געמאָן איהר בלווקע.
 — יא, אַ סיניאַס, — האָט דער סטער-
 געט געזאָגט און ווייטער גענומען זיך
 צו לעזען.

נינא איז געבליבען זיצען מיט דער
קעמער פלייצע.

— איהר וועט זיך נאך פארקיהלען.
ט זיך בעסער אן.

נאך א לענגערען שוויגען האט נינא
מ א ציטערנדיגער שטימע זיך געווענדט
דער צום סטודענט:

— דער לומף האט מיר אוין א קניפ
טאן אין די קני. ווייזען אייך? — און
ווארמענדיג אויף קיין ענטפער, האט
אנגעהויבען אויסצוהויבען איהר קלייד.
דער פטורענט האט איהר איבערגע-

אריינניסען, און מעהרינג האָט נאָר גע-
טוינט אויף די זאכען.

די בירגערליכע דעמאָקראַטען האָבען אַרויסגעגעבען אַ צייטשריפט „די צור-קונפּט“. גיירא ווייס איז געווען דער רעדאַקטאָר פון דיווער צייטשריפט. ווער גען ווייס'ען האָט זיך מעהרינג אויסגע-דריקט אויף די בלעטער פון דער „נייער צייט“, אז „ער באלאנגט צו די בעסטע סטיליסטען פון 19טען יאָהרהונדערט.“ ווייס איז געווען פאר מעהרינג'ען אן איר רעדאַל אין זשורנאַליסטיק, פון איהם האָט ער זיך געלערענט. דער לעהרער האָט אָבער געפונען, אז דער שילער האָט איהם איבערגעשטיגען. ווייס פלעגט זיין ענט-זייניקט פון מעהרינג'ס אַרטיקלען, ניט קר-קענדיג אויף דעם וואס ער איז ניט גע-ווען מיט איהם איינפארשטאנען פרינצי-פּיעל. „די צוקונפּט“. און די וואכענ-צייטשריפט „וועג“, האָבען לאנג ניט עק-יוסטיטירט. דיווע אראנגען זיינע געווען פון פיינעם סטיל, פון די ראדיקאַלעס אידעען, און זיינען חוץ דעם אויך געווען קאמפּפּס-אַרנאנען. אזוי איז „די צור-קונפּט“ אַרויסגעטראטען מיט אַ פרא-טעסט גענען בעבעל-ליעכענעכטס ארעסט, דעם פראטעסט האָבען באגלייט הונדערט יידישע אַרבעטער.

צווישן די אונטערנעשריבענע. דאן האָט
די רעגירונג פארמאכט „די צוקונפֿט“ און
„דעם וועג“. מעהרינג איז געווען א
מיטארבייטער פון ריעזע צייטשריטען.
אזוי ווי פון זשורנאליסטיק האָט ער גע-
מאכט א לעבען, האָט ער געמוזט שריי-
בען אין א וועניגער ראדיקאלען ארטאן.
ער איז געווארען דער בערלינער קאָרעס-
פּאָנאָדענט פון דער „פראנקפורטער ציי-
טונג“. מעהרינג האָט ניט געענדערט זיין
וועלאנאשוואונג, ער האָט בלייב געביטען
די צייטשריט, און דאָס האָט געהאט א
רויסע באדייטונג. „די צוקונפֿט“ און

דער "וועג" האָבען געהאט אַ קליינעם
הריוז לעזער, די פראַגרעסיווסטע און גע-
ילדעמסטע. "די פראַנקפורטער ציי-
ונג" האָט געהאט אַ מיטל טעמפערען
הריוז. מעהרינג'ס אַרטיקלען האָט מען
בערגעלעזען צוליבע זיין סטיל, צוליבע
זיין טעמפערמענט, צוליבע זיין גייסט.
צוליבע דעם זיינעם די אַרטיקלען געווען
זינטער פראַפאָנאָנדא מיטעל. דיזע אַר-
טיקלען האָבען אויך געזוכט די סאציאַל-
יסטישע פיהרער, ווייל זיי פלעגען גע-
ען אַ גרויסאַרטיגעם ביכר פון קולטורע-
ען און סאציאַל-פאליטישען לעבען אין
ערליין. אין אַ צייט שפעטער טרעט
געהעריג אַרויס פון דער צייטונג, און
גערט אַ מיטגלידער פון דער סאציאַלער-
אָקראַטישע פארטיי.

מעהרינג איז געווען א שטימונגס
געש, א העפטיגע נאטור, א הייזקאפ.
ער פלעגט שנעל ווערען באנייטערט פון
זאך, פלעגט אבער אויך אפט אבקייד
ען. דאס האָט אויך פאסירט אין בא-
זונצו דער סאציאלדעמאקראטישער פאר-
וויי. ער טרעט ארויס, און איז א לאנגע
ייטס איינער געגנער. דאן ווערט ער א
ייטס אריינער פון דער „פאָלקסצייטונג.“
ער ארבייט דאָ לאנג, ביז ער טרעט ארויס
זעלבסט אן אינצידענט. א באוואוסטע
ערלינער אקטריסע ווערט גע'משפט',
עהרינג טרעט ארויס עפענטליך פאר
ייהר. לינדאו, דער באוואוסטער דרא-
מאטור, איז דאן געווען דער אלמעכ-
טיגער. ער איז געווען גענען דער אק-
טריסע, און זעלבסט איהם מוז מעהרינג
רויסטרעסען פון „פאָלקסצייטונג.“

מעהרינג איז געווען א העפטיגע נא-
דור, אבער אן עהרליכע. ער איז ארויס-
געפארן פון דער סאציאלדעמאקראטי-
ער פארטיי, האָט געשריבען געגען איהר,
געשריבען אבער, וואס ער האָט געמיינט.
ען ער האָט באארבייט זיין געשיכטע
דער סאציאלדעמאקראטישער פאר-
טיי האָט די רעגירונג איהם געוואלט אונ-
טערזוכען, אז ער זאל אייניגע פאסירונ-
גן באלייכטען, ווי זי האָט געוואלט. גיט
דערינג? אבער האָט מען געקענט אונ-
טערזוכען.

מעהרינג איז געווען מריהער זון
א מען-מענש. זיינע פראגרעסיווע א-
דעען פלעגט ער ארויסזאגען אין די צייטן
שריפטען, אין וועלכע ער האט געארבייט.
די סאציאליסטישע פארטיי האט נאך נישט
געהאט איהרע פעדיאטישע צייטשריפטען,
ווייל די רעגירונג האט דאס נישט ער-
לויבט. אין די ניינציגסטע יאהרען אבער
האט מען א געקענט ארויסגעבען פער-
דישע צייטשריפטען. מעהרינג האט דאן
געזעהן, אז בלויז אין דער סאציאליסטי-
שער פרעסע וועט ער קענען רעדען זאגן
פריי, בלויז דארט וועט ער קענען זאגען
דעם ריינעם אמת, און ער ווערט ווידער
א מיטגלידער פון דער פארטיי. די פאר-
טיי ווידער האט געזעהן, אז אזעלכע זשור-
נאליסטען ווי מעהרינג האט זי וועגן, און
זי האט איהם איינגעלאדען צו רעדא-
טירען די „ליפציגער פאלקס-צייטונג“,
וועלכע געהערט צו די גאנצעהענטסטע סא-
ציאליסטישע סענאליכע צייטונגען. מעה-
רינג איז אויך געווען א צייט דער רעדא-
טאָר פון דער „נייער צייט“ און עצה-
דליגע יאהרען איינער פון די גאנצענטסטע
מיטארבייטער, די רעכטע האנד, פון דעם
ארנאן. וועגען זיינע ארטיקלען האט זיך
בעבעל אויסגעדריקט אויף א פארטיי טאג,
„פיעלע פון מעהרינג'ס ארטיקלען געהער-
רען צו די פערל פון דער דייטשער
זשורנאליסטיק.

מעהרינג איז געבליבען זיין גאנצעם
לעבען א העמטיגע נאטור, א שטימונגס-
מענש. מיט דער רעדאקציע פון דער
„נייער צייט“ האט ער זיך נישט געקענט
איינלעבען. די לעצטע האט פון דעם
וועגען איהם צוליעב דעם נישט געשאצט
וועגינער. פונקט מיט צוויי יאהר צוריק
האט די רעדאקציע געפיערט זיין 70
יאהריגען געבורטסטאג.

העמטני איז מעהיינג געווען ניט בלויז
אין כאראקטער נאך אויך אין ארבייט,
און צוליב דעם איז ער געווען אזוי פרא-
דוקסטיין, צוליב דעם האט ער געשאפען
אזוי פיל — סיי קוואנטיטאטן, סיי
קוואליטעטן.

די מעהינסטע, די טאלאנטפולסטע גע-
הען אוועק. זיי געהען אוועק אין א גרע-
סערער צאָהל, ווי עס קומען פון פרישע
טאלאנטען. מיר ווילען האַפּען, אז פרי-
שע קרעפטען וועלען קומען אין א גע-
זענדרער צאָהל.

ווערמער רעדאקטאר:

אײך בין נײט קײן אײבעראײלעכער
מענש און האָב מײך צוריקגעהאַלטען פֿון
צו שרײַבען לעצטע וואָך. אײך האָב מײך
געטראכט: לאָמיר וואַרטען נאָך אַ וואָך
צײט און זעהן וואָס איז דאָס פאַר אַ מײן
באַשעפֿעניש, די „גערעכטיגקײט“. ווייל
דעם אמת זאָגענדיג, אײבערלעזענדיג די
לעצטע נומערן, „נײע פּאָסט“ און „גלייכ־
הײט“ און דערוועהנדיג, אַז זײן מווען
פּערטעמען זײער פּלאַץ דער „גערעכטיג־
קײט“, האָט מײך פּשוט פאַרקוועטשט בײם
אראַרצען. פּאָרט, ווי זאָגט מען עפֿעס,
זײן פּיעל יאָהרען צוזאַמען, און שוין אזוי
ונעוואוינט געווען ווי מיט אַן אײגענעם
געזענשען, און עס האָט זיך אויסגעדוכט,
זײן אזוי וועט דאָס שוין אײביג זײן און
זײן בעסערס קען שוין נאָר נײט זײן. מיט
אַ מאָל נאָ דיר, די „גערעכטיגקײט“ איז
אַ! אײך קלעהר בײ זיך: וואָס פאַר
א גערעכטיגקײט קען דאָס שוין זײן, אַז
עס קומט צוגעהן, מײך נײט, דיר נײט, און
שלינגט אײן צוויי ארבייטער־צײטונגען
זײט אַ מאָל? אַט דערפאַר האָב אײך גע־
וואלט אַ חשק גוט אָנצווירלען די „נע־
גערעכטיגקײט“.

אָבער איבערלעזענדיג די פּאָר. נומערן
נערעכטניגקייטן," איז ביי מיר דער
אנצער כּעס אוועק. און איך בענק שוין
עס מעהר נאָך יענע דערמאָנטע צייטן-
עס און וואָס שוין מיט אונגעדולד אויף
דערנאָכטער. נערעכטניגקייטן."

אײך, פריינד רעדאקטאָר, וועל איך
זיין קאָמפּלימענטען ניט געבן. איז
עס דאָס קריגען געקסטען יאָהר, אויב
יזער וועט ווערען זיין, נאָר דער „גערעכ-
ניקייט". ווינט איך ערפאלג אין פאר-
זייניגען די נאנצע אינטערנעשטאנאל מעס-
עלען. שטארק ווי א

פון אַנפאנג איז מיר דער גאָמער „נע-
עכטמייס" גיט געפעלען געווען, ווייל
ס'איז צו רעש'דיג. נאָר אז ער איז
זיין דאָ, טו זאָל עס זיין מיט מיר.
ה. וויינער.

צו אלע סעקרעסערע פון אונזערע לאקאלס

ווען א מעמבער ערהאלט ניץ די ציימונג, שיקט אונז באַלד צו זיין אדרעס אויף די ספעציעלע סליפס, וואָס איהר האָט ערהאלטען פון אונזער רעקארד דעפארטמענט.

איהר סוף אבער אויך אנגעבען זיין גע-וועזענע אַלמען אדרעס. דאָס איז נויטיג, כדי צו פארמיידען אומינסע ארבייט און אום צו האַבען א בעסערען קאנט-פאל איבער אונזער מיליגן ליסט.

אכמונגספאל, עליאם ליבערמאן, מענעדזשער.

די סטרייט באוועגונג אין ענגלאנד און איהרע ארואכע

פון א. זעלדין.

True translation filed with the Postmaster at New York City, on Feb. 7, 1918, as required by the Act of Congress, approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

מערקווידינגע ווייזט אלע צייטונגס דע- פערשען, און דאס איז וועגן דער הויפט פאדערונג פון די סטרייקער. לייגענדיג די באריכטען אין די טעגליכע צייטונג- גען, קען מען מיינען, אז די סטרייקער- וועגונג איז דער רעזולטאט פון דעם גע- וועהליכען סכסוך צווישען ארבייטער און זייערע באלעבאטס פאר ווייזשעס, שטונדען און ארבייטס-באדינגונגען. דאס קען זיין איז אפשר אמת אין מאנכע איי- געלענע פעלע, אבער עס איז זיכער נישט אמת וואס אנבאלאנגט דעם כאראקטער פון דער באוועגונג אלס א גאנצע. אין פיעלע פעלע, ווערט איבערגעגעבן, סטרייקען די ארבייטער פאר קיינע פון די אויבער-אויסגעבענטע פאדערונגען. זייער הויפט פארלאנג, ווערט איבערגע- געבען, איז צו רעוואלוציאניזירען דעם סטרייט יוניאניזם. עס ווערט אויך אי- בערגעגעבן, אז די סטרייקער זיינען גע- קומען אין קאנפליקט מיט די אנערקענ- טע יוניאן-פיהרער. וואס אייגענטליך זיי ווילען ווערט נישט געמערקט.

דעם שליסל צו דער מערקווידינגע ערשיינונג געפינען מיר אבער אין דער ידיעה, אז שולדיג אין דער גאנצער סטרייט-באוועגונג זיינען די "שאפ סטרייט" אדרס, אדרס די "יונגע היידקעפ". דאס ערקלערט שוין די גאנצע אנגעלעגנ- הייט; דאס ערקלערט שוין דעם סכסוך צווישען די אלטע יוניאן-פיהרער און די נייע סטרייט-פיהרער, און דאס ערקלערט אויך, ווארום די ענגלישע רעגירונג האט באשלאסען. נישט צו מישען זיך אין דעם סכסוך און אויף זיך גענומען בלויז די אויפגאבע אויפצוהאלטען ארדנונג. די איצטיגע סטרייט-באוועגונג אין ענגלאנד אונטער דער לייטונג פון די "שאפ-סטרייט", איז נישט בלויז א בא- וועגונג פאר ווייזשעס און שטונדען, נאר צו רעוואלוציאניזירען די גאנצע סיסטעם פון דער פראדוקציע. דאס איז א בא- וועגונג צו קריגען פאר דעם ארבייטער אין ענדעליכע דעם קאנטראל איבער די אינדוסטריע. ביי דעם איצטיגען מא- מענט, זעהט אויס, איז דער קאמפף פאר דער אפיציעלער אנערקענונג פון די "שאפ סטרייט", אדרס די איינציג ס- ריעלע סאָוועטען.

די "שאפ סטרייט" באוועגונג איז אויסגעוואקסען און האט זיך ענטוויקעלט אין ענגלאנד אין דער צייט פון דער מלחמה. די מלחמה, וואס האט אויפגע- טרייסעלט די אלטע עקוויסטיטענדיג אדר- נונג בין צום פונדאמענט, האט אויך אויפ- געטרייסעלט די אלטע ענגלישע סטרייט יוניאנס. צוליב די נויטען פון דער מלחמה זיינען די ענגלישע ארבייטער- יוניאנס געווען געצוואונגען צו ענטזאגן

די לאגע, וואס איז געשאפען געווא- רן פון דער סטרייט-באוועגונג אין ענג- לאנד, איז, ווערט פארזיכערט אין די ציי- טונגס-דעפערשען, זעהר אן ערנסטע, דער סטרייט-פיהרער, ווערט איבערגעגעבן, מאכשפרייט זיך כמעט איבער'ן גאנצען לאנד און די רעגירונג איז זעהר פאר- זארגט. בעלפאסט, די גרעסטע אינדוס- טריעלע שטאט אין אירלאנד, איז איי- גאנצען אונטער דער קאנטראל פון א סטרייט קאמיטע, וועלכע גיט ארויס אן אייגענע צייטונג און האט ארגאניזירט אן אייגענע פאליציי. די שטאט-בעאמטע האבען ווילענדיג נישט ווילענדיג זיך גע- מוזט ציינען פאר דער סטרייט קאמיטע און דער פאליציי-מייסטער פון בעלפאסט געהט אדרערס פון דער סטרייט קאמי- טע. עס איז געמערקט געווארען, אז ווען סטרייקער געהן אפשיידען די עלעקטרישע באלייכטונג פון א האטעל, געהן מיט זיי מיט עטליכע פאליסיאן. אט דער פאקט אליין איילוסטירט אס בעסטען די לאגע.

נעקסט צו בעלפאסט איז גלאזגא, די הויפט-שטאט פון סקאטלאנד, דער שטורם צענטער פון דער סטרייט-באווע- גונג. דער סטרייט דאָרט האט פארקרי- פעלט איינע פון די גרעסטע אינדוסטריע- אין שטאט, און אין גאנץ ענגלאנד, די שירבוי אינדוסטריע. דאָרט איז שוין געקומען צו צוזאמענשטויסונגען צווישען דער רעגירונג מיט די סטרייקער. די רעגירונג האט אריינגעשיקט אהין צעהן טויזענד סאלדאטען, וועלכע הא- טען דאָרט אַרדנונג. עטליכע סטרייט- פיהרער זיינען דאָרט ארעסטירט געווא- רן נאך א געשלעגן מיט דער פאליציי, פון וועלכען עס זיינען דא פארוואונדערטע מן ביידע צדדים. די פאליציי האט גע- קעמפט מיט באטונען, אדרס מיט גרא- בע שטעקעס, און די סטרייקער האבען געקעמפט מיט פלעשער, ציגעל און א- דערע אועלכע וואפען.

אין די איבריגע טיילען פון ענגלאנד סטרייקען קוהלען-גרעבער, אינזשנירען, עלעקטרישע און אנדערע. א האלבער מיליאן אייזענבאהן-ארבייטער האבען גע- שטעלט אן אולטימאטום, אז אויב זיי- רע פאדערונגען וועלען נישט נאכגעגעבן ווערען ביז דעם 9טען פעברואר, וועלען זיי ארויס אין א גענעראל-סטרייט. די בעקער קלייבען זיך אויך סטרייקען און אז ווי, און אז ווי. דאס ווילען די פאקטען, וואס זיינען איבערגעגעבן געווארען אין די טעגליכע צייטונגס-דעפערשען. די פאקטען ריידען פאר זיך אליין און פון זיי זעהט זיך אן, אז דער געשריי, דאס די לאגע איז אן ערנסטע, איז נישט קיין איבערשטריכענער. אבער וועגען איין זאך פארשווייגען

מער טרייט יוניאניסטער סיסטעם. די מיטגלידער פון די טרייט יוניאנס האבן בען געצאָהלט, "דיוס" צו זייערע אָרגא- נזאציעס און עס איז געשאפען געווארען א מין מאַפעלמע סיסטעם פון פארטרע- טערשאפט. איצט איז געקומען צו א קאנפליקט צווישען די "שאפ סטרייט" און די אלטע יוניאנס. די אינדוסטריע- לע סאוועטען האבען פארווארפען די אָפּמאכונגען וואָס די טרייט יוניאן ליר- דערס האָבען געמאכט מיט די באלעבא- טים און האָבען ארויסגעשטעלט אנדערע פאדערונגען. אין דעם אינזשנירונג טרייט פאדערען די "שאפ סטרייט", אדרס די דירעקטע פארטרעטער פון די ארבייטער, א 40 שטונדיגע ארבייטס- וואך, אנשטאט די 47 שטונדיגע, לויט דעם אָפּמאכ פון די אלטע יוניאן לירערס. דער אינדוסטריעלער סאוועט פון די אייזענבאהן ארבייטער פאדערט א 36- שטונדיגע ארבייטס וואך פאר טאג אר- בייטער און א 34 שטונדיגע וואך פאר די נאכט ארבייטער, אנשטאט די 48 שטונדיגע ארבייטס וואך, וואס איז בא- שטימט געווארען פון די יוניאן לירערס אין זייער אָפּמאכ מיט די באלעבאטים. דאס כאראקטעריסטישע וועגען דער איצטיגער סטרייט באוועגונג איז וואס דער הויפט קאמפף ווערט אנגעפיהרט פאר דעם פרינציפ פון אנערקענונג. די בא- לעבאטים ענטזאגנען זיך צו אנערקענען די "שאפ סטרייט" אלס די בעפאל- מעכטיגסטע ארבייטער פארטרעטער און ווילען מיט זיי נישט פארהאנדלען. די רעגירונג האט אויך אָנגענומען דיוועלכע שטעלונג.

עס איז א צייכען פון דער צייט אז כרי צו באקעמפפן די נייע געפאהר האָבן בען זיך די באלעבאטים און די רעגירונג געשטעלט אויף דער זייט פון די אלטע יוניאן לירער.

וואס אנבאלאנגט די "שאפ סטרייט" אדרס, זעהט זיך נישט אן, אז זיי זאלען שוין האבען אויסגעארבייט אן אלגעמיי- נע פאדערונג, נאר יעדער אינדוסטריע- לער סאוועט האט זיינע אייגענע. דער סאוועט פון די אייזענבאהן אר- בייטער האט אונטער דער אויבערדערמאנ- טער פאדערונג פון שטונדען נאך א גרע- סערע און וויכטיגערע פאדערונג און דאס איז — גלייכע פארטרעטערשאפט אין די אייזענבאהן פארוואלטונגען, אדרס א גלייכע דעה מיט די באלעבאטים אין דער פארוואלטונג פון די אייזענבאהנען. די שאַטלענדער סאוועטען אויף א קאנפערענץ אין גלאזגא האבען ארויס- געשטעלט א פאדערונג אז די רעגירונג זאל געזעצליך איינפיהרען דעם אכט- שטונדיגען ארבייטס טאג. וואס די פא- דערונגען פון דעם בעלפאסטער סאוועט זיינען איז נאר נישט באקאנט.

פון אלע ממנים איז אבער קענטינג, אז די "שאפ סטרייט" סטרייט באוועגונג אין ענגלאנד שטרעבט — באוואוסט- נישט, אדרס האלט באוואוסטניג, — אז די ארבייטער זאלען קריגען דעם קאנטראל איבער דער אינדוסטריע, אדרס וועניגסטענס, צו א גלייכער דעה מיט די באלעבאטים פון דער אינדוסטריע.

זיך פון א סך פריווילעגיעס און זיי האבן בען געמוזט אריינגעבען אין זייערע רייען אַלעלע ערנסטע, וואס זיינען פריהער געשטאנען אויסער דער אָרגאני- זירטער ארבייטערשאפט. כרי צו פאר- גרעסערען די פראדוקציע, האָבען די ענג- לישע ארבייטער ערלויבט איינצופיהרען נייע, ארבייט-שאַפערנדע מאשינען, און דאס האט אויך מעגליך געמאכט פאר א סך נישטגעלערנטע ארבייטער אריינצו- קומען אין אַלעלע אינדוסטריען, אין וועל- כע פריהער האָבען געקענט ארבייטען בלויז געלערנטע ארבייטער. דאס אריי- קומען פון די נישטגעלערנטע ארבייטער אין א גרויסער צאָהל אין די אַזוי גע- רופענע "סקילד" אינדוסטריען האט אָפ- געשוואכט דעם קאנטראל פון די געלע- רענטע ארבייטער איבער די אינדוסטריען און דערמיט איז אויך שוואכער געווארען די מאכט פון די טרייט יוניאנס. די נייע עלעמענטען, וואס זיינען אריין אין דער אינדוסטריע, וועלען דאָרט בלייבען. זייענדיג פריהער באזייטיגט פון די בע- סער-באצאָהלטע ארבייטער — פראַפעסיעס און שטעהענדיג איצט אין געפאהר צו פארלירען זייער גייערעוואַרבענע פלאץ אין דער אינדוסטריע, זיינען זיי נאטיר- ליך מעהר רעוואלוציאנער און מעהר ענט- שאַסען צו קעמפפן. עס איז דעריבער גאנץ נאטירליך וואָס זיי האָבען זיך פאר- אייניגט מיט די ראדיקאלערע עלעמענטען אין דער ענגלישער טרייט יוניאן באווע- גונג און פון דער פאראייניגונג איז ארויס- געוואקסען די "שאפ סטרייט" באווע- גונג.

די "שאפ סטרייט" ווערען מיט רעכט אָנגערופען די אינדוסטריעלע סאָ- וועטען און זיי זיינען זעהר עהנליך צו די רוסישע סאוועטען.

די אָרגאניזאציע פון די "שאפ סטרייט" אדרס איז ווי פאָלגט: יעדע אָפּטיילונג אין א פאבריק ערוועהלט איהר "שאפ סטרייט" אדרס. אדרס שאפ טשערמאן. א פאבריק האט געוועהנליך א סך אָפּטיי- לונגען און די ערוועהלטע פארשטעהער פון יעדער אָפּטיילונג בילדען מיט זיך א "סטרייט קאמיטע", וואס פארטרעט די ארבייטער פון דער גאנצער פאבריק. די קאמיטע, פארהאנדעלט מיט דער פאר- וואלטונג וועגען אלע סכסוכים וואס קע- נען פארקומען צווישען איהר און די אר- בייטער.

ווידער, אלע פאבריקען פון דער זעל- כער אינדוסטריע וועלען פארטרעטער צו א קאמיטע וואס פארטרעט די ארביי- טער אין דער גאנצער אינדוסטריע, און אויף אזא אופן ווערט געשאפען אן איי- דוסטריעלער סאוועט וואס פארטרעט די אינדוסטריע אלס א גאנצע, פונקט דער געזענזאץ פון די אלטע טרייט יוניאנס, וואס האבען פארטראָסען בלויז איינצעל- נע טרייטס אין דער אינדוסטריע. די "שאפ סטרייט" באוועגונג האט אויף אזא אופן פארווירקליכט דעם שטרעבען פון די אינדוסטריעלניקעס, אדרס סינדי- קאליסטען צו שאפען איין גר וי ס ע י ו נ י אן.

ביז איצט האט די "שאפ סטרייט" באוועגונג געלעבט בשלום מיט דער אל-

אבער דא איז געשעהן אזוינס, אז נישט נאך מעדיציניש, נאר אפילו אין גאנצען טראכטען האט דער דאָקטאָר נישט געקענט פאר א לענגערער צייט, ווייל נישט האט איהם א זעץ געטאן אין פנים און צו- בראַכען אויף איהם זיין פענסע. — אַך, ס'אַראַ לומפּען די מענער זיי- נען! — האט נישט געמורמעלט ארויס- לויפערנדיג פון דאָקטאָר.

4. אין אַווענד איז נישט געזעסען אין איהר צימער און געוויינט. איהר איז געווען שווער און זי האט געווכט א מענ- שען פאר וועמען זי זאל קענען אויס- דערזעהלען איהר שווער הארץ. זי איז אריבערגעגאנגען צו איהר שכן, א בא- קאנטען סטודענט פון נאטור-וויסענשאפט ליכען פאקולטעט, וואס פלעגט שטענדיג זיצען איבער ביכער. דער סטודענט האט זי מיט פרייט בא- געגעסן און איהר פאָרגעלעגט טעע מיט וואורשט.

מ'האט מען היינט באלירדיגט, — האט נישט געזאָגט אַוועקזעצערנדיג זיך. — ווער? — דער באלעבאָט, אן אַרוואַקאט, א דאָקטאָר. איינער האט מיך אָנגעכאַפט פאר דער האנד און די אייבעריגע האָבען זיך גלאס געשטעפּט. — אזוי, — האט דער סטודענט גע- ענטפערט לעזערנדיג ווייטער. — דאס איז נישט גוט.

נישט האט פארשעהמט אָנגעהויבען אויסצומאָן דאָס יאָקעל. דער אַדוואָקאַט האט אָנגעהויבען צו באטראכטען איהר האנד.

— און דאָס, — האט דער אַדוואָ- קאַט געזאָגט, טאַפּענדיג מיט זיינע פינ- גער אונטער איהר אָרעם. — איז דאכט זיך די ברוסט. יא? — לומפ! — האט נישט אויסגע- שריען און אָנגעהויבען זיך אויף גיך אָנ- צומאַן.

ארויסלויפערנדיג אויף דער גאס האט נישט געטראכט, ס'אַראַ נאָר זי איז: צו וואס איז זי געגאנגען צו אן אַדוואָקאַט, פאר וואס איז זי גלייך נישט געגאנגען צו א דאָקטאָר?

3. דער דאָקטאָר איז געווען אן אַלטער סאָלידער מאַן און ער האט גענומען א טיפּען אַנטייל אין איהר לאַגע און האט געשלאָסען איהר באלעבאָט, דעם אַדוואָ- קאַט. באטראכטענדיג איהר פולע פיגור האט ער געזאָגט איהר: — טוט זיך אויס. — זי האט זיך אויסגעמאַן דאָס יאָקעל און געוויזען איהם איהר האנד.

— ביטע, טוט זיך אויס אין גאנצען. — אָבער צו וואָס? — איז נישט רויט געוואָרען. — ער האט מיך בלויז אָנגעכאַפט פאר דער האנד. — דערפאר וויל איך דאָרט אייך מע- דיציניש באטראכטען.

טוט וועה! ווי וואנט איהר, לומפ איינער, אזוי זיך מיט מיר באגעהן!

זי האט זיך פון זיינע הענד ארויסגע- ריסען און צוגעלאָפּען צום שראַנק און געהענדיג איהרע זאכען איז זי ארויס פון אַפּים. אויף דער גאס האט זי זיך אָפּגעשטעלט טראכטענדיג צו וועמען זיך צו ווענדען אָנצולערנען דעם אַלטען לומפ. זי האט באשלאָסען צו געהן צו אן אַד- וואָקאַט.

2. אויסגעהערנדיג זי, האט דער אַדוואָ- קאַט באמערקט: — ס'אַראַ לומפ דאָס איז! — זיין דער- צו אַזא אַלטער. — קען מען איהם נישט פארשיקען נאָך סיביר? — האט געפרעגט נישט. — נאך סיביר נישט. אָבער עפעס טאן מיט איהם קען מען. האט איהר ערות אָדער שפורען פון דער פארוואל- טונג?

— געוויס! ער איז באגאנגען גע- גען מיר א שרעקליך פארברעכען: ער האט מיך אָנגעכאַפט פאר דער האנד. מסתמא איז פאַראַן א סימן. — ווייזט. זייט אזוי גוט, טוט אויס אייער בלוזע.

— אָבער איהר זייט דאך נישט קיין דאָקטאָר! — אלץ איינס. אָפּט טרעפּען זיך צוזאַמען די פונקציאָנען פון אן אַדוואָ- קאַט מיט א דאָקטאָר.

א. די מענער!

פון אַרקאדי אַווערטשענקא.

1. דער אַלטער מישקין האט אריינגע- רופען צו זיך אין אַפּים זיין טיפּפרייטע- רין נישט און איבערגעגעבן איהר א פאק פאַפּירען צו טיפּפרייטען. נישט איז גע- ווען א פּוילישע מידע? מיט א הויכער ברוסט. ווען זי האט שוין געהאלטען ביים אַוועקגעה, האט דער אַלטער איהר געפרעגט, צי עס טוט איהר נישט וועה צי ברוסט, ווען זי ארבייט אויף דער מאשין און דערביי זשערנע באקוקט די פיגור פונ'ם מידעל.

— ניין, עס טוט נישט וועה. — האט זינא געענטפערט. — זעהר גוט. זאָגט, איז אייך נישט קאַלט? — פאכנאָס זאל מיר זיין קאַלט? — אַט טראָגט איהר אזא דינע בלוז- קע. מען זעהט ביי אייך די הענד ארויס. ס'אַראַ שעהע הענד איהר האט! האט איהר מוסקולען? — לאָזט מיינע הענד צורוה!! — טייעריגקייט איין מינוט בלויז... וואָס רייסטו זיך אזוי שטארק? טייע- ריגקייט... — לאָזט גלייך אָפּ מיין האנד! מיר

געעמעלע פירמען אין דעם דרעם און ווייטע סטרייט

אורווין ווייס קא. 27 מעדיסאן עוו.
אי. ס. דרעם קא. 83 וו. 125 מע. ס.
אונטערנעשטעל קאסום קא. 110 וו. 17
דזשיקאבסאן און לייווי, 8 וו. 30 מע. ס.
דזשיקאבסאן און קאסום, 238 מע. ס.
דזשיקאבסאן, גייטען, 86 וו. 31 מע. ס.
דזשיקאבסאן, אי. עו., 186 מעדיסאן עוו.
דזשיקאבסאן דרעם קא. 468 וו. 17 מע. ס.
קייז און קאסום, 28 איסט 30 מע. ס.
קאסום קאסום קא. 142 וו. 24 מע. ס.
קאסום קא. 7-9 וועסט 16 מע. ס.
קאסום קאסום קא. 5 וו. 31 מע. ס.
קליינבערג, 131 וו. 30 מע. ס.
קאסום, דזשיקאבסאן, 143 וו. 24 מע. ס.
קאסום און וועיל, אינק., 28 וו. 38 מע. ס.
קאסום, בערגער און ראזענבערג, 216 וו. 58
קאסום קאסום, ס. געוועזענע א. און ס. וו.
קאסום, 127 סטרייט ס.
ליבאוו, פרענק, 118 וו. 31 מע. ס.
לייווערסאן, לואיס, 102 מעדיסאן עוו.
לעך דרעם קא. 126 וו. 22 מע. ס.
לייווי און דזשיקאבסאן, 41 וו. 32 מע. ס.
לייב און בעס, 27 וו. 24 מע. ס.
לייווי, 72 מעדיסאן עוו.
לייב דרעם קא. 450 וו. 6 מע. ס.
לייב, 118 וו. 27 מע. ס.
ל. און ד. דרעם קא. 441 וו. 21 מע. ס.
מאדערן דרעם קא. 87 וועסט 28 מע. ס.
מאדערן פרוסטאן קא. 7 וו. 245 מע. ס.
מאדערן קאסום קא. 109 וו. 26 מע. ס.
מאדערן און לאנג, 82 וו. 81 מע. ס.
מאדערן, אינק., 159 מעדיסאן עוו.
מאדערן, 202 וו. 22 מע. ס.
מאדערן, 68 וו. 14 מע. ס.
מאדערן דרעם קא. 85 וו. 35 מע. ס.
מאדערן און בייסאן, 26 וו. 17 מע. ס.
דזשיקאבסאן ווייס קא. 150 וו. 22 מע. ס.
גאדלשטיין און קא. 36 וו. 31 מע. ס.
גאדלשטיין, ס. 27 וו. 24 מע. ס.
גאדלשטיין, 158 וו. 29 מע. ס.
גאדלשטיין, 24 וו. 22 מע. ס.
גאדלשטיין, 20 וו. 22 מע. ס.
גאדלשטיין דרעם קא. 147 וו. 22 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 84 וו. 17 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 6 וו. 32 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 183 וו. 24 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 7-9 וו. 30 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 61 וו. 4 מע. ס.
דזשיקאבסאן, דזשיקאבסאן, 137 מעדיסאן עוו.
דזשיקאבסאן, דזשיקאבסאן, 1872 מעדיסאן עוו.
דזשיקאבסאן דרעם קא. 599 קרעסענט עוו. בראנקס
דזשיקאבסאן דרעם קא. 110 וו. 119 מע. ס.
דזשיקאבסאן סטרייט דרעם קא. 26 וו. 17 מע. ס.
דזשיקאבסאן דרעם קא. 9 וו. 116 מע. ס.
לעצטע וואך האט די עקזעקוטיוו פון
לאקאל 10 פון די "ווייט גורד דיווי
זשאן" אפגעהאלטען א מיטינג און עס
האט שוין געהאלטען אין באשלאסען ווע
רען, דאס דינע קאסערס טעקסען זיך צו
צאָהלען צו דריי דאלאר א וואך פאר
דעם ווייטע און דרעם סטרייט, ווי לאנג
דער סטרייט וועט געדויערען.
האָבען זיך מאַמענטאן דערוואוסט דער
פון די קאסערס פון דער קלאק און סוט
דיוויזשאן, וואס איז פארבונדען מיט דער
דזשיקאבסאן באַרד פון דער קלאקמאכער
יוניאן, און געהייסען א וויילע אפוארטען
מיט יענעס מיטינג. זיי האָבען זיך גע
פונען באַליידיגט, וואס זייער ברענטש
איז נישט פארטראטען געווען ביי דעם מי
טינג. זיי האָבען ערקלערט דאס די קלאק
און סוט קאסערס ווילען נישט זיין גיין
אויסגאנצע, דאס א ווייטע און זייער
לען צאָהלען צו דריי דאלאר א וואך פאר
סטרייט.
קורץ, עס איז באלד אפגעהאלטען גע
ווערען א מיטינג פון אלע בענעטשעס
פון לאקאל 10 און עס איז איינגעשטימט
באשלאסען געווארען דאס א ווייטע און
גאנצע פון דער דער גאנצע פון דער
קאסערס און סוט, פון ווייטע און דרעם
גוטס און א. ו. וו. עס איז דעריבער
גאנץ נאטירליך דאס ווי נור עס ברענט
אויס א סטרייט אין אירגענער וועלכען
ברענטש פון דער ליידס גארמענט איז
דוסטריע אין ניו יארק, זאל לאקאל 10
זיין פארוויקעלט. ווארום די קאסערס,
די מיטגלידער פון לאקאל 10, געהען
אימער ארונטער אין סטרייט, צוזאמען
מיט די אנדערע לאקאל יוניאנס. עפעס
באלאנגט מען דאך אלע צו איין אינטער
נישטאנאל יוניאן, מען איז דאך אלע קינ
דער פון איין משפחה.
אזא, די ווייטע און דרעם קאסערס
פון לאקאל 10 זיינען איצט אין סטרייט
צוזאמען מיט די ווייטע און דרעם מאכער
יוניאן, לאקאל 25.

מיר פאנגען דא אן צו דרוקען די ליסט
פון די געעמעלע ווייטע און דרעם שער
פער, וואס מיר האָבען באקומען פון דער
סעטלמענט קאמיטע. מיר האָבען אָבער
די וואך נישט גענוג פלאץ פאר דער זעהר
לאנגער ליסט און מיר גיבען דא בלויז
א קליינעס טייל. די אנדערע געעמעלע
פירמען וועלען מיר פארעפנטליכען נעכט
סטע וואך.
די פאלגענדע פירמען האָבען זיך אָפ
געריסען פון דער דרעם אסס'ן און
געעמעלט מיט דער יוניאן:
מעמבערס פון די דרעם און ווייטע מאנער
פאקטשורערס אסס'סאייזשאן:
דיק ווייטע קא. 249 פאקטשורערס עוו. ב'לין
דיק ווייטע קא. 223 פאקטשורערס עוו. ב'לין
פישעל קא. מ. ש. דזשיקאבסאן, 181 וועסט 28 מע. ס.
גרינוואלד און פרידמאן, 8-10 וו. 32 מע. ס.
דזשיקאבסאן ווייטע קא. 80 גרין ס.
קאמראדווייט, דרויבין און קא. אינק.
82 איסט 31 מע. ס.
דזשיקאבסאן ווייטע קא. 159 מעדיסאן עוו.
מעמבערס דרעם קא. 181 וו. 35 מע. ס.
פאקטשורערס דרעם קא. 20 וו. 28 מע. ס.
פאקטשורערס, 112 מעדיסאן עוו.
אינדעפערענטע שפער, געעמעלט ביו
דעם 5טען פעברואר, 1919.
אמערקען ביוטי קאסום קא. 22 וו. 21 מע. ס.
עראן ווייטע קא. 22 וו. 26 מע. ס.
ל. פאקטשורערס און קא. 132 וו. 22 מע. ס.
אנגעקא, און ד. קא. 11-10 וו. 27 מע. ס.
אנגעקא, 32 וו. 20 מע. ס.
אלווין קאסום קא. 996 וועסטשעסטר עוו.
אלווין קאסום קא. 181 וו. 28 מע. ס.
א. און ל. דרעם קא. 17 וו. 16 מע. ס.
אדסלי דרעם קא. 10 וו. 30 מע. ס.
באומס און ווייטע, 142 וו. 26 מע. ס.
בערמאן קאסום, 16 וו. 19 מע. ס.
בעלסקי, דזשיקאבסאן, 8 וו. 13 מע. ס.
בעל דרעם קא. 180 וו. 25 מע. ס.
בעלדענער דרעם קא. 41 וו. 21 מע. ס.
בילדער דרעם קא. 6-8 וו. 20 מע. ס.
בוש, בערגער, 108 גרין סטרייט.
בילדער דרעם קא. 15 וו. 26 מע. ס.
בילדער, ווייטע קא. 49 וו. 28 מע. ס.
ה. ס. בייסקא, 30 וו. 36 מע. ס.
מאריס ברעין, 136 וו. 21 מע. ס.
בלאזשקעס ווייטע, 632 פוינטע עוו.
בראד און גאדלשטיין, 129 וו. 22 מע. ס.
בלאזשקעס דרעם קא. 119 וו. 24 מע. ס.
ב. ר. ס. דרעם קא. 23 וו. 113 מע. ס.
קאסען און וועקסלער, 260 וו. 23 מע. ס.

די דרעם און ווייטע און דרעם מאכער
יוניאן, לאקאל 23, שרייבט אימער
ה. וואנדער, אונזער ווייטע פאקטשורערס און
מענדזש. פון לאקאל 23. איצט אָבער איז
ער זעהר פיל פארנומען מיט'ן ווייטע
און דרעם סטרייט און עס קומט מיר אויס
צו שרייבען וועגען "זיין" לאקאל יוניאן.
ער האט הלויז געקענט אפרייסען א פאר
מינוט צייט צו געבען מיר דעם מאטע
ריאל אויף צו שרייבען.
די סקוירט און דרעם מאכער
יוניאן, לאקאל 23, דרעם מאכער יוניאן,
לאקאל 23, איז דער איינציגער לאקאל
אין דעם דזשיקאבסאן באַרד פון דער קלאק
מאכער יוניאן וואס קומט אין א גאנץ
קאמפאטע. באַריהונג מיט דער ווייטע
און דרעם מאכער יוניאן לאקאל 25, וואס
איז איצט אין סטרייט. א חוץ סקוירט
שפער קאנטראלירט איין דער לאקאל,
דורכ'ן דזשיקאבסאן באַרד, נאטירליך, פיע
לע דרעם שפער און דער דזשיקאבסאן
סטרייט און ווייטע און דרעם סטרייט האט
איין ארומגעכאפט די דרעם שפער וואס
זיינען אונטערן קאנטראל פון לאקאל 23.
די ארבייטער פון 127 אועלכע שפער
זיינען ארונטער אין סטרייט, צוזאמען מיט
די ווייטע מאכער, און איבער צוויי טויז
זענען מיטגלידער פון דער סקוירט און
דערמאכער יוניאן זיינען אויף נאך פאר
וויקעלט אין דעם סטרייט.
די סטרייטער פון לאקאל 23 מישען
זיך נישט אויס מיט די סטרייטער פון לא
קאל 25. זיי האָבען זיך א באזונדער
האָל און דארט זיצען זיי. זיי פיקעמען
אויך אלץ "זייערע" שפער. ביז איצט
האָבען זיך די סטרייטער געפונען אין
לייבאר טעמפלע, 14טע סטרייט און 2
טע עוועניו. איצט געפינען זיי זיך אין
קאסינג האָל, 85 איסט 4טע סטרייט.
דאס הייסט, די וועלכע זיינען נאך אין
סטרייט. ווייל א היבשע בייסעל פון די
בעלי בתים פון דיעזע שפער האָבען
שוין געעמעלט אין פיעלע ארבייטער
האָבען זיך שוין צוריקגעקערט ארביי
טע אונטער די נייע באדינגונגען, לויט
דעם נייען אנרימענט.
צווישען די דרעם מאנופעקטשורערס
וואס האָבען שוין געעמעלט מיט לא
קאל 23 געפינען זיך זיבען פירמען וואס
האָבען באלאנגט צו דער ווייטע און דרעם
מאנופעקטשורערס אסס'ן וואס ראנגעלט
זיך איצט מיט דער יוניאן. זיי זיינען
אויס פון דער אסס'ן און געעמעלט מיט
דער יוניאן אלס אינדעפערענטע מאנופעק
טשורערס. זיי האָבען געמאכט מיט דער
יוניאן אינדיווידועלע אנרימענטס, נאָכ
געבענדיג אלע פאדערונגען.
צווישען די אנדערע פירמען מיט וועל
כע די יוניאן האט שוין געעמעלט געפיר
נען זיך אינדעפערענטע מאנופעקטשור
ערס, וועלכע ארבייטען דירעקט פאר'ן
סטרייט, קאנטראקטירט וואס ארבייטען
פאר פירמען, וועלכע האָבען שוין געמ
טעלט מיט דער יוניאן. און איינציג שער
פער אין וועלכע עס ווערט געארבייט אי
דרעסעס אי קלאקס. אלע דיעזע פירמען
האָבען געגעבען א קעש סעקיויריט דאס
זיי וועלען נישט, דירעקט אדער אינדירעקט
שמעהן אין אירגענער וועלכער פארבינדונג
מיט די פירמען וואס זיינען אין סטרייט.
די סומע פון די קעש סעקיויריט וואס די
זע מאנופעקטשורערס האָבען איינגעגעב
באטרעפט איבער צוואנציג טויזענד דא
לאר.
מען דארף נישט פארנעמען אז דיעזע
אויסקינפטע האָב איך באקומען דינסטאג
אין דער פריה, און פון דא אן איז שוין
זיכער צוגעקומען נאך דרעם מאנופאק
טשורערס וואס האָבען געמאָן די וועלכע
זאך, געשלאסען פרייען מיט דער יוניאן,
וואס פריהער אדער שפעטער וועלען דאס
די אנדערע בעלי בתים אויך מוזען טאן.
איצטער, זאגט ברודער וואנדער, גע
הען צו די סעטלמענטס אביסעלע לאנג

זיין דרעם קא. 83 וו. 125 מע. ס.
אונטערנעשטעל קאסום קא. 110 וו. 17
דזשיקאבסאן און לייווי, 8 וו. 30 מע. ס.
דזשיקאבסאן און קאסום, 238 מע. ס.
דזשיקאבסאן, גייטען, 86 וו. 31 מע. ס.
דזשיקאבסאן, אי. עו., 186 מעדיסאן עוו.
דזשיקאבסאן דרעם קא. 468 וו. 17 מע. ס.
קייז און קאסום, 28 איסט 30 מע. ס.
קאסום קאסום קא. 142 וו. 24 מע. ס.
קאסום קא. 7-9 וועסט 16 מע. ס.
קאסום קאסום קא. 5 וו. 31 מע. ס.
קליינבערג, 131 וו. 30 מע. ס.
קאסום, דזשיקאבסאן, 143 וו. 24 מע. ס.
קאסום און וועיל, אינק., 28 וו. 38 מע. ס.
קאסום, בערגער און ראזענבערג, 216 וו. 58
קאסום קאסום, ס. געוועזענע א. און ס. וו.
קאסום, 127 סטרייט ס.
ליבאוו, פרענק, 118 וו. 31 מע. ס.
לייווערסאן, לואיס, 102 מעדיסאן עוו.
לעך דרעם קא. 126 וו. 22 מע. ס.
לייווי און דזשיקאבסאן, 41 וו. 32 מע. ס.
לייב און בעס, 27 וו. 24 מע. ס.
לייווי, 72 מעדיסאן עוו.
לייב דרעם קא. 450 וו. 6 מע. ס.
לייב, 118 וו. 27 מע. ס.
ל. און ד. דרעם קא. 441 וו. 21 מע. ס.
מאדערן דרעם קא. 87 וועסט 28 מע. ס.
מאדערן פרוסטאן קא. 7 וו. 245 מע. ס.
מאדערן קאסום קא. 109 וו. 26 מע. ס.
מאדערן און לאנג, 82 וו. 81 מע. ס.
מאדערן, אינק., 159 מעדיסאן עוו.
מאדערן, 202 וו. 22 מע. ס.
מאדערן, 68 וו. 14 מע. ס.
מאדערן דרעם קא. 85 וו. 35 מע. ס.
מאדערן און בייסאן, 26 וו. 17 מע. ס.
דזשיקאבסאן ווייס קא. 150 וו. 22 מע. ס.
גאדלשטיין און קא. 36 וו. 31 מע. ס.
גאדלשטיין, ס. 27 וו. 24 מע. ס.
גאדלשטיין, 158 וו. 29 מע. ס.
גאדלשטיין, 24 וו. 22 מע. ס.
גאדלשטיין, 20 וו. 22 מע. ס.
גאדלשטיין דרעם קא. 147 וו. 22 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 84 וו. 17 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 6 וו. 32 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 183 וו. 24 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 7-9 וו. 30 מע. ס.
דזשיקאבסאן, 61 וו. 4 מע. ס.
דזשיקאבסאן, דזשיקאבסאן, 137 מעדיסאן עוו.
דזשיקאבסאן, דזשיקאבסאן, 1872 מעדיסאן עוו.
דזשיקאבסאן דרעם קא. 599 קרעסענט עוו. בראנקס
דזשיקאבסאן דרעם קא. 110 וו. 119 מע. ס.
דזשיקאבסאן סטרייט דרעם קא. 26 וו. 17 מע. ס.
דזשיקאבסאן דרעם קא. 9 וו. 116 מע. ס.
לעצטע וואך האט די עקזעקוטיוו פון
לאקאל 10 פון די "ווייט גורד דיווי
זשאן" אפגעהאלטען א מיטינג און עס
האט שוין געהאלטען אין באשלאסען ווע
רען, דאס דינע קאסערס טעקסען זיך צו
צאָהלען צו דריי דאלאר א וואך פאר
דעם ווייטע און דרעם סטרייט, ווי לאנג
דער סטרייט וועט געדויערען.
האָבען זיך מאַמענטאן דערוואוסט דער
פון די קאסערס פון דער קלאק און סוט
דיוויזשאן, וואס איז פארבונדען מיט דער
דזשיקאבסאן באַרד פון דער קלאקמאכער
יוניאן, און געהייסען א וויילע אפוארטען
מיט יענעס מיטינג. זיי האָבען זיך גע
פונען באַליידיגט, וואס זייער ברענטש
איז נישט פארטראטען געווען ביי דעם מי
טינג. זיי האָבען ערקלערט דאס די קלאק
און סוט קאסערס ווילען נישט זיין גיין
אויסגאנצע, דאס א ווייטע און זייער
לען צאָהלען צו דריי דאלאר א וואך פאר
סטרייט.
קורץ, עס איז באלד אפגעהאלטען גע
ווערען א מיטינג פון אלע בענעטשעס
פון לאקאל 10 און עס איז איינגעשטימט
באשלאסען געווארען דאס א ווייטע און
גאנצע פון דער דער גאנצע פון דער
קאסערס און סוט, פון ווייטע און דרעם
גוטס און א. ו. וו. עס איז דעריבער
גאנץ נאטירליך דאס ווי נור עס ברענט
אויס א סטרייט אין אירגענער וועלכען
ברענטש פון דער ליידס גארמענט איז
דוסטריע אין ניו יארק, זאל לאקאל 10
זיין פארוויקעלט. ווארום די קאסערס,
די מיטגלידער פון לאקאל 10, געהען
אימער ארונטער אין סטרייט, צוזאמען
מיט די אנדערע לאקאל יוניאנס. עפעס
באלאנגט מען דאך אלע צו איין אינטער
נישטאנאל יוניאן, מען איז דאך אלע קינ
דער פון איין משפחה.
אזא, די ווייטע און דרעם קאסערס
פון לאקאל 10 זיינען איצט אין סטרייט
צוזאמען מיט די ווייטע און דרעם מאכער
יוניאן, לאקאל 25.

לעבען און מעטיגקייט אין אונזער יוניאן

(א בליק אין פארשידענע ווינקלען פון אונזער אינטערנעשאנאל אין ניו יארק און די פראווינץ).

פון ל. פינקעלשטיין.

סודע שמועסען

צווישען העם רעדאקטאר
און די לעזער.

ס. ל. ק. ער. — קיין איינציגע פון די צוגעשיקטע פאנדירטע נאמען געקוקט צו ווערן, באשטאנענדיק פון קלינגען גאנץ נישט שלעכט, דער פאנדירטער מיט זיך מ'זאגט מ'וועט נאך דאס אויבערשטעליכע ווערט שטענדיק — דאס, וואס יעדער זעהט און הערט אליין, אבער דאס איבערליכע פון לעבען בלייבט פאן פארדעקט הינטער זיכען שליווערען. למשל, יעדער זעהט און הערט, ווי עס לויפט די שטאטוויס, די באשעס, די אויפטאט, יעדער הערט זייער גערויש, דאס הערט און זעהט איהר אויך, אבער די איבערליכע פון דעם אלעם, וואס די מייסטע מענטשן פארקוקען, און וואס דאס פון דעם שטעט פאר זיי ענטפלעקט ווערען, דאס זעהט איהר אליין אויך נישט, דערפאר וועט זיין פילע גלייכער איהר זאלט אונז מעהר גאר נישט צושיקען.

עס איז דאס איינציגע באאדער מעמבער. — קיין גרויסער מוסאחא אין קאנסטיטוציאנאלע וועגן מיר נישט, און דאס וואס מ'זאגט מיר נישט געוואונדען, אז איהר זאלט אונזער ענדע פאר באטראכטן אלס דאס לעצטע ווארט אין דער פראגע, דער דאס איז באאדער איז צו לייער די פליכטען און ארבייט, וואס ער מוז, א קערפערשאפט, וועלכע מוז באטראכט ווערן רען אלס א מין סופרים קארט, געווענליך דיגעוועוויזט מוז ער זיין ארוםגערינגעלט מיט אן אפטייל פון געוויסע קליינע, עקערנאמאטאג קליינע, וואס זאלט איהר אויסצויבענען פון אלע שטערע קערפערשאפטען, די דאזיגע געוויסע קליינע געטאט נאטירליכעוועוויזט פאר בער אנהייב יעדען מיטגלידע באזונדער, און אזוי ווי דער שכל איז מחויב, אז יעדער וואס פארשולדיגט זיך אין עטוואס, זאל נאך געלויבט ווערען פון גלייכע צו איהם. דערפאר מוז איהר אלע פילע, ווען עס וועט זיין דאס שטארקע גענען א מיטגלידע פון דאס איינציגע באאדער, דער דאס איז באאדער זיין דער דאס איז באאדער איהר, דערפאר, דענקען מיר, איז אויך אויסצויבענען פון סעקשאן 9 פון דער קאנסטיטוציאנאלע נאמען, דער דאס איז באאדער קען זיין נאך אויסגעבאל געלויבט ווערען פון דער גאנצער מעמבער שייט, און דאס איז איהר דער צייט פון די וואסלען, ווען די וואסלען פארמאכט, ווערען דער דאס איז באאדער פון זיין נאמען גומא דער איינציגער, וואס קען ענטשטענדען איבער דעם שיקלע פון זיינע מיטגלידער. מ'וועט זייערען — זיין, עס איז נישט גוט גענוג דאס מאל, מיר ווייסען, דאס איז איהר קענען בעסערען שטעלען, עס איז איהר מער שוין דער פאל, ווען מען וויל אויסקוקען שטען עטוואס, וואס שטעט זיך פאר א געוויסער געלעגנהייט, דאס שטעטענען אין דער שטעטען איז דער פרייער שוואונג, ווען דאס פעהל, פעהל איז איהר די גאנצע נאמען איהר.

דאס איז פליישער. — עס האט אונז ווירקליך געפירט צו לויבען, אז די צייט פונג איז אויך געפילען געווארען, און זיינען מיר מיט איהר פאלשענאג איינשטעל, מיט, אז איהר האט א פאלשע רעכט צו ער וואסלען, אז די צייטונג זאל, פארשטארקען די יוניאן און פארבלינדענדיק דעם געפיהל פון דער אינטערנעשאנאל, דאס וועט די צייטונג געוויס זיך אפגעשטענען מיט אלע כחות אויסצופירען, אבער ערפאלג קען זי נאך האבען, ווען איהר צעהנדליגע מיינען דע לעזער זאלען איהר העלפען, און העלפען קענען זיי נאך דאן, ווען זיי וועלען ארויסווייזען די פאלשע סטער לעבען ווי איצט, אזוי פילע מענטשן לויבען די צייטונג, און אזא סטערענען אפפאל, נישט עס רופען זיך אפ די, וועטען זי געשעלט נישט, מיט איהרע א ווארט פון קריסט, און נישט עס רופען זיך אפ די, וועלכע דענקען פילע פון דער צייטונג, מיט א ווארט פון לויב, פון ערשטונג, און דער רעדאקטאר און די שרייבער, און צו לויבען דאס בעסטע, מ'וועט פילען, אז זיי ריידען נישט אין די פוסטקייט, אז זיי ריידען צו לעבעדיגע, פאר שטענדיקע, פילענדיקע מענטשן, עס איז זיך אויסצולען א שטארקע פארבלינדענדיק צווישען לעזער און זייער צייטונג, כדי זיי צייטונג זאל קענען שטען אויף דער שטעטען חוץ איהר איהר בארען, אייער בלוועלע האט אונז דאס ווירקליך דערפירט, לויט ער איז דער ערשטער שוואל, וועלכעל אויב ער מאכט נישט דעם פריהלינג, זאגט לאל הפהנת אז דעם פריהלינג.

דאס איז פליישער. — יא, איהר קענט שרייבן, אז אונז וועטען אלעם, וואס איז איהר מערעוועל, נישט בלויז אלס קלאקטאכער, נאך אויך אלע פאמיליעלע פאמיליע, אלע פאמיליעלע פון דער געזעלשאפט אין אלגעמיין, וואס איז א קלאקטאכער זינט איהר דאס נאך איז

סטרייקס אין ווייסע און דרעס שטעט אין אייניגע פראווינצן שטעט.

אלס א רעזולטאט פון דעם דרעס ווייסע און דרעס און דער דרעס און ווייסע אינדוסטריע אין, ניו יארק, ווייסע איצט דא א סך סטרייקס אין דעם פאר אין פילע פראווינצן שטעט ארום ניו יארק. קוים איז נאך פארן א פארדאכט, אז אין א ווייסע שטאט פון א געוויסער פראווינצ שטאט, ארום ניו יארק, ווערט געמאכט ניו יארקער סקעבארבייט, ווערט יענער שאפ באלד אפגעשטעלט און ערלעהרט אין סטרייק.

די אידישע און איטאליענישע מיינען לער, ווי מיר הערען פון דער, אום דאס הוב אין יענע שטעט, רופען אין דאס רוב אין יענע שטעט, רופען זיך אפ גאנץ סימפאטיש, זיי שליסען זיך נאנץ נען אן און געהען ארונטער סטרייקען מיט גרויס באגייסטערונג. אין אייניגע שטעטלעך אין ניו דזשירזי סטרייק האט מען לעצטע וואך געזעהן צענעס, וועלכע מען האט נאך דאס אפער קיין מאל פריהער נישט געזעהן, אזוי שנעל ווי די פארטרעטער פון דער, אום און טאון קאמיטע פון דער דזשענעראל סטרייק קאמיטע האבען אויפגעוועזען די ארבייטער פון יענע שטעט, דאס זיי ארבייטען אויף ניו יארקער סקעבארבייט, אבער די מיינען זיך גלייך נען ווארפען די ארבייט, ארונטער אין סטרייק און מיט ענטווארען מארשירט אין די מיטגלידער, וואס מען האט שוין פריהער פאר זיי געהאט אפגענומען, פאר די איינזאמלענע פון יענע שטעטלעך אין דאס געווען א גרויסער, סופרפייז, זיי האבען זיך גע'הרש'ט, ווי אזוינס האט דאס נאך געקענט פאסירען, עס האט אבער דאך פאסירט.

נעקסט צו די שטעטלעך אין ניו דזשירזי קומען די שטעט הארטפארד און ניו הייווען אין קאנעטיקוט סטרייק, רעדענדיג אין לעצטען נומער, גערעכט מיטקייט, וועטען ברודער, לעפסאוו, טשעס ארנאנצאנאס ארבייט אין קאנעטיקוט סטרייק, האבען מיר אפגעוועזען באזונדער אויף זיין איצטיגער סטרייקס אין ניו הייווען און הארטפארד, אין פאר בינדונג מיט דעם ווייסע און דרעס מיר קער סטרייק אין ניו יארק, און מיר קער נען שוין היינט מעלדען, דאס זיין ארבייט האט געמאכט נומע רעזולטאטען, די מיינען פון א סך שטעט אין יענע צוויי שטעט זיינען מיט באגייסטערונג ארונטער אין סטרייק.

די ענגלישע צייטונגען פון ניו היי ווען און הארטפארד שרייבען וועטען די סטרייקס פון יענע שטעט מיט גרויסע קעפלעך אויף דער ערשטער זייט, זיי רופען דאס אן, "סימפאטיע סטרייקס", זיי שרייבען, דאס יענע מיינען האבען איי גענטליך נאך נישט צו זייערע בעלי בתים,

מעהר נישט עס אין איצט א משונענע צייט, רחמנא לאל, און זיי סטרייקען בלויז אויס ריינער סימפאטיע צו די ניו יארקער סטרייקער, דאס איז אבער בלויז סימפאטיע.

אפמאכט אין טאקע אזוי געווען; די מיינען זיינען טאקע דאס רוב ארונטער סטרייקען, אויס סימפאטיע צו די ניו יארקער סטרייקער, קוים אבער זיינען זיי שוין געווען אין דעם מיטגלידעלעך און האבען גענומען באטראכטען זייער אייגענע לאגע, האבען זיי נאך אויסגעפירט, אז זיי אליין האבען אויך גענוג צו פארלאנגען פון זייערע בעלי בתים, און באלד טאקע זיינען ארויסגעשטעלט געווארען אייגענע פארדערונגען, איצט, אלץ אן, ווי ברודער לעפסאוו'ס נישט אונז איבער, און ווי מיר זעהען דאס אויך פון די דארטיגע ענגלישע צייטונגען, סטרייקען שוין יענע מיינען אויך פאר זיך און אונזער דזשענעראל סטרייק האט זיך נאנץ ברייטלעך אויסגעשפרייט איבער יענע צוויי דערמאנטע שטעט, דער רעזולטאט איז, דאס אויך יענע סטרייקער פארדערען א 44 שטונדיגע ארבייטסוואך, א העכערונג אין שכירות און אנערעכענונג פון דער יוניאן, די צעהל פון די סטרייקערס אין הארטפארד, אזוי גוט ווי אין ניו הייווען, דערנעבן ביז עטליכע הונדערט און פאר יענע שטעטלעך איז דאס נאך א גרויסע זאך, א נאנץ וואסנער אויפטאט, די צייטונגען פון יענע שטעט רופען שוין איצט יענע "סטרייקס מיט" נאמען, דזשענעראל סטרייקס, און עס קען אפשר זיין, אז יענע צייטונגען וועלען זיך צו דעם דער רעדען.

אויף די מאס-מיטונגען אין ניו היי ווען און הארטפארד, וואס ברודער לעפסאוו'ס האט אראנזשירט, האבען, אחוץ איהם, גערעדט ווייס-פראווינצאלע נימפא און שוועסטער דאזע קויפמאן, א מיט גלייך פון דער ניו יארקער דזשענעראל סטרייק קאמיטע פון די צווייטע מאכער יוניאן.

די לעצטע נייעס פון יענעם קאמפאט פלאץ איז, דאס איז ניו הייווען האט זיך גענידעט, דזשענעראל קאמיטע פון פארטרעטער פון 16 פראגדעסיווע ארנאנצאנאס צו העלפען מיט אלעם מעגליכע דעם ווייסע און דרעס סטרייק, אין הארטפארד דארף די מען אפגע האלטען ווערען א קאנפערענץ פון יוניאנס און פראגדעסיווע ארנאנצאנאס, אויפ'ן זעלבען שטח ווי דאס איז געווען מיט א וואך צוריק אין ניו הייווען, און מען קען זיין נאנץ זיכער, אז אויך דער קאנפערענץ וועט זיין א גרויסער ערפאלג.

דער טראבעל אין ווייסע מרייד פון פילאדעלפא איז פאר איבער.

דער טראבעל אין דער ווייסע איינ-

ה. ס. הערבעט. — עס איז נאך נישט אין דעם נאך מעהר גרויסע אלטערס האט איהר געטון פארקריכען, אום צו באווייזען די גערעכטיגקייט פון די לוידיקע ווייסע מאכער סטרייקער, און די אונגעקערטעס פון די סטרייקער, האט איהר דען נישט געפיהלט, אז מיט דעם איז שוואכט איהר אפ אייער ארומגעבונג, זיין, אונזער זאך איז צו קלאר און צו גערעכט, אז מען זאל מווען געטען צו הילף רויס, פלעכער און פלעכער רויזער, און די גאנצע אויבעריגע שווערע פילקע, די לעצטע שורות אין אייער ארבייטען זיינען אלרייט, אבער אויך שוין א ביסל צו באקאנט, גאר פילע מענטשן קען נען זיי שוין זאגן אויסוועג, עס וועט דאס נישט פארענעמליכע ווערען.

פריינד. — יא, מאכען זיכערען פיהל רען זיך אזוי, און גיבען די קורצע בייד גראפיען פון די שרייבער פון די שרייבער אין יעדען נומער, און מען קען נאך נישט אויסזעהן פילע גענען, אזא איינפיהרונג פונקט ווי דער שטערקשן אויף א מיטונג, דער נאך בעסער, דער טאטסטאטער אויף א באקעטע שטעלע פאר די רעדער, יעדען מיט זיין יתום, אבער מיר גלויבען, אז דער שרייבער דארף ריידען פאר זיך זעלבסט, און דאס די קורצע ביידאפיען פארנעמען נאך איבעריגען פלעק, פון וועלכען מיר האט בען נישט צופילע.

דוסטריע אין פילאדעלפא איז פאראייניגט, דער סכסוך צווישען דער ווייסע מאכער יוניאן לאקאל 15 און דער מאנער פקטשורערס אסס'ן איז געשטעלט געווארען ביים קאנפערענציעלע, צווישען פארטרעטער פון ביידע צדדים, און א סטרייק, מען איז געקומען צו א פארשטענדען, דאס דער טרייד אנרימענט, וועלכער האט זיך געענדיגט דעם יאנואר, זאל באנייט ווערען נאך פאר א יאהר, ביז דעם 1טען יאנואר 1920, מיט די פאלגנדע ענדערונגען, אבער בעסער געזאגט, אויס בעסערונגען.

דאס די וואך ארבייטער זאלען באד קומען א העכערונג אין שכירות פון איין דאלאר ביז צוויי דאלאר א וואך, און די שטיק ארבייטער זאלען באקומען א העכערונג פון 8 פראצענט.

א 44 שטונדיגע ארבייטס וואך זאל איינגעפיהרט ווערען אזוי שנעל ווי א באדייטענער צעהל ווייסע מאנופעסט שטערעס אין ניו יארקער ווייסע טרייד וועלען סעלטען אויף דעם באזיס.

און אזוי ווי עס איז נאנץ זיכער דאס עס וועט נאך נישט לאנג נעמען ביז א באדייטענער צעהל ווייסע מאנופעסטער דערס ביי אונז איז ניו יארק וועלען האבן בען געשטעלט אויף דעם באזיס, וועלען די ווייסע מאכער אין פילאדעלפא נאך אין נאנץ ארבייטען בלויז 44 שטונדען דען א וואך, ברודער, א סילוער, דער מענעדזשער פון דער ווייסע מאכער יוניאן, לאקאל 15, איז געווען דער פארטרעטער פון דער יוניאן, ביי דער קאנפערענץ מיט'ן באאדער און דירעקטארס פון דער ווייסע מאנופעסטשטערעס אסאט סיטיזשאן אין פילאדעלפא.

דאס איז אין דעם דער נאמען די נייעס ווי עס האט זיך געענדיגט דער טראבעל אין פילאדעלפא ווייסע טרייד.

עס איז אבער דא צו דערצעהלען וועטען דעם נאך עפעס: נעמליך, ווי דער צוה'דיגער לעזער פון דער ניו יארקער ווייסע און דרעס מאנופעסטשטערעס אסס'ן איז געלאפען אין פילאדעלפא ווערען פערט, אויך דארטען אפצומאכען טראבעל, און האט געבען נעמט צוריקפארהען מיט נאך נישט, מיט א נאז, און ווי מען קאן זיך אפגעשטעלט, איז דער בחור זעהר נישט צופריעדען וואס אין פילאדעלפא איז דער טראבעל געשטעלט געווארען און א סטרייק, עס האט זיך איהם זעהר און זעהר געוואלט א סטרייק אין פילאדעלפא! ער האט פשוט גע'הרש'ט נאך דעם, ער האט געוואלט אריינשלעפען די פילאדעלפא ווייסע מאנופעסטשטערעס אין דער זעלבער בער בלאטע, וואס ער האט אריינגעשלעפט זיינע פרנסהגעבער, די ניו יארקער ווייסע און דרעס מאנופעסטשטערעס, עס איז שוין איצט אלעמען באד וואוסט, מיט וועלכע אויגען די גאנצע עפענטליכע מיינונג אין אמעריקא קוקט אויף די הינע ווייסע מאנופעסטשטערעס, וועלכע האבען זיך געלאזען, טאקע פון דעם זעלבען פארשוין, פראוואצירען צו א סטרייק, וואס וועט זיי קאסעטען נאנץ טייער, ווארום דיעזע באשעס שטעלען איצט ענטבלויזט פאר דער וועלט אלס אמת'ע באזירבושיקעס, אלס טראבעל-זוכער און מיעראבלעלע פיינד פון דער ארנאנצאנאס ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא, וועלכע ווערט אנערקענט פון דער אמעריקאנער רעגירונג אלס א ברכה פאר'ן לאנד, און אלס א צייכען פון פראגרעס, עס פארשטעמט זיך, דאס עס איז זיי נאך נישט אנגענום זיך צו געפינען אין דער לאגע, און עס פאר דרייט זיי שוין דער גאנצער עסק, זיי האבען אבער נישט דעם מוט שוין צו באדען צוריק און פרובען, כאטש מיט א לעבערליכער, געלאפסטער, "אישיו" פון עפעס אן, אייביגע באשעפטיגונג" צו פארדערהען די יוצרות, דאס געהט אבער נישט! פרעוידענט שלעזינגער איז אויף דער וואך, ער ענטפערט אויפ'ן שטעל מיט קלארע פאקטען אויף די אלע בלאטעס און די עפענטליכע מיינונג בלייבט ווי געווען, אויף דער גערעכטער זייט פון דער יוניאן.

אם דערליכער, פארשטעהט איהר, אין עס דאס דער לעזער געלאפען הענרום פערט און פילאדעלפא אפמאכען טראד

א זעלמענע גערעגנהייט

צו געבען די מעגליכקייט צו די יעניגע וועלכע האבען פארשפּעטיגט צו עפענען איין אקאונט אין

די באַנק אָון יונייטעד סטייטס אין מאַנאַט יאנואַר האָט איהר
נאָך יעצט צייט צו ווערען א דעפאָזיטאָר אין איינע פון אונזערע

דריי בענק

5טע עוועניו און 32סטע סטריט

77-79 דילענסי סטריט

מערדיסאן עוועניו און 116טע סטריט

דורך דעם

גאנצען מאַנאַט פעברואַר

און אייערע אינמערעסט וועט זיך רעכענען פון

דעם טאָג אָן אין וועלכען איהר עפענט אייער אקאונט

פערנעסט ניט אז דיעזע פּריווילעגיע איז נור גילטיג דורך דעם מאַנאַט פעברואַר און וואס
פריהער איהר עפענט אייער אקאונט אלץ מעהר פּראָצענט וועט אייער געלד פערדיענען

הונדערטע מיליאנען דאלאר — דיעזע מענשען זיינען די דירעק-
טארען און שעהרהאַלדערס פון דער באַנק.

דאָס קאפיטאַל פון דער באַנק האָט זיך אויף אזוי פיל
פּערגרעסערט דאָס לויט די לעצטע פינאַנץ-סטאַטיסטיקס פון
בענק, וועלכע איז געדרוקט אין די צייטונגען אויף דער אויפ-
פאָדערונג פון דער רעגירונג איז באוויזען אז די באַנק אָון
יונייטעד סטייטס האָט פּערהעלטניסמעסיג

דיעזע זעלמענע געלעגנהייט ווערט געגעבען יעדען איי-
נעם וועלכער וויל זיך אַנשליסען אין איינע פון די פּראָגרעסיוו-
סטע בענק אין לאַנד.

אן דער שפיצע פון דיזען גרויסען פינאַנץ-אינסטיטושאָן
שמעהען די גרעסטע און פארנעהמסטע מיליאַנערען, מאַנאָפּק-
טשורערס און ביזנעס לייט וועמעס פארמעגען בעטרעפט אין די

דריי מאַהל אַזוי פיעל אייגענעם קאפיטאַל

פאר דעם גרויסען איסט סייד פאלק איז אונזער באַנק אן

77-79 דילענסי סטריט

צו דער האַנד. אָפּען פון 9 אַוואַר מאָרגענס ביז 8 אַוואַר אַבענד.
פרייטאָג ביז 5 אַוואַר אַבענד.

האַרלעם'ער ביזנעסלייט און אַרבייטער קענען זיך בענר-
צען מיט דער בעקוועהמליכקייט פון אונזער באַנק אן

מערדיסאן עוועניו און 116טע סטריט

עפענט איין אקאונט יעצט און האָט א גענוס פון אייער
געלד.

צו פּערוויכערען די פּערסענלעכע פון איהרע דעפאָזיטאָרס' געל-
דער, ווי צעהנדליגע אנדערע בענק מיט גרויסען קאפיטאַל.

דיזער פאקט אליין איז גענוג צו בעווייזען די פונדאמענט-
טאלישע שמארכייט פון דיזער באַנק.
אויב איהר מוט אייערע ביזנעס אן

5טע עוועניו און 32סטע סטריט

וועט אייך אונזער דאָמינע באַנק זיין זעהר בעקוועהם. קיין
אַרבייטער דארף זיך ניט שעהמען דאָרט אַריינצונעהן און עפּע-
נען איין אקאונט זאגאר מיט 5 דאלאר. די בעהאַנדלונג איז די
זעלבע פאר דעם קליינעם ווי פאר דעם גרויסען דעפאָזיטאָר.

THE BANK OF UNITED STATES

5th Avenue at 32nd St.

77-79 Delancey Street.
NEW YORK

Madison Ave. at 116th St.

ווערס פאר ווערס
 קאנווענשאנס, מאסדמיטינגס א. ז. ו.
 ווערס בעריכטעט.
 איבערזעצונגען, נאטארי פאבליק, מול-
 טינאפינג, אדרעסינג, מימעאנרא-
 פינג, פאבליקסטענאנראפי א. ז. ו.
 ביי דער
 קאנווענשאנס רעפארמינג קא-
 32 Union Sq. New York, N. Y.
 Stuyvesant 1963-5296-837
 B. S. Au. 12646 — 3-29-19

טעלעפאן גרעמערס 2441
 די לענארד פרעס
 42 איסט 23טע סטריט, נ. י.

סטראטמאר פרעס
 אפ-טו-דייט פרינטינג
 447 פוירל סטריט,
 ניו יארק.

לעקטשורס. דעם וועט זיין אין דעם
 פון וואשינגטאן אוניווערסיטעט.
 שרייבט זיך איין אין די קלאסען פאר
 ענגליש, וועלכע ווערען אפגעהאלטען יעד-
 רען מאנאטאג, דיענסטאג און מיטוואך
 אונטער איין אלע אונזערע יוניטי סענטערס.
 מיר האבען נוסע מיטשערס, באקוועמע
 און ליכטיגע קלאסען און איהר דארפט
 ניט צאהלען קיין סענט. אלעס וואס
 איהר דארפט טאן איז זיך איינשרייבען
 ביים סעקרעטער פון אייער לאקאל אדער
 דירעקט ביי אונז.

טעל. ארטשארד 2186
שימס צען האלל
 12 סט. מארקס פלייס
 זעהר שטארק און בעקוועמע מיטלינג רומס.
 א סטריקטלי יוניאן הייז.
 טיירטעלמייב & שייפער, מענ.

A. DELBON
 פיקס און שארפט שערס.
 484-90 טע עוועניו,
 ניו יארק.
 צווישען 29טע און 30טע סטריט.

**ערוויק שטאנאל ארבייט אין פער-
 וער יוניאן.**
 מעהר ווי ווען עס איז פריהער דאר-
 פען אונזערע מעמבערס יעצט זיך באנר-
 צען מיט דער נעלענענהייט וואס מיר הא-
 בען קלאסען און זיך איינשרייבען. לע-
 רענט ענגליש, לערענט אייערע אייגענע
 טאנעס-פראנעז, קומט הערען די באלעה-
 רענדע לעקטשורס איבער טרייד יוניא-
 ניוס אין אייז' אייגענעם לאקאל, וועלכע
 ווערען ארגאניזשירט דורך אונז צוזאמען
 מיט אייערע אייגענע לאקאל קאמיטעס.
 א זעהר אינטערעסאנטע לעקטשורס איבער
 „אינדוסטריעלע דעמאקראטיע אין אמע-
 ריקא“ פון דר. ב. האפמאן איז שוין
 ארגאניזשירט געווארען פאר לאקאל 23 פאר
 דאנערשטאג אונטער, דעם 13טען פעב-
 רוואר, ביי וויער ביזנעס-מיטינג, אין
 „פארווערטס“ האל, און א צווייטער לעק-
 טשור וועט זיין אין די בראנקס.
 לאקאל 66 די באנאן עמבראידערערס
 יוניאן האט ערוועהלט א ספעציעלע קא-
 מיטע מיט אונז צו פארהאנדלען פאר
 עהנליכע ארבייט. אויך האט לאקאל 11
 אויף נעטאן. ביז יעצט זיינען 7 לאקאלס
 אויף דער ליסט פון דיעזער ארבייט. דיע-
 זען פרייטאג אונטער וועט דר. דזשיימס
 ווארבאס רעדען איבער קאאפעריישאן אין
 אמעריקא און עס איז די פליכט פון יעד-
 ען מעמבער ניט צו פארטעהלען דיעזע

לעקטשורס. דעם וועט זיין אין דעם
 פון וואשינגטאן אוניווערסיטעט.
 שרייבט זיך איין אין די קלאסען פאר
 ענגליש, וועלכע ווערען אפגעהאלטען יעד-
 רען מאנאטאג, דיענסטאג און מיטוואך
 אונטער איין אלע אונזערע יוניטי סענטערס.
 מיר האבען נוסע מיטשערס, באקוועמע
 און ליכטיגע קלאסען און איהר דארפט
 ניט צאהלען קיין סענט. אלעס וואס
 איהר דארפט טאן איז זיך איינשרייבען
 ביים סעקרעטער פון אייער לאקאל אדער
 דירעקט ביי אונז.
 טעל. ארטשארד 2186
שימס צען האלל
 12 סט. מארקס פלייס
 זעהר שטארק און בעקוועמע מיטלינג רומס.
 א סטריקטלי יוניאן הייז.
 טיירטעלמייב & שייפער, מענ.
 א. דעלבאן
 פיקס און שארפט שערס.
 484-90 טע עוועניו,
 ניו יארק.
 צווישען 29טע און 30טע סטריט.
מיטינג און לעקטשור
 ביי לאקאל 23
 דיעזע דאנערשטאג, פעברואר דעם 13טען,
 8 אוהר אבענד
 וועט גענאסע צביון (דר. האפמאן) לעקטשורען אין דאן
 טאן סעקשאן, פארווערטס האלל. טהעמא:
אינדוסטריעלע דעמאקראטי
 אלע סקירט און דרעסס מאכער, וועלכע וואהנען אין דעם
 סעקשאן זיינען געבעטען צו קומען אין צייט.
**נאך דער לעקטשור וועט זיין א רענעלער
 ביזנעס מיטינג**
 די לעקטשור איז ארגאניזשירט פונ'ם ערוויק-שטאנאל רעפארט-
 מענט פונ'ם דזשענעראל אפיס.
 א רעגולער מיטינג וועט אויך אבגעהאלטען ווערען אין
 לאנדאן קאסינא, בראנקס.
עסוועקטיוו באארד לאקאל 23
 ה. וואנדער, מענערזשער.

מיטינג און לעקטשור
 ביי לאקאל 23
 דיעזע דאנערשטאג, פעברואר דעם 13טען,
 8 אוהר אבענד
 וועט גענאסע צביון (דר. האפמאן) לעקטשורען אין דאן
 טאן סעקשאן, פארווערטס האלל. טהעמא:
אינדוסטריעלע דעמאקראטי
 אלע סקירט און דרעסס מאכער, וועלכע וואהנען אין דעם
 סעקשאן זיינען געבעטען צו קומען אין צייט.
**נאך דער לעקטשור וועט זיין א רענעלער
 ביזנעס מיטינג**
 די לעקטשור איז ארגאניזשירט פונ'ם ערוויק-שטאנאל רעפארט-
 מענט פונ'ם דזשענעראל אפיס.
 א רעגולער מיטינג וועט אויך אבגעהאלטען ווערען אין
 לאנדאן קאסינא, בראנקס.
עסוועקטיוו באארד לאקאל 23
 ה. וואנדער, מענערזשער.

פיערטער יעהרליכער
רעסעפשאן און באלל
 גענעבען ביי די
עמבטאידערי ווארקערס יוניאן
 לאקאל 6 א. 5. ג. ה. י.
שבת אבענד, פעברואר 15טען, 9191
 אין מעקינלי סקווער קאסינא, 169טע סטריט און באסטאן
 ראוד, בראנקס.
 מחזיק ביי הענרי מ. קיעלאטש דזשאם בענר.
 מיקעמס, אריינגעכענענדיג וואר-טעקס און ווארדראוב 50.

די דריי בעסטע סארטען מהעע אין דער וועלט
**קאלומביא מהעע, וויסאצקי
 מהעע, ווייט לילי מהעע**
 185 דייווישאן סטריט, ניו יארק.
 אויך די העקווארדערס פון די ווייט לילי סאקא. און פון
 אלע סארטען סאפע — פריש געברענט יעדען טאג.

קלאוק פרעסערס לאקאל 35
 אלע פרעסערס פון לאקאל 35 זיינען אויפגעפאדערט צו
 קומען מאנאטאג, דעם 10טען פעברואר, אום 8 אוהר אבענדס
 שארפ, אין אונזער מיטינג לאקאל, 77 דילענסי סטריט.
 א לעקטשור וועט געהאלטען ווערען פון
דר. פרענק ראזענבלאט
 אויף ער פאלגענדער טעמא:
**די ראלע פון יוניאניזם אין דער היינטיגער
 געזעלשאפט**
 די לעקטשור וועט זיין זעהר באלעהרענד און אינטערעסאנט,
 און עס וואלט געווען זעהר ראטאזא און קיין פרעסער פון סעק-
 שאן „איי“ זאל ניט פארטעהלען צו קומען.
 מיט ברודער גרוס,
 א. א. קאזאן, סעקרעטער.

דער
ארבייטער רינג
 איז דער מעכטיגסטער און גרעסטער אידישער ארבייטער
 ארדען אויף דער וועלט.
 דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אידישער ארדען, וואס האט
 אן אייגענעם סאניטאריזם פאר זיינע קאנסאמפציען מעמבערס.
 דער ארבייטער רינג איז גלייך אן ארדען, נאר אויך א געזעל-
 שאפטליכער צענטער אין דער ארבייטער באוועגונג.
 די יוניאן שפילט אידן אין אייער עקאנאמישען קאמפאט —
 דער ארבייטער רינג איז א פריינד צו זיינע מעמ-
 בערס אין גויט און אין פרייד.
 מעמבערס ווערען אריינגענומען אין דער עלטער פון 18 ביז 45
 יאהר.
 די ארבייטער באוועגונג איז דער פעלז אויף וועלכען דער מעמ-
 פעל פון דער צוקונפט וועט געבויט ווערען.
 דער ארבייטער רינג איז איינער פון די פעלזען.
 אויב איהר זינט נאך גלייך קיין מעמבער, שליסט זיך גלייך אן!
 נאך אויסקליפט זיך ווענדען:
THE WORKMEN'S CIRCLE, 175 E. B'WAY, N. Y.

הערעכטיגקייט

„מיר ווילען, מיר
מוזען זיין נערעכט
אפילו צו די, צו ווער
מען עס גלויבט זיך אונז
צו זיין אונגערעכט.“
ווארדאן ווילסאן.

בזדקתי החוקתי ולא
ארפה (איוב, כ"ז, 6).
און מוין גערעכטיגקייט
האלט איך זיך שטארק,
און וועל איהר נים שט
לשוען.

אפיציעלער ארנא פון דער אינטערנעשאנאל ליידעס גארמענט ווארסערס יוניאן

Vol. I. No. 5. Price 3 cents.

Friday, February 14, 1919.

פרייטאג, דעם 14טען פעברואר, 1919.

צו דער רייזיגער פיקעט דעמאנסטראציע נעקסטען מאנטאג!

דער זיעג פון די סטרייקערס ליידעס ווייסט מייקערס איז שוין גאר-גאר גאָהענט.

א העלפט פון די סטרייקער, 15 טויזענד אין צאהל, האָבען שוין געזעגט. די גאנצע שטאָט
קאָכט מיט'ן סטרייק. שלעזינגער איז „מדי ביזעסט מען אין טאָן“, ווי מען זאָגט עס איהר ענג-
ליש. א חוץ אלערליי קאָנפערענצען מיט די באַסעס, סיי די ליידעס ווייסט מייקער באַסעס,
וועלכע האַלטען אין איין אַפּטערעסלען און אַפּערעקלען זיך פון דער אסאסיאישאָן, און סיי מיט
די באַסעס פון אנדערע טריידס, וועלכע זיינען אַנגעשלאסען און דער אינטערנעשאנעל, מוז ער
נאָך האַלטען לעקטשורס אין פארשידענע טשורטשעס, ליידעס קלובס, וועלכע זיינען שטארק
נייגעריג צו הערען פון דעם פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנעל וועגען די הויפט-אישוס פון
סטרייק. ווי דער פרעזידענט, אזוי איז די גאנצע אינטערנעשאנעל ביז. עס קלייבען זיך צום
קאמפף די ווהייט-גורם מייקערס יוניאן, פון וועלכער ס. שאַר איז דער ראש המדברים. עס קליי-
בען זיך אויפ'ן מלחמה-וועג די ראפער און קימאנא מייקערס, און אלע מיט איין געשריי: „
44-שמונדיגע ארבייטס-וואָך, א רייז אין ווידושעס און אלע איבעריגע פאדערונגען, וואס די
ליידעס ווייסט מייקערס יוניאן שטעלט. די טשילדערעס דרעס מייקערס יוניאן פיהרט אויס אלע
איהרע פאדערונגען ביי דער אסאסיאישאָן און א סטרייק, דאָך בלייבען נאָך נים געסעטעלט
די אינדעפערענט און נים-יוניאן שעפער, און איז די שעפער וועט זיך אַנפאנגען דער קאמפף
נעקסטען מאנטאג. לעצטען מאנטאג פריה איז פארגעקומען א גרויסע, וואונדערליכע דעמאָ-
סטראציע וועלכע עס וועלען קיינמאל נים פארגעסען די, וועלכע האָבען איהר בייגעוואוינט!
דעם מאנטאג מוז די דעמאנסטראציע זיין נאָך פיעל גרעסער. שלעזינגער, בארא, זעגמאן, זייד-
מאן און די גאנצע דזשענעראל סטרייק קאמיטע וועט זיין אין דער פיקעט-ליין.

די באַסעס. און עס שטעלט זיך די פרא-
גע, וויפיעל מען וועט נאָך נעהמען, ביז
זיי וועלען דערוועהן די ליכט? און מיר
אפערלעך צו די סטרייקער איצט: העלפט
זיי, די אונגליקליכע באַסעס אייערע, צו
קומען וואס ניכער צו זייער פארשטאנד.
זאל אייער רחמנות-געפיהל זיין דאָס מאל
שטארקער פון אייער צאָר, און לאָזט נים
די עטליכע מענשען, וואס האָבען זיך גאנץ
נישקש'דיג ארויפגעארבייט, צו קומען
אין דער לאַגע צו ווערען צוריק פערלער
מיט עפעל, וואס זיי זיינען אמאל גע-
ווען.

און ווי קענט איהר, סטרייקערס, עס
טאָן בעסער, ווי ארויסצוקומען נעקסטען
מאנטאג אין אייער גאנצער מאכט, ווי
פיעל איהר זיינט נאָך פארבליבען, און
15-20 טויזענד? אפשר וועלען די בא-
סעס דאָך איינזעהן, ווי דאָס האָבען שוין
איינגעזעהן הונדערטער פון זייערע חברים,
אז יעדע ווייטערע שטונדע פון קאמפף
מיינט פשוט ראינע פאר זיי.

זיי, אייערע באַסעס, זיינען דאָך
בלינד; זיי קענען זיך נאָך איינריידען,
אז ווייל איהר אייער סטרייק אזוי שטיל,
אזוי מיושב'דיג, אזוי אָהן געפילערע, איז
א סימן, אז אייער הארץ איז נים אין דעם
גרויסען קאמפף. זיי קענען דאָך נים פאר-
שטעהן, אז אייער שטילער קאמפף קומט
נאר פון אייער זיכערהייט אין אייער ענד-
ליכען זיעג, פון אייער באוואוסטזיין, אז
קין מאכט קען פון אייך דעם זיעג נים
ארויסרייסען. דאָס צו פארשטעהן, דארף
מען זיין א שטיקעלע פסיכאלאָג. די
באַסעס אייערע זיינען אבער נים קין
מענשען פון דעם סארט. סו נים זיי צו
פארשטעהן דורך אייער דעמאנסטראציע
נעקסטען מאנטאג אָס דעם קלאָרען גע-
דאנק. זאלען זיי איינזעהן, אז קיינמאל
קיינמאל וועט איהר זיך נים צוריקצעהרען
אין זייערע שעפער, ביז זיי וועלען נים
נאָכגעבען די גערעכטע, די אונגליקליכע

די שעפער נים פארלאזען. וואָס הייסט
זיי וועלען ארויסנעהן, ווארפען זייערע
דזשאבס, אין מיטען ווינטער, ווען דער
יקרות ברענט, און ווען וועניגע פון זיי
האָבען עפעס אַפּגעשפּאַרט? צווייטענס,
האָבען זיי גערעכענט, אז, אויב די ארביי-
טער וועלען פארלאזען די שעפער, ווע-
לען זיי באלד צוריקקומען. וואס דען,
עס איז עפעס א תכלית ארומצובלאַנקע-
נען זיך אין די גאסען? דריטענס האָ-
בען זיי גערעכענט, אז אויב נים גייערע
ארבייטער פון פאר'ן סטרייק, וועלען זיין
אנדערע וואס גארען צו קריגען א דזשאב.
אָס דאָס איז געווען די באַסישע אונ-
גליקליכע, פאר זיי, איינריידעניש. און
וואס איז איצט געווארען פון אָס די אלע
האָפנונגען? א רואינע! די ארביי-
טער זיינען ארויס פון די שעפער, אבער
צוריקצעהרען זיך בעטען ארבייט האָבען
זיי נים. קין אנדערע אויף זייערע פלע-
צער זיינען אויך נים. א העלפט פון די
סטרייקער ארבייטען שוין צוריק, און אויף
די באדינגונגען, וועלכע זיי האָבען גע-
שטעלט, און די גאנצע באַסעס-חברותא,
וואס האָט אויסגעזעהן צו זיין אזוי איר-
ניג און פעסט ערשט מיט פיער וואכען
צוריק, האלט זיך אין איין צוברעקלען,
ווי אן אלטע, פארפולטע געביידע, און
דער קאמפף פון די ליידעס ווייסט מיר-
קערס ווערט מיט יעדען טאָג, מיט יעדער
שטונדע אלץ שאַרפער, ענערגישער!

דאָס איז דער רעזולטאט פון דעם
פיער-וואכיגען קאמפף! און האָבען מיר
זיי נים געווארענט? האָבען מיר זיי נים
געזאָגט, אז זיי וועלען זיך רייסען די האָר
פון קאָפּ? עס האָט אָבער נים געהאָל-
ט. פון מענשען זיינע מענשען געווארען.
אויף דעם געדאנק פון אלמעכטיגקייט, איז
דאָך נים שייך. אָבער איצט זעהען זיי
שוין דאָס אליין איין. פיעלע פון זיי האָ-
בען שוין אוועקגעלייגט זייערע וואפען
און זיך אונטערגעגעבען. אָבער עס זיינען
נאָך פארבליבען גענוג עקשנים צווישען

אודאי, ווען די רעדע-פיהרער פון
דער באַסעס אסאסיאישאָן פון דער ליין
דיס ווייסט אינדוסטריע וואלעטען נעקסטען
פאראויסזעהן מיט פיער וואכען צוריק
אלעס, וואס איז און האָט געמוזט פארק-
מען פון דעם מאַמענט, ווען זיי האָבען
מיט אזא ליכטזיניגקייט ארויסגערופען
דעם סטרייק פון זייערע טויזענדער און
טויזענדער ארבייטער, קענט איהר וועטען
זעהן צו איינס, אז זיי וואלעטען עס קיי-
נמאל, קיינמאל נים נעמאָן. אָבער אזוי
איז שוין דער גאנצער מענש. עס קומט
אויף איהם אן א מינוט פון משונעת, פון
ווילדקייט. ער פארגעסט אלע לעסאָנס
פון דער פארגאנגענהייט, און ער שלעפט
אויף זיך אליין צרות. אלמאן, ניקאליאי
און ווילהעלם! די מאכט מאכט בלינד,
משונע. אזעלכע מענטשן הייבען אן ליי-
דען פון דעם, וואס מען רופט נעקסטען-
וואָהן. דאָס איז אזא איינריידעניש, אז
קין גרעסערע, קין שטארקערע פאר-
מיר איז גאר אויף דער וועלט נים. זיי
גלויבען, אז די גאנצע וועלט דארף ליגען
פאר זיי אין שטויב און לויכטען זיך אין
זייערע גאנצע פנים. און זיי רופען
ארויס דעם קאמפף, וועלכער געדויערט
אמאל לענגער, אמאל קירצער, אבער איר
מער-צו מיט א פינעסערען סוף פאר זיי
און פאר אלע זייערע גאנצע אמביציעס.
מען קען נים זיין אין כעס אויף דעם
סארט וואריאטען, כאָטש זיי פאראור-
זאכען אזוי פיעל אומגליקען פאר דער
וועלט. זיי זיינען געבויך נייסטע קראַנק.
זיי געהערען גיכער אין א האַספּיטאל פאר
נייסטיג-קראַנקע, ווי אין פריזאן.

די באַסעס פון דער אסאסיאישאָן זיי-
נען באפאלען געווארען אָס פון דער וועל-
כער גייסטיגער פארפֿינסטערונג, ווען זיי
האָבען דערלאָזען, אז דינסטאג, דעם 21-
טען יאנואר, זאלען זייערע ארבייטער פאר-
לאָזען זייערע שעפער. זיי האָבען עס
געמאָן, ווייל זיי האָבען זיך איינגערעדט,
אז, ערשטענס, וועלען זייערע ארבייטער

אינהאלט-פארצייכנים נומער 5 „גערעכטיגקייט“

- זייט 1. צו דער ריעזיגער פיקעט-דעמאָ-
סטראציע נעקסטען מאַנטאג — רעדאקציע.
ספעציעלע מעלעגראמע פון קליוולאנד —
מ. פערלשטיין.
- זייט 2. ביי אונז אין לאַנד (די וויכטיגסטע
פאסירונגען פון וואָך) — הלל ראָנאָף.
- זייט 3. דער געווינס פון פרייער צייט —
דזשוליעס סטוארט פאָניטץ. קארטון
פון מ. לאַעב.
- זייט 4. אַ מערקווירדיג שעהער מיטונג פון
קלאָקמאָכער — 5. פינקעלשטיין. ביל-
דער פונ'ם ווייסטמאכער סטרייק — עליאס
ליבערמאן.
- זייט 5. אונזער אינטערנעשאנאל איבער'ן
לאַנד — מאַקס ד. דעניש.
- זייט 6. עטליכע שעהן פארבראכטע שמוצי-
דען — יענטע סערדאָקסי. דער מיטונג
פון דזשוינס באַהרד — 5. לאַנגער.
- זייט 7. אברהם לינקאָלן — לאַוויס וו. גאָל-
דעסמאָן. אסאָליגע גוטע ווערקצייג פון
די באַסעס, היינטיגע גוטע יוניאן לייט —
מ. י. אַשפּיו.
- זייט 8. אינגעבאָרג (ראַסאָן) — ב. קעלער-
מאן.
- זייט 9. ראַסאָן. אַ פארשעטיגטע באגריי-
סונג — ס. שאַר.
- זייט 10. פון רעדאקטאָר'ס נאָטיץ ביכעל.
- זייט 11. די לעצטע גרויסע סטרייק אין
אמעריקא — א. זעלדין. וואו געקומען,
מוין חבר? (געדיכט) — י. אַדלער.
- זייט 12. די נויטווענדיגקייט פון וואָך-אר-
בייט אין קלאָקמאָכער — מאַריס זיג-
מאן. גיט מיר צוריק די מלחמה (פער-
ליעטשן) — א. וואָהלינגער.
- זייט 13. די אינטערנאציאָנאלע ארבייטער-
וועלט — וויליאם מ. פינגענבוים.
- זייט 14. צוויי דיכטערונג פון עלענד און
נוים — 5. לאַקסאָן. די וועלט וואָלט
שעהן געווען... (געדיכט) — יוסף קא-
נאפסקע.
- זייט 15. דעמאָביליזאציע און די ארביי-
טער — מ. קאָלמשיין. מענשען הערערע
(ערצעהלונג) — סעמועל דויקסעל.
- זייט 16. קורצע שמועסען צווישען רעדאק-
טאָר און לעזער. דער רעדאקטאָר דעפארט-
מענט פון אונזער אינטערנעשאנאל יוני-
אָן — ג. מ. מינקאָוו.
- זייט 17. די ליידיס פוילישע יוניאן לאַקאל
80 געווינט אַ באדייטענדיגען סטרייק. דער
יידערהאָפּטאל אין בראַנזוויל. אין
עדיקווישאָנעל דעפארטמענט פון אונזער
יוניאָן — ס. ליבערטי.
- זייט 18. געטעטעלע פירמען פון ווייסט-
מאכער סטרייק. ראַסאָן (שלוס פון 9).
- זייט 19. אַדווערטייזמענטס.
- זייט 20. צווישען די ווייסטמאכער סטרייק-
קער — אַ סטעף רעפארטער. וויכטי-
געס און אינטערעסאַנטעס אין לאַק. 66 —
אַסיפּ וואלינסקי.

קליוולאנדער קלאָק. מאכער וועלען שאַפען אַ סטרייק-פאָנד (ספעציעלע מעלעגראמע צו דער „גערעכטיגקייט“)

קליוולאנד, דעם 12טען פעברואר. —
מאָנטאג אַווענד, דעם 10טען פעברואר,
איז דאָ אַפּגעהאלטען געווארען אַ מאַס-
מיטינג פון מיטגלידער פון דער קלאָק-
מאכער יוניאָן און עס איז באַשלאָסען גע-
וואָרען, דאָס אַ טעקס פאר אַ דזשענעראל
סטרייק-פאָנד זאל ארויסגעלעגט ווערען
אויף יעדען מיטגלידער פון דער יוניאָן.
יעדער מאן וועט איינצאָהלען פינף דאָ-
לאַר און יעדע פרוי דריי דאָלאַר. אלע
פארפליכטען זיך איינצאָהלען דעם דאָ-
זיגען טעקס אין די נעקסטע פינף וואָכען.
מ. פערלשטיין.

א געדענקווייזדיגער מאגאזין

פון א סטעף רעפארמער.

אין וויל דא זיין נאנץ אפגענהערצט
מיט אונזער לעזער. די פיקטע דעמאנ-
טראציע לעצטען מאגאזין אין דערפריה,
ארום די ווייסט און דרעס שפער אין ניו
יארק. איז נים נעווען אזוי גרויס ווי זי
האט געוואלט און געדארפט זיין, כאטש
די פיקטע ליין איז נעווען א סך א סך
רעסער ווי אירנער וועלכען פריהמארגען
בעמער; גרויס נעמט צו מאכען א
שטערקען איינדרוק אויף אלע פארבייגער
ווער. די פיקטע ליין איז דאך נעווען
נאנץ וואונדער און איינדרוקספול.

נאך נאנץ פריה, אין דעם גרויסן קאל-
מען פריהמארגען, ווען עס איז אזוי אנ-
געקומען צו ליגען אין א ווארימער בעט,
האט מען שוין געקענט זעהן מארשירען
האזין און צוריק אויף די טראסווארען לע-
בע די ווייסט און דרעס שפער, וואס זיי
נען אין סטריק, סווענער מיידלאך און
פרייע, ווייסע און שווארצע, יונגע און על-
טערע, און אויך א סך מענער. די גא-
נען פון דער 36טער סטריק ארוםער
דוידסאון, צווישען דער 6טער און מע-
דיסאן עוועניו, זיינען יענעם פריהמא-
רגען נאנץ פריה באלעבס נעווארען. די מו-
טען סטריקער האבען פון דרויסען בא-
טראכט די הויכע בילדינגס, אין וועלכע
עס געפינען זיך די שפער, וואו זיי פאר-
ברענגען די שעהנסטע און בעסטע יאהרען
פון זייער לעבען! איצטער האבען זיי
צייט געהאט צו באטראכטען פון דרויסען
די ווייסט לעזער שפער, אין וועלכע זיי
פארלירען פאר די עטליכע דאלאר, וואס
זיי פארדינען, זייער יונגער, זייער פריש-
קייט און שעהנסקייט, זייער געזונד און לע-
בען!

און זיי שפאצירען ארום דרויסט,
שטאנצן מיט באנייטערונג פאר זייער
יוניאן. זיי ווייסען נאנץ גוט, דאס ווען
נים זייער יוניאן, וואלט נאך זייער לאנג
נעווען סווענער מאל ערנער. אין זייערע
אויגען בליסטשע א הייליגער פייערעל
פון לעבע צו דער ארגאניזאציע, צו דער
יוניאן, וואס זיי שטעהען איצט אויף דער
וואך איהר צו פארטיידיגען גענען דעם
שטאנצן אנגריף פון דער מאנופעסטור
רעס אסס'ן מיט זייערע משרתים, און פון
טעמען הארצען רייסט זיך ארויס ביי זיי
א מלך פאר זייערע בעלי בתים, וועלכע
ווערען רייך און מעט פון דעם ארבייטער'ס
שווייט און בלוט, און פארצאפען דעם אר-
בייטער'ס בלוט יעדעס מאל ווען זייער
יוניאן פארלאנגט עטליכע סענס מעהר
פאר דער שווערער פראצע!

לעבע א הויכער בילדונג אין דער
23טער סטריק שטעהען עטליכע מיידלאך,
סטריקערנס, און רעדען צווישען זיך.
אין געה אונטער און פארציה מיט זיי א
סורצען שמועס.

וואס דענקט איהר — פאנג איך
אן — וועגען די טענה פון אייערע באסעס,
דאס די יוניאן פארלאנגט פון זיי אז ווען
אן 18 יאהרניג מיידעל קומט אריין אר-
בייטען אין א שאפ, מוז זי שוין דארט זיך
צע ביז זי ווערט א באביצע פון 60—70
יאהר?

זאלען די באסעס אזוי לעבען, צו
דאס איז אמת! — שרייט אויס איינע.
וואס דען, רופט זיך אפ א צווייטע
אביסעל סארקאסטיש, — עס איז דאך אזא
פלעזשור צו זיצען ביי זיי אין די שפער,
אז מען דארף זיך נאך שלאגען פאר דער
פריוילעגיע דאס אפצופינסטערען דאס
נאנצע לעבען!

אויב די בעלי בתים אונזערע האָ-
בען טעכטער, — מיט זיך אריין א דרי-
טע, — ווינשען מיר זיי, אז זיי זאלען זיין
גליקליכער ווי מיר זיינען. מיר ווינשען
זיי, — רעדט זי ווייטער, — דאס ווען זיי
וועלען הארמען געהן ארבייטען אין א
שאפ, ווי מיר, זאלען זיי קריגען אזעלכע
פלעזער, וואו זיי וועלען קאנען אפפיר-
סטערען דאס נאנצע לעבען! ... מיר אבער
וועלען דאס נים, מיר זיינען זיי דאס
מוהל!

סטריקערנס פון אזא הויכער
אינסעליגענץ, ווי איהר האט דא ארויס-
געוויזען — רופ איך זיך אפ — וועלען
אייערע נארישע באסעס קיין מאל, קיין
מאל נים באוועגען.

אבער דאס איז נאך נים אלעס. די
פיקטע דעמאנטראציען מאגאזין נאנץ

פריה האט אויך געהאט די ווירקונג, וואס
די סטריקער האבען זיך צוגעוואוינט צום
פיקטען. און דער רעוולוטאריזם, דאס
דעם נעקסטען פריהמארגען, דינסטאג
פריה, איז די פיקטע ליין ארום די ווייסט
שפער נעווען פונקט אזוי גרויס, און
אפשר נאך גרעסער, ווי מאגאזין אין דער
פריה. דאס איז ווירקליך זעהר, זעהר
גוט.

די מאסמיניגען מאגאזין נאכ- מיטאג.

דעם זעלבען מאגאזין נאכמיטאג, זייער
נען אין די מעהרסטע האלט וואו די
סטריקער פארזאמלען זיך, אפגעהאלטען
נעווארען גרויסע, זעהר ענטוואקסטישע
מאסמיניגען. אויף די מיטינגען האבען
גערעדט די פיהרער פון אונזער יוניאן, פון
דעם סטריק און אויך איינגעלאדענע א-
געווענע נעסט פון דער סאציאליסטישער
און ארבייטער באוועגונג.

די מיטינגען זיינען אפגעהאלטען גע-
ווארען אין אלע האלט כמעט אין דער זעל-
ביגער צייט און אויך האב געקענט באזוך
כען בלויז צוויי פון זיי, אין בעטהאוען
האל און אין מאנהעטען ליליאנאווע.

און מיין מל האט מיר דעם מאל
גראדע גוט אונטערגעשפילט. אין בעט
האוען האל האב איך געטראפען רעדען
פרעזידענט שלעזינגער און אין מאנהעטען
לייסעאום גענ. ש. יאנאווסקי, דעם רעדאק-
טאר פון דיעזער צייטונג, און אויך וועל
פרופען אייך איבערגעבען כאטש אין קור-
צען דעם המצית פון בייזענס נאנץ זאכ-
ליכע און אויסגעהאלטענע רעדען.

ברודער שלעזינגער האט באקומען א
זעהר ווארימע אויפגאבע. מען האט
איהם פילע אפלאדירט נאך איידער ער
האט אָנגעפאנגען רעדען, און נאך מעהר
ווען ער האט געענדיגט. ער האט גערעדט
אזוי קלאר און דייטליך, דאס אלע אנווע-
זערע אין האל האבען געקענט נאנץ גענוי פאר-
שטאנען אונטער וואס ער האט געזאגט און
זיי האבען זיך דעריבער נאנץ אויסגעק-
זאם צוגעהערט צו יעדען ווארט וואס ער
האט ארויסגעזאגט. ער איז געקומען רע-
דען ספעציעל אין דעם האל, ווייל דאָרט
געפינט זיך די פיקטע קאמיטע, און פאר
זיי ספעציעל האט ער געוואלט קלאר מא-
כען די ריכטיגע אישוס פון דעם סטריק.

ווען דער סטריק האט אויסגעברא-
כען, — האט ער אָנגעפאנגען, — האב
איך געדענקט, אז איך וועל יעדען טאג
אדערסירען די סטריקער אין אלע האלט
וואו זיי פארזאמלען זיך. עס האט זיך
אבער ארויסגעוויזען, דאס איך קאן דאס
ליידער נים טאן, ביי מיין בעסטען ווילען.
צו פיהרען א גרויסע סטריק — רעדט ער
ווייטער — איז נים קיין ליכטע ארבייט.
עס איז דא א מאסע ארבייט אין אפס,
וואס מוז געטאן ווערען פונקט אזוי פינקט
ליך ווי עס דארף געטאן ווערען אייער
ארבייט, אין דער פיקטע ליין, און דאס
פארשלינגט מיין נאנצע צייט."

ער מאכט דאן א שטארקען אפיעל צו
אלע אין האל, צו זיין אויף דער וואך, צו
טאן נאנץ געוויסענהאפט זייער פליכט
אין דער פיקטע ליין און דאס וועט פילע
העלפען דער סטריק זאל זיך נים לאנג
פארציהען.

דאס אבער — זאגט ער — דארף
נים ווערען אויסגעטייטשט, אז מיר זיינען
שוין מיעד געווארען פון סטריק. א, ניין!
— שרייט ער אויס — אויב נויטיג וועלען
מיר סטריקען, סטריקען און סטריקען!
מיר וועלען סטריקען ביז די בעלי בתים,
וועלכע האבען זיך געלאזען פארפיהרען
פון זייער, מעטיינס געזאגט, לאיער, ווע-
לען קומען צום שכל און אוועקווארפען
זייער אידיאטישע שטעלונג אין באצוג דער
פראגע פון דיסטאדזש, וועלכע זיי הא-
בען אזוי נאריש אויפגעבאלאזען."

ער גיט דאן א היסטארישען איבער-
בליק איבער אלע קעמפפע פון די ווייסט
און דרעסמאכער יוניאן אין פריהענדיגע
יאהרען און ער ווייזט אן דעם אונטער-
שיידע פון דעם כאראקטער וואס יעדער
קאמפף באזונדער האט געטראגען, און ער
קומט אזוי נאך צו די הויפט אישוס אין
איצטיגען סטריק. וועגען דעם זאגט ער:
"די ווייסט און דרעס באסעס פון דער
אסאסיאציע האבען צוויי ברירות. זיי
קענען אויסשליסען איינע פון די צוויי:
אדער זיך ארויסשלאגען דעם משוגע פון

קאפ וועגען דער פראגע פון דיסטאדזש,
אדער ארויס פון ביזנעס.

זיי מענען ווייסען, אז די יוניאן וועט
קיינמאל נים צושטימען, אז באסעס זאל
לען מענען דיסטאדזשען ארבייטער און
א סטריק, און א, באַזאָר און רעוויז!
עס גואלט נעווען א פינסטערער טאג
פאר דער אינדרוסטריע און פאר די צעהנר-
לינגע סווענער מענשען וואס זיינען אפ-
געגינג פון איהר, ווען די באסעס זאלען
קענען "פיהרען" ארבייטער ווען זיי וועט
זיך נאך פארנעמלען.

די אסאסיאציע האט באסעס ווילען מא-
כען דעם איינדרוק, דורך סטייטמענטס
אין די צייטונגען, אז די יוניאן פאָדערט
פון זיי, אז זיי מוזען האלטען ארבייטער
דעם נאנצען לעבען; אז אויב א מיידעל
קומט אן ארבייטען אין א שאפ ווען זי
איז 16 יאהר אלט, מוז איהר דער באס
האלטען ביז זי ווערט 70 יאהר.

זייערע סטייטמענטס זיינען אזוי
אומגעלופערט, אז זיי רופען ארויס דעם
גרעסטען געלעכטער אין נאנץ ניו יארק.
עס וואלט געווען אן און וועה צו די אר-
בייטער, — שרייט ער אויס — ווען זיי
וואלטען געדארפט ארבייטען דעם נאנצען
לעבען ביי די "דרעסמאכער" פון דער
אסאסיאציע (גרויסער אפלאץ).

וואס די יוניאן פאָדערט — און פאר
דיזען פאָדערונגען וועט זי קעמפפען ביזן
לעצטען טראפען בלוט — איז: (1) פון
דעם ארבייטער, וואס איז דיסטאדזשען
נעווארען, זאל נים ווערען צוגענומען דאס
רעכט פון אפערירען צו א "סטריקעל
באָזאָר", און אין 24 שטונדען זאל די
סטריקעל באָזאָר ענטשיידען צו די האנד-
לונג פון דעם באס איז געווען גערעכט.

(2) א 44-שטונדיגע ארבייטסוואך,
כדי צו האבען רעגולערע באשעפטיגונג.
(3) 15 פראצענט א רעז ארויף די וויי-
דזשעס, כדי צו קענען נאכקומען דעם
יקרות.

(4) אן אפטיסער פון דער יוניאן זאל
קענען וועגנעסטעס איין מאל אין מאנאט
ארויסקומען אין א שאפ צו זעהן, אז די
יוניאן סטענדרארדס זאלען ווערען אפ-
געהיט.

פאר דעם וועלען מיר קעמפפען —
רופט ער אויס — ביז וואנען אין אונז
וועט זיין א פונק לעבען.

וואס שנעלער די אסאסיאציע האט בא-
סעס וועלען זיך ארומזעהען וואו זיי זיי-
נען אין דער וועלט, אלץ בעסער וועט פאר
זיי זיין. זיי האבען צוויי ברירות: אדער
סעטלען מיט דער יוניאן אדער ארויס פון
ביזנעס!

די רעדע איז פון די סטריקער אויפ-
געגען געווארען מיט א גרויסער אַוואַציע.

נים מיט ווייניגער בייפאל איז אויפ-
גענומען געווארען גענ. יאנאווסקי'ס רע-
דע אין מאנהעטען לייסעאום.

יאנאווסקי האט געהאלטען א קורצע,
הארציגע, העכסט אינטעסאנטע רעדע,
וואס איז אין דער זעלבער צייט אויך גע-
ווען נאנץ זאכליך.

ער האט די סטריקער נים געשאנע-
וועט און זיי אריינגעגעבען א היבשע
פארציע מוסר. ער האט זיי געזאגט נאנץ
פליין, דאס לויט זיינע בעזאכטונגען,
זיינען זיי נים גענוג אקטיוו אין דעם
סטריק און ער האט געמאכט א שטאר-
קע אפיעל זיי זאלען זיך מעהר באטיי-
ליגען אין דער פיקטע ליין, ווי זיי האבען
דאס געטאן ביז איצט.

ער האט זיך אויך אפגעשטעלט אויף
דעם, וואס מאכט פון די סטריקער איילען
זיך אזוי, מען זאל וואס נישט, אפגעסע-
לען מיט דער באלעבאס, ביי וועלכען
זיי ארבייטען. ער ווייזט אן ווי געפעהר-
ליך עס וואלט געווען, די יוניאן זאל מא-
כען איבעראליסע סעטלעמענטס, איידער
מען איז פאזיטיוו איבערצייגט, דאס אין
די שפער וועט נים געמאכט ווערען אפילו
איין שטאך ארבייט פאר א פירמע וואס
איז אין סטריק. היינט — פרעגט ער —
וואס איז סתם אזוי דער געאייז? די
סטריקער האבען זיך אפילו נאך נים רעכט
אויסגעהוהט, נאך ריכטיג זיך נים אויס-
געשלאפען און זיי איילען זיך שוין ווידער
אָנצופאנגען ארבייטען... און ער פאָר-
דערט זיי אויף צו האבען אביסעל מעהר
אויסדויער און זייער זיענע וועט אלץ זיין
א גרעסערער.

ער באזייערט דאן דעם פונקט פון
סטריקס און רעוואלוציען, אדער
סטריקער און רעוואלוציערען.
ווי קומט עס — פרעגט ער — וואס
די זעלביגע ארבייטער, וועלכע זיינען אזוי
ענטוואקסטיש וועגען די רעוואלוציען
אין אייראפא און אפלאדירען מיט אזא
פייערדיגקייט ווען א רעדנער דערמאנט
דאס ווארט באלשעוויזם, זיינען אזוי
גלייכגילטיג און פארשלאפען צו זייער איר-
גענעם קאמפף, צו זייער אייגענעם
סטריק? וועל, — שרייט ער אויס —
פארשלאפענע סטריקער וועלען קיינמאל
נים זיין גוטע וואכזאמע רעוואלוציער-
רען!"

א סטריק — רעדט ער ווייטער —
איז א רעוואלוציע! אס די
קלענערע און גרעסערע סטריקס זיינען די
פארלויפער פון די גרויסע רעוואלוציען,
וועלכע זיינען דער שלוס-אקט פון דעם
גרויסען, אייביג אנגעהערנען ארבייטער-
קאמפף פאר מעהר גרויט, פאר מעהר ליכט
און פאר מעהר פרייהייט!

א 44-שטונדיגע ארבייטסוואך,
שוועסטער און ברודער, איז א גרויסע רע-
וואלוציע! און א סטריק פאר אזא פא-
דערונג דא, ביי זיך אין דער היים, ווירקט
מעהר אויף די מאנופעסטורער ווי די
גרעסטע רעוואלוציען אין אייראפא!
איהר מענט רעדען פון רעוואלוציען אין
אייראפא וויפיל אייער הארץ גלוסט, און
עס ארט זיי נים. פארלאנגט נור אָבער
פון זיי מענשליכע באהאנדלונג און א
44-שטונדיגע ארבייטסוואך און איהר
זעהט גלייך ווי זיי פאנגען אן צו טאנצען.
ער אפערירט דאן נאך א מאל צו די
אנוועזענער, צו זיין לעבעדיגער, ריהרער
דינער, מעהר אקטיוו, צו זיין אימער גרויס
צו געהן אין דער פיקטע ליין, כדי דער
גרויסער סטריק זאל וואס נישט גע-
קרוינט ווערען מיט ערפאלג.

ער באקומט א גרויסען אפלאץ, טראץ
דעם וואס ער האט זיך ערלויבט דעם עולם
אביסעל אויסצומוסרן.

די סטריק באוועגונג אין ענג- לאנד און איהרע אורזאכען

(שלוס פון זייט 13)

א צייטונג פון דארטען, די "טיימס"
פון סאן דזשואן, די הויפט שטאָרט פון
אינזל זאנט, נאכמאכענדיג די קאפיטא-
ליסטישע פרעסע פון דער נאנצער וועלט,
דאס "די אורזאכע פון דעם צוואמעני-
שטויט ווערט צוגעשריבען צו דער פאר-
שפרייטונג פון געוויסער פאליטישער
פראפאגאנדא, — געמליך: — באַלשע-
וויס". אבער די אורזאכע פון צווא-
מענישטויט, ווי מיר לעזען עס מיט איין
פאראנאף העכער, איז די אורזאכע דער
פון געווען די צופיעל ארבייטער פאר די
צו ווייניגער דזשאבס.

די רעוואלוציאנערע באוועגונג אין
סוויטה אמעריקא ווערט פארטענעצט אין
עדווארד זיינען געווען אויסברוכען און
מאשין ביסעסן זיינען אויפגעשטעלט גע-
ווארען אויף די דעכער פון די הויזער אין
דער שטאָרט גייעקאלי, די הויפטשטאָרט
פון יענער רעפובליק.

די סטריקס אין ארגענטינע זיינען
פארטענעצט געווארען וואכען לאנג נאָכ-
דעם ווי די קאפיטאליסטישע פרעסע האט
זיי "געשטעלט". דורך דער צייט זיי-
נען די פאָרטס אין בוועגס אייערעם גע-
ווען אָפגעשטעלט. דעם 9טען מארטש
דארף זיך אָנפאנגען אין יענער רעפוב-
ליק א דזשענעראל סטריק. אויסברוכען
קומען אויך פאר אין טשילי, ארגענטינא,
אוראגוויי און באליוויא.

דער אינטערנאציאנאלער סאציאליס-
טישער קאנגרעס אין אייראפא, געהט
שוין איצט פיליכט אן. סעמואל נאָכ-
פערס איז געווען שטארק גענען דעם קאָנ-
גרעס, וועהרענר פרעזידענט ווילסאן, לויט
טעלעגראמען אין דער פרעסע, האט מיט
איהם פארבראכט שטונדען, צו איבערציי-
גען נאכפערס'ען, דאס ער דארף זיך טרע-
פען מיט די סאציאליסטען פון דער וועלט,
אין בערען.

פון אָנפאנג, ווי עס מערען טעלע-
גראמען, האבען די בעליזער נים געוואלט
באנענענען די דייטשען. אבער ווי עס
שיינט, איז אפילו עמיל וואנערטוועלדע,
וועלכער איז א דעלעגאט צום פריענעס
קאנגרעס אין פאריז, אריבערגעוואונען
געווארען און אויב דער קאנגרעס וועט זיך
קאנען צוואמענקומען, וועלען זיך דארט
צוואמענטרעפן דעלעגאטען פון דער
נאנצער וועלט, פון די אליאירטע לענדער,
דייטשען, און נייטראלע, ווידער אויפצו-
בייען דעם אינטערנאציאנאל.